

Prezident opět zahájil Smetanovu Litomyšl

Letošního 52. ročníku Mezinárodního operního festivalu Smetanova Litomyšl se již potřetí zúčastnil prezident České republiky Václav Klaus. Opět se ujal milé povinnosti, a tento svátek hudby zahájil.

„Děkuji za možnost, být dnes zde opět s vámi. Na dnešní krásný večer jsem se těšil,“ řekl na úvod prezident a pokračoval: „Jsem rád, že se festivalu Smetanova Litomyšl daří, a již doputoval do svého 52. ročníku, že vypadá zdatně, mladě a svěže. Můžeme věřit, že bude pokračovat i nadále.“ Po těchto slovech si diváci vyslechli první část koncertu - Pochod k slavnosti Shakespearově od Bedřicha Smetany a Chopinův koncert pro klavír a orchestr. V druhé části večera zazněly tóny kantáty pro mužský sbor a orchestr Pocta Karlu IV. skladatele Petra Ebeny. Dvořákovy Te Deum bylo třetí částí koncertu Smetanova Litomyšle. Celý večer byl pojeden jako komponovaný pořad, ve kterém měli diváci možnost vyslechnout mezi skladbami kvalifikovaný komentář. Slavnostní zahajovací koncert přenášel v přímém přenosu Český rozhlas.

Text a foto **Jana Bisová**

Václav Klaus listuje knihou Litomyšl 1250-2009, kterou mu věnoval starosta Michal Kortýš.

Oslavy 100 let litomyšlského fotbalu zahájeny atraktivním turnajem

Utkání SK Sigma Olomouc proti FC Hradec Králové

V letošním roce si litomyšlští fotbalisté a fanoušci kopané připomínají 100 let od založení fotbalového oddílu, a zároveň 50 let od otevření stadionu na Černé hoře. Zejména sportovní fajnšmekři proto ocenili červnovou atraktivní vlnu v podobě turnaje ligových družstev O pohár města, která byla předzvěstí zářijových a říjnových oslav tohoto významného výročí.

V sobotu 26. června se tak do Litomyšle sjely fotbalové týmy zvučných jmen. Pozvání přijaly tři celky: SK Sigma Olomouc, nováček naší nejvyšší soutěže FC Hradec Králové a druholigová Tescoma Zlín. „Od ledna jsme pořádali pravidelné halové turnaje mládežnických družstev a dospělých. Nyní jsme se rozhodli oslovit některá prvoligová družstva, na která máme kontakty,“ vysvětlil předseda fotbalového oddílu Jiří Coufal. Kromě zajímavého fotbalu byli diváci svědky křtu knihy s názvem 100 let fotbalu v Litomyšli.

Samotný turnaj byl pro všechny účastníky především cennou herní přípravou. Trenéři prostrídali celé široké kádry a po skončení turnaje vyjádřili svoji spokojenost jak s prostředím v Litomyšli, tak s úrovní zápasů. Sehrána byla pohledná utkání, což jistě ocenili diváci na tribuně.

Bylo patrné, že hráči bojují o místo v ligových sestavách, a tomu odpovídalo jejich nasazení. V prvním duelu porazil Hradec Králové soupeře ze Zlína 1:0 jedinou brankou Dvořáka ve druhém poločase, když zejména v první půli byli lepší hráči Tescomy, ale střelecky se neprosadili. Moravské derby Zlín - Olomouc gól v základní hrací době (2 x 35 minut) nenašlo, rozstřel se značnou pokutového kopu zvládli v poměru 4:2 lépe Olomoučtí. Ti se na závěr turnaje střetli o první místo s Hradcem Králové, a přestože v poločase prohrávali 0:1 gólem Fischera, dokázali po změně stran otočit výsledek ve svůj prospěch na konečných 2:1 (branky střelili Dreksa a Hála). Stali se tak vítězi, druhý skončil Hradec Králové a třetí Zlín.

„Pro nás měl tento turnaj výhodu v tom, že jsme sehráli dvě utkání, a mohly tak nastoupit různé sku-

piny hráčů. V obou zápasech jsme dobývali branku defenzivně laděných soupeřů, což se nám povedlo až ve druhém poločase proti Hradci. Jsem spokojen, ale do začátku ligy se musíme zlepšit,“ komentoval vystoupení svých svěřenců olomoucký trenér Zdeněk Psotka. Jeho královéhradecký kolega Václav Kotla rovněž viděl pozitiva. „Jsem rád, že jsme zde mohli startovat. Bylo to vyvrcholení desetidenního kondičního bloku v přípravě. Pochopitelně mě trochu mrzí, že jsme nedotáhli druhé utkání do vítězného konce, ale Sigma na tom byla ve druhém poločase lépe než my. Byl to však dobrý zápas.“ Kouč nakonec třetího Zlína Marek Kalivoda kvitoval, že si jeho tým mohl v Litomyšli zahrát se silnými protivníky. „Byla to dobrá zkušenost zejména pro naše mladé hráče, kteří získali motivaci do další práce. Máme na čem stavět.“

> poslední strana

BOWLING PEKLO
S RESTAURACÍ

tel. 461 616 719
nově online objednávky
(rozdvojení jídel Litomyšl a okolí)
www.peklo.lit.cz

Bowling Bar Peklo
Braunerovo nám. 204, Litomyšl

Otevřeno:
Ne - Čt 11.00 - 24.00
Pá - So 11.00 - 02.00

WiFi FREE

A. HURT ELEKTRO

akce měsíce

PARNÍ PRAČKA
vdechne
Vašemu prádlu
nový život

PRAČKA, KTERÁ PŘEKONALA VŠECHNY REKORDY

Hotpoint ARISTON

tel./fax: 461 615 050
www.nakupujeme.cz/elektro-hurt

Bonusová karta pro návštěvníky Zámeckého návrší

Provozovatelé památkových objektů, další instituce sídlící na Zámeckém návrší a Město Litomyšl připravili pro rok 2010 řadu slev a bonusů. Obecně obdrží návštěvníci zámku a dalších vyjmenovaných institucí, při zakoupení vstupenky, zdarma bonusovou kartu, po jejímž předložení získají slevu či jinou výhodu ve zbývajících zařízeních na Zámeckém návrší.

Uvedme konkrétně příklad návštěvníka, který si koupí vstupenku na některý ze zámeckých okruhů. K zakoupení vstupenky obdrží zdarma bonusovou kartu, která platí až do 31. prosince 2010. Na tuto bonusovou kartu může se slevou 50 % navštívit Městskou obrazárnu ve II. patře zámku, zajít se podívat se slevou do zámeckého sklepení na stálou expozici soch Olbrama Zoubka a ještě získat pohlednici zdarma, 50% mu bude odečteno z ceny vstupenky také v Rodném bytě Bedřicha Smetany a v Regionálním muzeu. V Portmoneu – Muzeu Josefa Váchala získá náš modelový návštěvník po předložení karty ke vstupence plakát v hodnotě 40 Kč. S výraznou 50% slevou si může vypůjčit audioprůvodce městem Litomyšl v Informačním centru (základní cena 80 Kč/3 hodiny), může si koupit mapy s 15% slevou a ještě dostat pohlednici zdarma. Z Evropského školicího centra si náš turista, po předložení karty, odnese tzv. kostku UNESCO

s 50% slevou nebo se zde může občerstvit nealko nápoji o 15 % levněji než ostatní. Sleva 10% také na nápoje čeká na našeho návštěvníka, pokud zavítá do Klášterního sklípku v nedalekých Klášterních zahradách.

Pokud druhý návštěvník začne svoje putování například v Regionálním muzeu, zaplatí plné vstupné zde a dostane k tomu bonusovou kartu. Na zámku má poté možnost získat, po předložení karty, zdarma brožuru o zámeckém divadélku. Ostatní slevy může využít stejně jako náš první modelový návštěvník.

Edici bonusové karty doprovodila také realizace jednoduchého letáku, který krátce představuje vše, co může běžný návštěvník na Zámeckém návrší v Litomyšli vidět a zažít. Tento leták by měl lákat do Litomyšle také návštěvníky památkových objektů v okolních městech. Vydán byl také plakát, který bude na celou akci lákat třeba i obyvatele sousedních měst.

Hlavním cílem je udržet návštěvníka v Litomyšli déle než na dobu, po kterou trvá prohlídka zámku. Věříme, že v ideálním případě zde turista zůstane třeba i do druhého nebo třetího dne. Vždyť krásy Litomyšle si to rozhodně zaslouží!

Michaela Severová,

tisková mluvčí Města Litomyšl

Vyhlášení výsledků celostátní soutěže Cesty městy bude v Litomyšli

Města a obce z celé České republiky již podeváté představí v soutěži Cesty městy svá řešení na zklidňování dopravy. Celkem se do soutěže, pořádané Nadací Partnerství, sešlo celkem 39 soutěžních návrhů ze všech 14 krajů ČR. Soutěž chce zviditelnit a odměnit kvalitní dopravní řešení realizovaná v České republice, která se mohou stát inspirací pro ostatní. Litomyšl loni získala v kategorii bodové řešení první místo s komplexem kruhových křižovatek u Daliboru. Letos se stane místem slavnostního vyhlášení výsledků 9. ročníku.

Zklidňování dopravy se pozvolna stává pevnou součástí dopravního směřování českých sídel. Svědčí o tom i 39 měst a obcí ze 14 krajů ČR, které se letos účastní dopravní soutěže Cesty městy. Chtějí tak ukázat, jak reagují na neustále rostoucí intenzitu automobilové dopravy a představit své recepty na zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Z Pardubického kraje jsou přihlášena města Chrudim a Žamberk a obec Písečná. Během července navštíví všechny soutěžní projekty zástupci hodnotící komise, aby je posoudili přímo na místě. „Výsledky slavnostně vyhlásíme 16. září v Litomyšli, která se stala jedním z výherců předchozího ročníku. Datum není náhodné, vztahuje se totiž k Evropskému týdnu

mobility, který bude právě probíhat,“ uvádí Radek Patrný z Nadace Partnerství. Mezi vítěze rozdělí letos Nadace Partnerství rekordních 400 tisíc korun a dále udělí zvláštní věcné ceny za více než 100 tisíc korun. Více informací o zklidňování dopravy, včetně příkladů dobré praxe, naleznete na internetových stránkách soutěže na adrese: www.cestymesty.cz. Od roku 2002 bylo v soutěži hodnoceno 167 projektů, 46 z nich bylo oceněno a Nadace Partnerství jim udělila finanční odměny v hodnotě více než 2,3 miliony korun. „Soutěž Cesty městy používá na dopravní řešení, která respektují pohyb a setkávání chodců, prostor pro cyklisty i potřeby parkování nebo zásobování. Tedy nejen jízdu motorových vozidel,“ doplňuje Radek Patrný. V praxi to obvykle znamená zúžení jízdních pruhů pro automobily a naopak rozšíření chodníků, posílení zeleně nebo vymezení zvláštních pruhů pro cyklisty. „Města a obce mohou do soutěže přihlašovat dopravní řešení, která realizovala v posledních pěti letech, tedy kolelaudované v roce 2005 a později. Důležitou podmínkou přitom bylo prokazatelné zvýšení bezpečnosti všech účastníků provozu, zejména pak chodců a cyklistů, a příznivý vliv na životní prostředí v okolí stavby,“ uzavírá Radek Patrný. **-red-**

Krátce

■ Meda Mládková na vernisáži Theodora Pištěka v Litomyšli prozradila, že Muzeum Kampa v Praze, jehož je zakladatelkou, se dostalo na seznam 17 nejkrásnějších muzeí v Evropě. Tento přehled vytvořil časopis Geo. GEO je časopis pro ty, kdo chtějí vědět více o světě a lidech, o vědě a posledních objevech, o medicíně, archeologii, astronomii, geologii, psychologii a technice, fauně a flóře, psychologii, o filozofii, náboženství a otázkách, o vesmíru, o největších dobrodružstvích a o všem krásném a tajuplném na Zemi.

otevřená radnice

Z rady města

■ RaM souhlasí s navrácením piaristických náhrobků zpět na hřbitov u kostela sv. Anny. Celý soubor náhrobků bude opatřen informativní tabulkou, kterou navrhne komise pro památné hroby pro konzultaci s představiteli římskokatolické církve a města.

■ RaM souhlasí s uzavřením smlouvy na opravu chodníků v obci Pohodlí s firmou Skanska a.s. Cena prací 1 235 404 Kč bez DPH.

■ RaM souhlasí se stravováním dětí v rámci projektu Křížem krázem prázdninami za cenu potravin. Režie je hrazena z kapitoly 08.

■ RaM revokuje usnesení RaM č. 365/10 ze dne 25.5.2010: RaM souhlasí s tím, aby byla místnost č. 109 v I. nadzemním podlaží v budově č.p. 918 na ul. J. E. Purkyně bezplatně poskytnuta Sdružení českých spotřebitelů, o.s. v pátek v liché týdny pro provozování bezplatné poradny pro spotřebitele - občany regionu města Litomyšle.

■ RaM souhlasí se záměrem realizace fresky v kopuli kostela Nalezení sv. Kříže v Litomyšli a přijímá pověření ředitele NPÚ v Pardubicích k přípravě a realizaci tohoto záměru. Konkrétní námět bude předmětem dalšího jednání na základě doporučení odborné komise, která bude pro tento účel jmenována.

■ RaM souhlasí s uzavřením smlouvy o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí na akci „Regenerace zeleně na městském hřbitově v Lito-myšli“. Celkové náklady jsou 1 611 839 Kč, dotace z EU činí 1 331 486 Kč, dotace ze Státního fondu životního prostředí je 78 323 Kč, spoluúčast Města 202 030 Kč.

■ RaM byla informována o záměru soukromé školy SSOŠ Trading Centre, s.r.o. Litomyšl od 1. 9. 2011 zrušit obor „ekonomické lyceum“ a nahradit ho oborem „jezdectví a chov koní“. RaM podporuje tento záměr s ohledem na budoucí možnost uplatnění absolventů školy.

Ze zastupitelstva

■ ZaM souhlasí s uzavřením smlouvy o smlouvě budoucí kupní na prodej p.p.č. 1336/4 orná půda o výměře 350 m² a p.p.č. 1336/5 orná půda o výměře 350 m² oddělených geometrickým plánem v katastrálním území Litomyšl za účelem výstavby bytových domů B2 a B3 dle projektu pro územní řízení zpracovaného Ateliérem Krátký a společností KIP s. r. o. se společností CZ REALITNÍ s.r.o. Kupní smlouva bude uzavřena po kolelaudaci bytových domů a jejich zaměření, kupní cena 7 000 000 Kč. Další podmínky smlouvy dle zveřejněných zadávacích podmínek pro výběr developera.

■ ZaM schvaluje přijetí investičního úvěru od České spořitelny a.s. na projekt „Inženýrské sítě pro bytovou výstavbu u nemocnice v Litomyšli“ ve výši 5 400 000 Kč. Termín splatnosti poskytnutého úvěru je 30. 6. 2016. Úroková sazba po dobu čerpání 12MPRIBOR + marže 0,84 % p.a. Úvěr nebude zajištěn žádnými zajišťovacími prostředky.

■ ZaM schvaluje přijetí investičního úvěru od České spořitelny a.s. na projekt „Odstranění kondenzace na zimním stadionu v Litomyšli“ ve výši 4 800 000 Kč. Termín splatnosti poskytnutého úvěru je 30. 6. 2015. Úroková sazba po dobu čerpání 12MPRIBOR + marže 0,89 % p.a. Úvěr nebude zajištěn žádnými zajišťovacími prostředky.

■ ZaM souhlasí se zapojením Města Litomyšl do projektu Orlického cyklo&in-line království, organizačně zastřešeného destinační společností Orlické hory a Podorlicko a schvaluje účelový příspěvek na léta 2010 a 2011 ve výši celkem 50 000 Kč. Tento příspěvek je účelově vázán na přípravu tohoto projektu a bude odeslán až po uzavření smlouvy.

Nejvyšší podnikatelský potenciál v kraji má Litomyšl

Letošní třetí ročník celorepublikového srovnávacího výzkumu Město pro byznys, který pravidelně hodnotí podmínky pro podnikání v regionech České republiky, přinesl výsledky za Pardubický kraj. Nejvhodnějším místem pro podnikání v kraji se v hodnocení patnácti měst tohoto regionu stala Litomyšl. Ta přitom loni byla až na předposledním místě. O druhé a třetí místo se letos podělily Pardubice a Lanškroun.

V letošním roce město Litomyšl zabodovalo zejména v přístupu státní správy. Místní radnice má nadprůměrný podíl kapitálových investic a je třetí nejúspěšnější v získávání evropských dotací. V testu elektronické komunikace mezi úředníky a podnikateli vykázali pardubičtí pracovníci nadprůměrné výsledky. Právě s prací radnice jsou místní podnikatelé nejvíce spokojeni, stejně jako se samotným podnikatelským prostředím. „Naši největší výhodou jsou místní lidé, kteří mají nápady, nebojí se a jsou patrioti. Navíc jsme krásné město, které nabízí kvalitní podmínky pro život i příležitost pro podnikatele v turistice,“ vyjádřil se po vyhlášení starosta Litomyšle Michal Kortyš.

O druhé a třetí místo se letos dělily Pardubice a Lanškroun. V Pardubicích, které v předchozím ročníku výzkumu skončily na šestém místě, je nejlépe rozvinuté podnikatelské prostředí. Vysoké hodnocení zde letos získaly podmínky pracovního trhu a přístup místní radnice. Lanškroun loni obsadil sedmé místo a letos nejvíce zabodoval v pořadí podnikatelského prostředí. V Lanškrouně a v přilehlých obcích je například v místním podnikatelském prostředí o čtvrtinu vyšší podíl velkých firem. Je zde taktéž v porovnání s krajskými hodnotami dvojnásobná bytová výstavba. K letošním výsledkům v Pardubickém kraji i samotné-

mu principu výzkumu se vyjádřil Miloš Huryta, předseda představenstva Krajské hospodářské komory Pardubického kraje. „Výsledek srovnávacího podnikatelského výzkumu Město pro byznys v rámci Pardubického kraje přinesl velký skok měst z nižších výsledkových míst minulých ročníků až na medailové pozice. Je tedy patrné, že takto prováděný výzkum je smysluplný, vzbudí zájem u měst i podnikatelů a v dalších ročnících mají tato města snahu stoupat vzhůru. Toto je příkladem i letošního vítěze, města s obrovskou historií, tradicí, města s mnoha projekty kulturními i sportovními – města Litomyšl, které se rozvíjí především díky svým podnikatelům. I na dalších místech v Pardubickém kraji jsou centra, kde podnikatelé vytváří skutečné hodnoty a spolu se samosprávou přispívají k rozvoji daných regionů. Na druhou stranu samospráva pozitivně přispívá k rozvoji měst. Z průzkumu je patrné, že pro rozvoj regionu je nezbytná spolupráce a vzájemná diskuse obou

stran – podnikatelů a samosprávy,“ sdělil Miloš Huryta. Cílem celorepublikového srovnávacího výzkumu Město pro byznys, jehož vyhlášovatelem je týdeník Ekonom, je každoročně nalézt místo s nejlepšími podmínkami pro podnikání. Dle padesáti kritérií, která jsou rozdělena do šesti základních oblastí – podnikatelské prostředí, kvalita lokality, přístup veřejné správy, situace na pracovním trhu, cenové podmínky a telefonický průzkum mezi podnikateli – je hodnoceno 205 obcí s rozšířenou působností a 22 pražských správních obvodů.

Celorepublikové pořadí 205 českých a moravských měst bude vyhlášeno v září. V loňském roce se celkovým vítězem stalo město Klatovy.

Celkové pořadí srovnávacího výzkumu Město pro byznys Pardubického kraje 2010:

Celkové pořadí / Průměrné pořadí z 50 kritérií

1. Litomyšl 7,10
2. – 3. Lanškroun 7,28
2. – 3. Pardubice 7,28
4. Žamberk 7,40
5. Česká Třebová 7,74
6. – 7. Moravská Třebová 8,01
6. – 7. Přelouč 8,01
8. Chrudim 8,07
9. Králupy 8,15
10. Ústí nad Orlicí 8,20
11. Svitavy 8,21
12. Hlinsko 8,31
13. Holice 8,49
14. Vysoké Mýto 8,62
15. Polička 9,09

-red-, foto archiv Bison & Rose s.r.o.

Zpátky s Pátky, nejen do pohádky

Je to až neuvěřitelné, ale už jsou tady zase prázdniny! Když řekneme prázdniny v Litomyšli, vybaví se mnohým také pohádky, koncerty, voňavé klobásky, tombola a dobrá nálada, a to vše na Toulouvcově náměstí. Tam nás čeká další, v pořadí již dvanáctý, ročník celoprázdninového festivalu pohádek a muziky – Toulouvcovy prázdninové pátky.

A začínáme opět ve velkém stylu – do světa pohádek nás letos uvede oblíbené divadélko Andromeda pohádkou Jak Tonda léčil rohatou princeznu. Poté nás čeká mix dynamické hudby, skvělé instrumentální výkony a sugestivní zpěv i texty plzeňské bluegrassové kapely Cop. Kocourem v botách, v podání českobudějovického divadla Studna Hosín, zahájíme druhý prázdninový pátek. Po letech se na Pátcích objeví legenda české

nemáte čeho bát – jde o výbornou muziku indierockového nebo folkrockového zaměření. Další pátek přivítáme Na Špitálku naše oblíbené divadlo Koráb s frontmanem Radimem Korábem a výbornou Princeznou s dlouhým nosem. Hvězdný večer bude pokračovat koncertem kapely Traband. Nejnovější deskou

Domasa se Trabandi vrací ke své rockové podobě. Těšit se můžete na písničky plné neobyčejných příběhů v podání kapely, která má na svém kontě cenu Akademie

populární hudby Anděl v oblasti world music i v kategorii Folk & Country. Neokoukané putování napříč žánry slibuje i třebečská kapela FruFru. Chcete-li slyšet elektronicko-rockovou kapelu s názvy world music a alternativního popu, nezapomeňte přijít poslední prázdninový pátek. Ale ještě před koncertem nás čeká křest knížky pro děti s názvem Maněž. Autorem je Honza Petráš, který bude zároveň na Pátcích vyprávět několik pohádek. Další kapely a divadelní společnosti vám představíme v srpnovém vydání Lilie.

Ani letos nebude chybět velká Toulouvcova prázdninová tombola. Vstupné bude opět dobrovolné, ale drobné doma nenechávejte. Stejně jako v uplynulých letech mohou pomoci znevýhodněným či postiženým dětem v rámci sbírky Pomozte dětem. V loňském roce jsme odeslali na konto spravované Nadací rozvoje občanské společnosti více než 42 tisíc Kč, a za to vám patří obrovské poděkování!

A jedna velká novinka na závěr. Město Litomyšl nenechalo po pohodlnější posezení vyrobit tři dlouhé řady vyvýšených laviček. Věříme, že z těchto laviček budou ty děti, na které nezbylo místo v prvních řadách, lépe vidět na dění na pódiu.

Tak tedy nezapomeňte – každý pátek o prázdninách, od 18.00 pohádka, od 19.30 koncert – vše na Toulouvcově náměstí. V případě nepříznivého počasí se akce koná v Music Clubu Kotelna.

za pořádatele **Michaela Severovú,**
vedoucí odboru kultury a cestovního ruchu

Zelný trh na Toulouvcově náměstí

Město Litomyšl se ve spolupráci s mladými aktivními spoluobčany pokouší zavést novou tradici zelných trhů. Zelné trhy by měly být přehlídkou a současně i nabídkou zemědělských přebytků od soukromých pěstitelů. Do budoucna počítáme i s eko-výrobky a s výrobky vlastní produkce malých živnostníků. Zkušebně začneme trhy pořádat již v červenci, a to každou sobotu na Toulouvcově náměstí od 8.00 do 12.00. Praxe ukáže, zda zvolený termín, čas i místo jsou vhodné. Změny jsou do budoucna samozřejmě možné. Prosíme vás tedy o zaslání připomínek a nápadů na oficiální e-mail města nebo do starostovy odpovědi. Berte, prosím, provoz zelných trhů v letošním roce jako zkušební.

Michal Kortyš, starosta města

MÚ o prázdninách

Úřední hodiny na Městském úřadu v Litomyšli jsou v pondělí a středu, v době prázdninových měsíců, zkráceny do 16.00.

-red-

Slunečné prázdniny

Jménem svým i jménem zaměstnanců Městského úřadu v Litomyšli přeji všem malým i velkým Litomyšlanům krásné a slunečné prázdninové dny. Necht' vás sluneční paprsky provází všude, kam o prázdninách zavítáte.

Michal Kortyš, starosta Litomyšle

akustické alternativy Majerovy anebo nově Majerovy brzdivé tabulky. Jejich melodické písně na pomezí Word music, folku, rocku a popu čerpají z dávných legend krajiny, ve které žijeme. Nově v Majerovkách zpívá Alice Holubová, kterou můžete znát z legendární kapely Hradišťan. Zahajovací trojlístek uzavírá liberecký Jarret, který prý svou stylovou nezařaditelností přivádí kritiky k šílenství. Vy se ale zcela jistě

52. ročník festivalu Smetanova Litomyšl

Pavel Šporcl a cikánská kapela Romano Stilo

Ej lásko v podání Hradišťanu

Šansonier Joel Bros s pořadem Les Toits de Paris (Pod střechami Paříže)

Festival Smetanova Litomyšl byl letos zahájen 11. června, skončí 5. července. Tentokrát se neslavilo žádné festivalové jubileum, přesto se však jedno významné výročí, i pro Litomyšl, našlo.

Letos je tomu 700 let, co si Jan Lucemburský vzal za manželku Elišku Přemyslovnu, a tím spojil obě země. „Velkým

mezníkem pro Litomyšl byl vznik biskupství, o jehož zřízení se zasloužil právě Jan Lucemburský. Tento velký mezník pak nastartoval kulturní rozvoj města,“ vysvětluje propojení výročí s operním festivalem ředitel Smetanovy Litomyšle Jan Pikna. V programu jsme proto mohli najít několik děl, věnovaných právě 700 letům. Na slavnostní zahájení dokonce zavítal mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Lucemburského velkovévodství Jean Falz: „Chtěl bych vyjádřit své hluboké díky všem, kteří nám umožnili zapojit se do 52. ročníku Smetanovy Litomyšle,“ sdělil velvyslanec. Ovšem ve festivalovém programu byla spousta dalších skvostů vážné hudby. Pořadatelé dokonce některé pořady přidávali.

Organizace takto velkého festivalu je však náročná. „Samozřejmě přípravy jsou velmi složité a poslední dny se dělá dlouho do noci. Člověk pořád přemýšlí a nespí a přemýšlí, co ještě chybí a co ještě všechno je před námi,“ prozrazuje Jan Pikna. Podle jeho slov je zahajovací koncert „zkušební“. „Zjišťuje se, co se ještě nedotáhlo, a co je ještě potřeba dotáhnout. Navíc je to velká společenská událost. Velké návštěvy, velký zájem médií, takže je to trochu vypětí i po psychické stránce,“ říká Jan Pikna. A skutečně v první festivalový večer dorazil například prezident České republiky Václav Klaus, pražský arcibiskup Dominik Duka, řada politiků, ale také známých osobností ze všech sfér společenského života.

Po prvním koncertním večeru už nastal maratón vážné hudby. Následovalo 27 odpoledních či večerních představení, po kterých došlo i na ovace ve stoje. Obrovský úspěch sklidil hned druhý koncert v podání Pavla Šporcla a cikánské kapely Romano Stilo. Už v době předprodeje bylo pro velký zájem ještě jedno

Ogaři

představení přidáno a ukázalo se, že to byl od pořadatelů skvělý tah. Mezi dalšími pořady letošního ročníku zmíníme kouzelnou Kouzelnou flétnu nebo úchvatné Labutí jezero. Navíc se u některých představení návštěvníkům nabízela možnost, nahlédnout do zákulisí a s téměř bezprostřední blízkostí vidět nádheru kostýmů, paruk, rekvizit nebo vystoupit na prkna, která znamenají svět. „Musím říci, že letošní ročník byl nejpřípravenější. Nedostatků jsem zaznamenal minimum,“ uvedl ředitel festivalu. Dokonce nedošlo k žádným zásadním změnám. „Barytonista Roman Janál (Dvořákovo Te Deum) na poslední chvíli onemocněl, ale zaskočil Ivan Kusnjer. Změna byla v koncertu Vita Caroli, kdy místo Bořivoje Navrátila, který také onemocněl, vystoupil Vladimír Čech. Změna v programu takového typu, že bychom měnili program, ta nebyla,“ sdělil Jan Pikna.

Těšme se tedy na ročník příští a nechme se překvapit, s čím pořadatelé přijdou. Krize nekriže, lafka je vysoko.

Jana Bisová, foto František Renza

Kouzelná flétna

Svatební košile

Festivalová bohoslužba s rekordní účastí

Rekordní účast zaznamenala bohoslužba, zařazená do programu operního festivalu Smetanova Litomyšl, celebrovaná mons. Tomášem Halíkem. Konala se v neděli 20. června na II. zámeckém nádvoří. Mons. Halík hovořil o tom, kdo je Ježíš Nazaretský, o jeho podobách i druhém příchodu mezi nás. Jeho slova byla věnována pomoci lidem kolem nás.

V Halíkově kázání zaznělo: „My, křesťané, jsem zvyklí chápat Ježíšův příběh tak, že vstoupil před 2 000 lety do lidských dějin, pak zemřel, byl vzkrísen, vzat na nebesa a znovu přijde na konci věků. Stále více se zdá, že ten druhý příchod Kristův se vlastně odehrává po celé dějiny křesťanství. Kristus k nám přichází stále, ke každému člověku,“ pronesl Tomáš Halík a pokračoval: „Přichází často jako neznámý, tak jako přicházel změněn zkušeností smrti ke svým apoštolům, jako neznámý poutník na cestě do Emauz. Jako člověk, kterého i ta, jež ho nejvíce milovala, pokládala za zahradníka. Přichází zpět, často inkognito. Přichází v lidech, kteří potřebují naši pomoc. Setkáváme se

s Kristem v těch druhých a často si to neuvědomujeme. Nastává ale okamžik, kdy je odhalen, že se vyskytl v životě těch, kteří o něm třeba nikdy neslyšeli, kteří ho nikdy slovně nevyznali. Řekli své slovo solidarity, soucítění, lidské blízkosti těm, kteří to potřebovali. Ano, náš svět je plný lidí, kteří potřebují naši blízkost. Jistě jsou to chudí a handicapovaní, ale jsou to i ti, kteří jsou uzavřeni ve vězení svého vlastního sobectví, kteří jsou na cestách, nejen na fyzických cestách, ale na mnohých duchovních cestách, znavení, často se ocitají ve slepé uličce. I tyto lidé potřebují naši pomoc. Potřebují na svých cestách povzbuzení. Tu otázka, kterou klade Ježíš v evangeliu, je třeba si klást i dneska: A kým jsem pro tebe? Pravdivost tohoto našeho vyznání se ukazuje v tom, jak mění náš život,“ pronesl mons. Halík. Podle jeho slov by dnešní křesťanství mělo být silou, která překročí všechny hranice, které si mezi sebou lidé vystavěli. „Těch hranic nedorozumění, nenávisť, vzdálenosti, předsudků je v našem světě hodně,“ dodal Tomáš Halík.

Na tradiční bohoslužbě zazněla mše Jiřího Pavlici Missa brevis v podání smíšeného pěveckého sboru KOS. Komorní filharmonii Pardubice dirigoval Milan Motl.

Text a foto Jana Bisová

Smetanovu Litomyšl i letos navštívila řada významných osobností. Některé z nich jsme požádali o krátký rozhovor.

Václav Klaus prezident České republiky

Jaký byl váš dnešní den, než jste přijel do Litomyšle?

Měl jsem docela pečlivý pracovní den. Prozradím, že pan profesor Dungl, který mi operoval před dvěma lety kyčel, mi začátkem týdne poslal SMS „přesně dva roky, povinná kontrola, rentgen“. Tak jsem dnešní den zahájil na Bulovce a musím říci, že to dopadlo dobře. No, ale jinak jsem jednal s kandidáty na guvernéra České národní banky. Pak jsem zavítal na zahájení Kmochova Kolína a teď jsem tady u vás.

Co byste festivalu Smetanova Litomyšl nepřál?

Nepřál bych mu, aby dopadl jako jiné akce, na které tvrdě dolehla dnešní krizová situace. Sponzoři se vypařili. Najednou se akce vůbec nekoná. To je věc, kterou bych mu nepřál. Na druhé straně, když si uvědomím, že jsem dneska zahajoval Kmochův Kolín, moje manželka zase hudební festival v Kutné hoře a já jsem teď tady v Litomyšli... Jsou to tři města méně než 100 kilometrů od sebe vzdálená, a jsou tam velké hudební festivaly, tak myslím, že to dokazuje nejen zájem o hru, ale že se peníze na hudbu pořád najdou. Myslím, že není namístě plakat.

Zahajoval jste Kmochův Kolín, to je trochu jiná hudba než na Smetanově Litomyšli. Jaký hudební styl tedy upřednostňujete?

Určitě vážnou hudbu před dechovou. Na druhou stranu jsem proti ohrožení nosu a divání se s despektem na tento či podobné žánry hudby. To není fér.

Vzpomenete si, kdy jste byl poprvé na koncertu vážné hudby?

Já jsem byl dítě, které strávilo asi šest let v dětském pěveckém sboru Československého rozhlasu u sbormistra doktora Bohumila Kulínského. Pozor, to je otec dnes známého Kulínského. Šest let jsem zpíval docela vážně v rozhlase. Tím pádem jsem se na koncerty vážné hudby dostal a dokonce jsme jako dětský sbor zpívali v Národním divadle v Jakobíně.

Chodíte pravidelně na koncerty nebo je to spíše výjimečně?

Pro politika mého typu je dokonce ten koncert, v dobrém slova smyslu, ta nejsnazší věc. Chodit na divadelní představení, filmy, to už je docela složitě. Hudba je taková přívětivá věc. Nicméně koncerty nejen pasivně vnímám, ale také organizuji. Každý ví o mém šestiletém seriálu Jazz na Hradě, který se koná každý měsíc. Už tam bylo šedesát čtyři koncertů, což už je konkurence festivalům. Ve středu jsem se loučil s vládou, která končí, tak jsme je s manželkou pozvali do Lán. Připravili jsme pro ně překvapivý závěr. Po večeri se v zámeckém kostele konal koncert, kde vystoupila část Hudby hradní stráže a dvě skladby zahrál také Václav Hudeček.

Dominik Duka arcibiskup pražský a primas český

Na Smetanově Litomyšli nejste poprvé, ale přesto, jaký na vás zanechal dojem zahajovací koncert?

Po tak nádherném koncertu mám trochu obavy, že má slova mohou spíše narušit dojem a zážitek. Závěrem zaznělo Dvořákovy Te deum - Bože chváleme Tebe. Zazpívána byla slova chvály a díky. Když zazněl onen soprán, uvědomil jsem si, že slova Sanktus, sanktus, sanktus proroka Izajáše nám říká, že je to jiné. A já bych nám všem přál, abychom byli trochu jiní, protože ona doba syna Jana Lucemburského Karla IV. je dobou, která nám říká, že žádný národ není malý, ale je velký svým duchovním rozměrem. Myslím, že to je pro nás nesmírně důležité. Právě Litomyšl si takto uvědomuje a my s ní, jak je důležité být opravdu národem, který žije silou ducha.

Jean Faltz mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Lucemburského velkovévodství v České republice

Česká republika a Lucemburské velkovévodství letos slaví společné výročí. Připomínáme si ho i v programu

Smetanovy Litomyšle několika pořady. Můžete toto jubileum přiblížit?

Rok 2010 je skutečně speciálním rokem v naší historii a ve vztazích česko-lucemburských. V roce 1310 došlo ke sňatku Jana Lucemburského s Eliškou Přemyslovnou, a tím byla zahájena nová kapitola nejen ve vztazích, ale také v přiblížení se západní a střední Evropy - kultury frankogermánské a slovanské. To skutečně otevřelo novou éru v evropské historii. Myslím si, že duch tohoto královského páru - duch Jana a Elišky je stále mezi námi. Oni byli tím klíčem, který zajistil, že v Litomyšli bylo ustaveno biskupství, a to ještě o hodně dříve než zde byl postaven nádherný zámek. V letošním roce ctíme památku jak Jana a Elišky, tak jejich slavného syna Karla IV. A to několika krásnými hudebními aktivitami právě na Smetanově Litomyšli.

Co pro vás znamená zapojení do Smetanovy Litomyšle?

Festival Smetanova Litomyšl je skutečně jedním z nejstarších festivalů v České republice. V této zemi, stejně jako v zahraničí, si užívá velké prestiže díky nádhernému prostředí, a také kvalitní organizaci. Chtěl bych vyjádřit své hluboké díky všem, kteří nám umožnili zapojit se do 52. ročníku Smetanovy Litomyšle a nabídli nám nádherné jeviště pro takovýto krásný účel, jenž nám připomíná slavné období naší společné a v podstatě i evropské historie.

Nejde však pouze o hudební složku Smetanovy Litomyšle. Zapojili jste se také do Smetanovy výtvarné Litomyšle...

Slavnostně jsme v Litomyšli otevřeli výstavu lucembursko-české umělkyně Ivy Mrázkové, která mimo jiné, kromě děl a soch, také prezentuje originální kresby a ilustrace pro dětskou knihu o Janu Slepém, jak u nás našemu hrdinovi říkáme.

Můžeme se v průběhu roku těšit ještě na další akce věnované tomuto výročí?

Proběhne ještě spousta dalších akcí, které budou připomínat toto krásné výročí.

Ptala se **Jana Bisová**

Výstavy Smetanovy výtvarné Litomyšle

Iva Mrázková (druhá zprava), vedle velvyslanec Jean Faltz

Součástí Mezinárodního operního festivalu Smetanova Litomyšl je již po šest let také jeho mladší sestra Smetanova výtvarná Litomyšl. Po loňské exteriérové expozici děl Aleše Veselého byla letošním lákadlem výstava malíře, kreslíře a kostýmního výtvarníka Theodora Pištěka. Do výtvarné Smetanovy Litomyšle se rovněž promítlo 700. výročí nástupu Lucemburků na český trůn.

„Samozřejmě jsme byli povinováni věnovat velkou pozornost tomuto jubileu, proto jsme uspořádali v domě U Rytiřů výstavu významné lucemburské výtvarnice českého původu Ivy Mrázkové,“ vysvětlil ředitel Smetanovy výtvarné Litomyšle Jiří Lammel a dodal: „Hlavní výstavou Smetanovy výtvarné Litomyšle byla díla Theodora Pištěka, což je moje srdeční

Obrazy Theodora Pištěka

záležitost z mládí. Splnil se mi tak sen, protože jsem jako mladý kluk jezdil na autodráze (titul mistra Československé republiky) a Pištěkovo dílo mě samozřejmě provázelo celým mládím - motory, auta a poetika jeho obrazů.“ Vernisáže se zúčastnila zakladatelka Muzea Kampa v Praze Meda Mládková. „Theodor Pištěk je můj přítel od roku 1967, kdy jsem se poprvé vrátila z exilu do Prahy. Podle mého názoru, jeden z těch nejdůležitějších obrazů, které Muzeum Kampa má, je ten, který jsem od Theodora dostala. Ukazuje, jak se tady žilo, v co lidé doufali a co nenáviděli,“ uvedla Meda Mládková.

Další výstavou, která vzbudila velký zájem, byla uspořádána v nové White gallery v Osíku. Majitel výstavního objektu Martin Janda zde vystavil díla Stanislava

Nová White gallery v Osíku

Kolíbala s příznačným názvem Bílé kresby. Unikátnost výstavy se skrývá hlavně v samotné budově galerie, která je zároveň depozitářem děl maminky Martina Jandy Ludmily Jandové. „Martin měl jasnou vidinu, vystavit práce své maminky, což v této chvíli ještě nejde, neboť její dílo není úplně kompletně vědecky zdokumentováno. Měl ale představu, že by prvním, kdo bude v galerii vystavovat, měl být právě pan profesor Kolíbal,“ vysvětlil Jiří Lammel. Slavnostního otevření se zúčastnil také pražský arcibiskup Dominik Duka. Právě výstavou v Osíku přesáhla Smetanova výtvarná Litomyšl hranice města. „Pokud budu živ a zdrav, tak doufám, že se dostane až do pražského Muzea Kampa,“ prozradil svoji vizi Jiří Lammel.

> strana 6

Výstavy Smetanovy výtvarné Litomyšle

> strana 5

Zmíníme ještě výstavu v galerii Zdeňka Sklenáře s názvem *Opičí král Zdeněk Sklenář*. „Nacházíme se v roce 100. výročí narození malíře Zdeňka Sklenáře. Člověka, který ve 20. století představuje jednoho z vrcholných klasiků českého umění. To, že je to můj strýček, je pro mne velkým štěstím. To, že jsem nositelem téhož jména, je samozřejmě výrazem přání mých předků, tedy malíře Zdeňka Sklenáře. Trvale mě ovlivnil a celoživotně mě nasměroval, proto jsem se rozhodl právě v tom stém roce výročí narození, uspořádat několik slavností, které jeho dílo připomínají a pokusí se jej nově přehodnotit,“ řekl Zdeněk Sklenář a pokračoval: „Po těch rozsáhlých výstavách v Číně, v galerii hlavního města Prahy, kdy na Staroměstském náměstí proběhla výstava malířského díla, je toto jedna z dalších forem, jak upozornit na fenomén malíře Zdeňka Sklenáře.“ Výstava *Opičí král Zdeněk Sklenář* byla dokonce součástí květnových doprovodných programů České republiky s názvem Týdny českého umění a kultury na Expu 2010 v Šanghaji a od 9. do 31. října se do Číny zase vrací.

Do Smetanovy výtvarné Litomyšle 2010 se samozřejmě zapojilo více subjektů z Litomyšle. Galerie Kubík s Kouzlem tradice – česká kresba 19. století

Výstava *Opičí král Zdeněk Sklenář*

ze soukromých sbírek. Nádherná výstava přináší obrazy jednak z období konce 18. a začátku 19. století, kdy patřilo kreslení k všeobecnému vzdělání. Dále díla poloviny 19. století, doby rozmachu všech kreseb, všech různých kategorií a uměleckých názorů a nakonec obrazy pozdního 19. století, kde se už stupňuje individualizace uměleckého rukopisu. Obdivovat je možné práce Mánesovy, Alšovy, Hynaisovy, Mařákovy a řady dalších. Galerie Kroupa již na konci května otevřela dveře výstavou Mistrov-

Výstava v Galerii Kubík

ské doteky českého impresionismu. Práce Davida Bartoně jsou vystaveny v druhém patře litomyšlského zámku a to až 25. července. Zapojilo se také Portmoneum s výstavou *Nejlépe tlačiti vlastní káru sám* a k vidění jsou také snímky festivalového fotografa Františka Renzy pod názvem *Před oponou za oponou*. Některé výstavy končí společně s hudební Smetanovou Litomyšlí, jiné je možné navštívit i po jejím skončení.

Jana Bisová,

foto Jana Bisová a František Renza

rozhovor s...

Theodor Pištěk

výtvarník, tvořící fotorealistické kresby a obrazy, filmové kostýmy a dekorace. Je držitelem Oscara za kostýmy k filmu Amadeus, za kostýmy k filmu Valmont obdržel cenu César a byl nominován na Oscara.

■ Co pro vás znamená Smetanova Litomyšl?

Každá výstava je mezník, proto člověk maluje, aby díla lidé viděli. Samo sebou je to pro mě významná událost, protože speciálně Litomyšl má svoje výstavní jméno a má ho velmi dlouho.

■ Jaký je váš vztah k Litomyšli?

Můj vztah k Litomyšli je velice romantický, protože jsem tady byl několikrát s Akademii výtvarných umění na poznávacím zájezdu, který vedl doktor František Dvořák. Jistě víte, co to pro mě musí znamenat.

■ Lidé vás znají především jako návrháře kostýmů k řadě filmů, připomeňte třeba pohádku *Princ a večernice*, *Tři oříšky pro popelku* nebo film *Amadeus*. Dostáváte stále nabídky od filmu?

Filmových nabídek mi přišlo mnoho, ale už 15 let je nepřijímám.

■ Čím se v současné době zabýváte?

Mám sérii nových obrazů, které se jmenují *Rozhovory s Hawkingem*, a myslím, že jsem teprve na začátku toho období, které mě čeká. Stále žiju.

Zdeněk Sklenář

galerista a synovec malíře Zdeňka Sklenáře

■ Výstava *Opičí král Zdeněk Sklenář* nepatří mezi ty tradičně pojaté...

Je to výstava nového typu. Naleznete zde spojení mezi tradičním malováním a interaktivitou a současně obsahuje nové informační technologie. Jedná se o typ výstavy, která nejen tady v Litomyšli nebyla. Všimněte si, že stěny jsou pokryté obrazy. Do těchto mistrovských obrazů vstupovaly děti výtvarně nadané, a mohly si tak hrát a prověřit svoji kreativitu. Staly se součástí této historické chvíle. To, že je koncept vytvořený právě pro všechny věkové skupiny, nejen pro malé a velké děti, tak ukazuje na možnost, jakým způsobem ještě dále zacházet s dílem Zdeňka Sklenáře. Prostě nemá omezení.

■ S *Opičím králem* se v galerii setkáme na každém kroku...

Ve vstupním sále je promítáme jedenáctiminutový film, jehož základ spočívá v ilustracích z roku 1960, které Zdeněk Sklenář vytvořil pro známou knihu *Opičí král*. Impulzem pro vznik filmu bylo EXPO 2010 v Šanghaji. Pracoval jsem na něm společně s Ondřejem Doležalem ze studia pixel-e, který věnoval náležitou péči tomu, aby figurky, známé generaci 60. a 70. let, ožily. A ty jsou zde v Litomyšli poprvé v ČR představeny. Současně v dalších třech televizorech mají návštěvníci galerie možnost si připomenout a seznámit se s ohlasy, které Sklenářovo dílo má především na území Číny. V jedné vidíme film Martina Dostála, který zachytil dokumentární způsobem křest Zdeňka Sklenáře v legendárním parku Beihai. To je povídal knihu, která bude mít v Litomyšli křest a současně ukazuje vzpomínkou na výstavu v národní galerii v předešlém roce v Pekingu. Je to jedenáctiminutový dokument, který ve zkratce zachycuje, jaký ohlas Sklenářovo dílo vyvolalo. Promítneme také film, který se jmenuje *Čína Zdeňka Sklenáře*. Ten komponoval Martin Dostál společně s panem Beránkem a paní Chytilovou. Vytvořili dokument o přípravě výstavy Zdeňka Sklenáře v Číně, a také o jejích ohlasech. V dalším televizoru je zachyceno to, co se nazývá *www.monkeyking.cz*. To je interaktivní hra pro celou planetu. Máme omezený počet kombinací a každý, kdo vstoupí do této internetové síť, se stává opičím králem a může si hrát bez věkového omezení. V třetím televizoru jsou dokumentární ohlasy z EXPA 2010 v Šanghaji, kde Sklenářova výstava *Monkey king* zaznamenala obrovský úspěch. Lidé mají možnost se seznámit s živoucími reakcemi Číňanů a současně spatřit, jak české děti formou happeningu vymalovaly stěny. Ukazuje to, že není rozdíl mezi dětní planety. Prostě pokud mají lidé čisté srdce, tak si mohou hrát v každém věku.

■ Prozradil jste, že stěny a podlahu galerie vyzdobily děti. Odkud byly a jak dlouho jim trvalo „přenést“ *Opičioho krále* do obou místností?

Děti bylo celkem 36. Převážná část byla vybrána ve spolupráci s litomyšlskými pedagogy, ale také ve spolupráci s Českou Třebovou a okolními městy. Zvláště bych rád poděkoval paní Hrouzkové, která v tomto kraji představuje obrovský potenciál pro probouzení lásky k výtvarnému umění. Na základě ohlasu přijely děti z Brna a dorazily také z Prahy, Znojma i Chebu. Celý happening trval přibližně 3 – 4 hodiny a byl pečlivě dokumentován. S reakcemi dětí se

návštěvníci mohou seznámit právě v jednom z televizorů. Uvidí tu pohodovou reakci dětí a jejich obrovskou kreativitu. Je to prostě výstava, kde si může malovat každý a může se stát součástí velkého *Opičioho krále*.

Martin Janda

syn umělců Ludmily a Františka Jandových, majitel nově otevřené White gallery v Osíku

■ White gallery není obyčejným výstavním prostorem...

Je to galerie spojená s depozitářem, kde budou umístěna díla mojí maminky, a také její sbírka, kterou nashromáždila za léta pobytu v Osíku. Její práce budou postupně digitalizovány, aby je bylo možné historicky pojmout a zhlédnout celou jejich šíři a rozmanitost. Jde o kresby, grafiky, olejomalby, pastely a další práce na papíře.

■ Bílé kresby profesora Stanislava Kolíbalu otevřely dveře galerie veřejnosti. Proč to nebyla díla vaší maminky Ludmily Jandové?

Jde o to, že práce mojí maminky vznikaly tiše a v soukromí v Osíku, mimo společnost a kontext ostatních autorů, a proto je zapotřebí nejprve díla historicky zhodnotit a rozdělit do logických celků, a pak je vystavit v konkrétních celcích. A proč Stanislav Kolíbal? Protože je nejlepší. Osobně jsem přesvědčen, že kvalitní výstavy se dají dělat jen za pomoci nejlepších, a proto jsem si splnil své velké přání. Nejprve to bylo přání poprosit pana profesora o instalaci, ale když jsem viděl jeho nadšení pro tento prostor, tak se mi ho podařilo získat i pro výběr jeho vlastních prací. Největší radost mi udělal, že si díla vybral tak, aby korespondovala s naší architekturou a nazval je *Bílé kresby*.

■ V prostorách galerie je počítáno s výstavami...

Zatím předpokládám, že proběhnou dvě nebo tři výstavy do roka. Jedna z nich by vždy byla z děl mojí maminky a další by měly být stejně tak renomovaní, jako je Stanislav Kolíbal.

■ Stavba White gallery téměř mysticky svítá mezi stromy. Kdo tento objekt navrhl?

Autorem je architekt Jiří Krejčík z Hradce Králové. Je to architekt, který měl největší zkušenosti s depozitární architekturou v Čechách. Galerie není konkrétní symbol, ale je to odkaz architektury Rohe.

Ptala se Jana Bisová

Výstava mapuje 40 let života Divadla Jára Cimrmana

Do konce prázdnin je možné v Regionálním muzeu v Litomyšli navštívit výstavu Stopy Jára Cimrmana. Vernisáže, která se uskutečnila 15. června, se zúčastnili také neúnavní propagátoři a širitelé tohoto českého génia, herci z Divadla Jára Cimrmana.

„Já bych chtěl říci, že české království má Jára Cimrmana, my máme Ládu Horáčka a nakladatelství Paseku. Ten mě seznámil s některými pány z Divadla Jára Cimrmana, a tak vznikla tato výstava,“ vysvětlil emeritní starosta Miroslav Brýdl a Václav Kotek, manažer divadla přiblížil historii výstavy: „Vznikla ke 40. výročí Divadla Jára Cimrmana, což je čtyři roky zpátky. Stopy Jára Cimrmana byly tehdy realizovány v muzeu hlavního města Prahy. Byla to výstava pěkná, a stala se z ní tedy putovní. Většina dokumentů mapuje náš čtyřicetiletý život, naše působení po republice, ovšem

poslední čtyři roky tady nejsou zaznamenány.“ Pozorný návštěvník však přece jenom nalezne exponát, který sahá až do současnosti. Jedná se o mapu Cimrmanofikace, která obsahuje i ony čtyři roky. Celá výstava je pak rozdělena na dvě části. „V jednom křídle budovy je historie Divadla Jára Cimrmana, všechny premiéry atd. Pak je tady krásná vzpomínka na Ládu Smoljaka. V druhé části jsou stopy Jára Cimrmana, kde je i Dobývání Altaje,“ říká Václav Kotek. O tom, zda velikán Jára Cimrman zanechal nějaké hmatatelné stopy také v Litomyšli, zřejmě zatím nejsou důkazy. Starosta Litomyšle Michal Kortyš však doufá, že se objeví. „Věřím, že při rekonstrukci zámeckého návrší najdeme stopu po Járovi Cimrmanovi,“ uvedl starosta.

Text a foto Jana Bisová

„Jedna z nejkrásnějších básní Jára Cimrmana, která vyjadřuje jeho celoživotní pocit neuznání. Jmenuje se Nepozvaný,“ řekl Zdeněk Svěrák a zarecitoval:

Jako má meloun
uvnitř sladkou dužinu,
má český národ
uměleckou družinu.
Každoročně o Vánocích
bez zloby a falše,
scházejí se kumštýřové
v bytě Mistra Alše.
Pěkně vítám ženíšku,
v zasněženém kožíšku,
co si dostal k Ježíšku?
Á, přišel pan Mařák,
co budou pít? Svařák?
A vy pane Slavičku?

Já bych si dal kávičku.
Zvoní zvonek, Mistře Alši,
přicházejí zřejmě další.
To je sochař Láda Šaloun!
Už jsi otesal ten valoun?
Ano, je to děsný kus,
bude z toho asi Hus.
Kdo to buchá?
To je Mucha
a v podpaždí nese si
srolovanou Secesi.
Chitusi! I ty tu si?
A ten s pentlí u krku,
to je Joža Uprků.

Před barák teď přijel kočár
a v něm sedí Josef Gočár.
Hynais křičí z balkonu,
viděls moji oponu?
Pijou mistři na své zdraví
šampaňské, a to je bavi
Kdo stojí venku
i když mraz tam zebe?
Koho to nevzali mezi sebe?
Sníh padá shůry
jak nebeská mana
na tenký zimníček
Jára Cimrmana.

Vzpomínka na Ladislava Smoljaka

V neděli 6. června zemřel ve věku 78 let režisér, scénarista a herec Ladislav Smoljak. Litomyšl navštívil několikrát. Po jedné z návštěv vznikl článek otištěný v Lili č. 14 z 2. srpna 1993:

Vystoupení Divadla Jára Cimrmana s hrou „Dobyty severního pólu“ vyšlo krásně uprostřed festivalu Smetanova Litomyšl. Těžko říci, zda by z tohoto spojení měl větší radost Smetana nebo Cimrman. O kulturní všestrannosti litomyšlského diváka svědčí fakt, že v neděli byl Smetanův dům plný při Galakonzertu kouzelné Paueretty a za 24 hodin stejně natrískaný při „Severním pólu“. Přičemž mnohé tváře v hledišti byly tytéž!

Soubor přijel v nejlepším obsazení s L. Smoljakem i Zdeněkem Svěrákem, což vždy nebývá. Že se jim v Litomyšli líbilo, není fráze - druhý den zde oba zůstali a absolvovali dvouhodinovou besedu s místními dětmi v tělocvičné pedagogické škole. Pořad moderoval Vladimír Šauer a ze zajímavých a vtipných odpovědí na všetečné dotazy děcek vybíráme:

Svěrák: „Vy to tady máte moc krásný. Tady se kdekdo narodil. O Litomyšli jsme se učili ve škole, v literatuře,

v hudbě. Velice se nám líbí zdejší divadlo. A diváci rovněž. Včera to pro nás byl zážitek, my máme rádi, když je divadlo nacvaknutý. Máme rádi, když lidi i stojí. Divadlo nedělají jen herci, ale i diváci. Když my na scéně slyšíme odezvu a vidíme, že nám lidi rozumí, hrajeme mnohem líp, než když jsou diváci lhostejní.“ Smoljak: „Mně se strašně líbilo, co nechali radní napsat k pomníku Nejedlého. Ten nápis ho spravedlivě hodnotí, co udělal dobrého, co špatného a že město oceňuje dobré a zavrhuje špatné skutky. A jste nechal tolerantně stát, to mi připadá jako věc, která by měla být světověznámá.

Oběma zazpívali i malé děti ze školy a na otázku, zda není dojat, Z. Svěrák odpověděl: „To víte, my starší hned pláčeme...“ Smoljak: „My jsme všichni citliví Jana Wericha. Celá humorná kultura u nás navazuje na Osvobozené divadlo.“ Svěrák: „Já jsem navíc obdivoval Jindřicha Plachtu, v jeho hereckém projevu se mísil smích i dojetí.“ Na závěr oba umělci od dětí z „Vitamínu S“ obdrželi řád „Dona Chichota“. Po zásluze.

Vladimír Šauer, Zdeněk Vandas

Prohlídky zákulisím festivalu

Spolupráce Smetanova Litomyšle a nového vedení zámku přinesla ovoce v podobě prohlídek s názvem Smetanova Litomyšl z druhé strany. Během konání operního festivalu měli návštěvníci možnost prohlédnout si například šatny účinkujících, a nahlédnout tak pod pokličku festivalu.

„Pro letošní rok jsme spoluorganizátoři, takže jsme s panem ředitelem Piknou vymýšleli, jak zámek „zatăhnout“ do chodu Smetanova Litomyšle. Vznikl tak projekt mimořádných prohlídek,“ vysvětluje kastelánka zámku Jana Sehnalová a dodává: „Návštěvník měl možnost podívat se tam, kam se může podívat pouze v době konání Smetanova Litomyšle, a sice do zákulisí – šaten, k technice, dozvědět se o festivalu něco, co by se jinde nedozvěděl.“ Ředitel Smetanova Litomyšle Jan Pikna navíc upřesňuje: „Chtěli jsme, aby lidé, kteří přijíždějí v době festivalu, měli pocit, že mohou zažít něco výjimečného. Využili jsme tak dnů, kdy zde byla nastěhovaná divadla, která měla odehrané první představení a teprve měla hrát druhé. V šatnách byly kostýmy, masky a vlásenkáři tam měly své proprietty.“

-bj-

Nově otevřená

Vinotéka u Aloise Jirásky

Jiráskova 11

- vína
- přívlastková
- vína stáčená
- stáčené destiláty

Kontakt: 732 326 075

STAROŽITNOSTI LITOMYŠL

na Partyzánské ulici vedle bývalého KOVOPOLU

vykoupi z pozůstatostí, půd a chalup a v hotovosti vyplatí starožitný nábytek z měkkého i tvrdého dřeva, nábytek kovový a chromový z ohýbaných trubek. Až do r. 1960.

Dále máme zájem o starožitné obrazy, sklo, porcelán, lustry, lampičky, trakaře, kolovraty, staré pohledy, hračky, hodiny, dětské proutěné kočárky, staré motorky, hudební nástroje a jiné věci starožitného charakteru.

Odvoz a vyklizení zajištěno. Platba v hotovosti.

Rychlé a solidní jednání. Stavte se nebo zavolejte kdykoliv na telefon: 604 243 579 nebo 461 614 795.

Fakulta pořádá letní kurz malby a kresby

Upozorňujeme případné zájemce na naši letní nabídku kurzu malby a kresby, který se bude odehrávat jak v ateliérech fakulty restaurování v Litomyšli, tak v přírodě u Nedošinského háje. Poslední týden v srpnu tak může být pro zájemce o studium restaurování, tak širší veřejnosti zpestřením konce léta. Podrobnější informace najdete na www.upce.cz, stránky Fakulty restaurování nebo u vedoucího kurzu na emailu: ales.ogoun@upce.cz. doc. akad. mal. Aleš Ogoun

Lilie dvacítkou

Velká fotografická a literární soutěž o zajímavé ceny

Soutěžní číslo: **F10**

Soutěžní číslo: **F8**

Nechť umění dělá radost všem i na místech, kde tichá je zem

Soutěžní číslo: **F9**

Pohled na zimní Litomyšl

Začátek podzimu v Klášterních zahradách

Soutěžní číslo: **F11**

Nejhezčí ulice v Litomyšli

Soutěžní číslo: **F12**

Loučná v zimním oparu

Soutěžní číslo: **F13**

Fortna

Soutěžní číslo: **F14**

Pohled na Litomyšl ze schodů gymnázia při Dni otevřených dveří

Soutěžní číslo: **F15**

U nejkrásnější litomyšlské kašny. Jen je škoda, že voda netryská z hubičky původní ryby. Tato nová není ošklivá, ale nám se více líbila ta starší.

Soutěžní číslo: **F16**

Beze slov

Soutěžní číslo: **L5**

Hádanka
Líbí se zdejší rodákům
I náhodným jen hostům
Litomyšlským študákům
I těm, co teprv rostou.
Ej, je to město, jehož srdce bije,
v jehož rudém erbu bílá je...

Soutěžní číslo: **L6**

Lilii je dvacet let,
to už je čas na vdávání,
třeba brzy bude paní,
najde-li se nápadník,
urostlý a ušlechtilý
jak na zámku liliovník.
A bude tu aféra:
Liliodendron tulipifera.

Hlasovat můžete:

- e-mailem: hlas zašlete na e-mail lilie@litomysl.cz. Do předmětu zprávy uveďte „Lilie dvacítkou - hlasování“.
 - přes www.litomysl.cz/lilie, kde je vytvořena sekce Lilie dvacítkou. Při hlasování přes webové stránky po vás bude systém žádat e-mailovou adresu.
 - poštou na adresu: Zpravodaj Města Litomyšle Lilie, Smetanovo nám. 72, 570 01 Litomyšl. Na obálku uveďte „Lilie dvacítkou - hlasování“.
 - osobně v redakci Zpravodaje Města Litomyšle Lilie v úřední hodiny (út 9.00-12.00, st 13.00-17.00).
- Při hlasování vždy uvádějte soutěžní číslo a číslo vydání Zpravodaje Města Litomyšle Lilie.

Bližší informace k soutěži Lilie dvacítkou získáte na:
www.litomysl.cz/lilie nebo na tel. čísle: 461 615 969.

Návrat do minulosti - s vámi již dvacet let

seriál

Poznátky ze sociologického průzkumu veřejného mínění – Litomyšl očima svých občanů

Lilie z července 1997

V našem městě byl agenturou Augur consulting prováděn výzkum veřejného mínění, jehož výsledky byly zpracovány v rozsáhlou zprávu. Uvádíme z ní podstatné části závěrečného hodnocení:

Větší část občanů Litomyšle se cítí ve svém městě spokojena. Stejně tak většina dotázaných projevila zájem zůstat v Litomyšli natrvalo. Tyto tendence vzrůstají s rostoucím věkem respondentů. Skutečnost, že se ve městě cítí spokojenější občané starších věkových skupin, není ničím výjimečným, zejména v případě menších sídel. Starší věkové skupiny jsou prožitou zkušeností mnohem více „zakořeněné“ a spjaté s městem, projevují mnohem nižší míru migračních tendencí.

Nadpoloviční většina dotázaných nedokázala zcela jednoznačně odpovědět na otázku, týkající se spokojenosti s činností Rady MěÚ Litomyšl. Více občanů radě důvěřuje, než nedůvěřuje, současně však více než polovina dotázaných neví, jaké je v radě rozložení politických sil. Občané ve většině případů neví, jaký může být rozdíl mezi radou a zastupitelstvem. S jedním úředníkem byli nejspokojenější občané na odboru sociálním a na matrice, nejmenší spokojenost převažovala na odboru stavebním a bytovém. Nejspokojenější byli ve všech případech opět občané staršího věku a především důchodci.

Většina občanů se cítí být informována o dění v Litomyšli, nepovažuje však míru informovanosti za zcela dostačující. Hlavním informačním zdrojem jsou známí, přátelé, sousedé apod. I když ve většině případů se občané o dění ve městě dovídí zprostředkovaně, se vzrůstajícím věkem oceňují vliv takových médií, jakými jsou městský rozhlas nebo městský zpravodaj. Celkově můžeme konstatovat, že vliv městského zpravodaje a městského rozhlasu je v Litomyšli až překvapivě vysoký.

Občané Litomyšle považují za nejzávažnější problém města bydlení, nedostatek nových domů a bytů, obtížné podmínky spojené s získáním nového bytu, nedostatečnou podporu ze strany města při získávání bytů apod. Problémy spojené s bydlením se týkají celého města. Mladší věkové kategorie vnímají záležitost spojené s bydlením jako více problémovou než starší věkové kategorie. Zaměstnanci a dělníci považují problémy spojené s bydlením nebo získáním nového bytu za mnohem závažnější než podnikatelé a důchodci.

Výstavba nových domů a bytů je oblastí, do které je podle názorů respondentů vhodné výrazně zvýšit městské investice. Další oblastí, kam je nutné více investovat, jsou zdravotnické služby a jejich rozvoj, naopak není nutné podle občanů investovat další prostředky do rozšiřování sítě obchodů a služeb ve městě. Podpora zvyšování investic do výstavby nových domů a bytů je nejvyšší u dělníků a nižších zaměstnanců, nejnižší je u podnikatelů a důchodců. Podnikatelé si mnohem více stěžují na nedostatečnost investic na rozvoj drobného podnikání a požadují nápravu v této oblasti. V tomto požadavku jsou však v Litomyšli poněkud osamoceni.

Více než pětina dotázaných neschází v Litomyšli žádný typ obchodu. Souvisí to s předcházející skutečností, že lidé trápí v Litomyšli spíše nedostatek bytů než stávající sít obchodů. Nejvíce žádaným typem obchodu jsou mezi respondenty oděvy, následuje požadavek na rozšíření sítě potravin a v neposlední řadě obyvatelé Litomyšle postrádají velký supermarket. Obchod s oděvy schází hlavně ženám a občanům vyšších věkových kategorií. Více než dvě třetiny dotázaných nemají žádné výhrady k délce otevírací doby obchodů

na Smetanově náměstí. Výhrady necelé třetiny dotázaných se týkají nedostatečné délky otevírací doby jak v pracovních dnech, tak i o víkendech. Nejmenší kritičtí byli důchodci. Podobně jako v případě obchodů v maloobchodní síti ani situace v oblasti služeb není považována ve městě za problematickou. Pětina dotázaných, zejména pak občanů starších věkových skupin, schází oprava buvi.

Více než polovina dotázaných považuje rozsah služeb v oblasti pohostinství a stravování za dostačující. Pokud bychom mohli doporučit vrcholným orgánům města oblast, která si zasluhuje nejvyšší míru podpory,

pak to nebude podnikatelská sféra a rozvoj podnikání ve městě, ale bytová politika. I navzdory požadavkům na zvýšení investic na rozvoj zdravotnických služeb, více než polovina dotázaných projevuje spokojenost s kvalitou těchto služeb. Kritičtější jsou ke kvalitě zdravotnických služeb především respondenti mladších věkových kategorií.

Asi tři pětiny obyvatel jsou spokojeny s vlastní bytovou situací, a to i navzdory skutečnosti, že problémy s bydlením představují v Litomyšli oblast, pro kterou respondenti požadují větší investice a větší podporu ze strany města. Spokojenější jsou respondenti starších věkových skupin, stejně jako tomu bylo u většiny otázek výzkumného šetření. Nespokojenost souvisela zejména s velikostí bytu (domu), na kterou si stěžují zejména respondenti nižších věkových kategorií. Více nespokojeno je rovněž obyvatelstvo na sídlištích. Majitelé rodinných domů jsou výrazně spokojenější. Skutečnost, že asi pětina dotázaných uvažuje o koupi nebo výstavbě nového bytu (domu) je pro vedení města neobyčejně zajímavá. Pochopitelně převažují respondenti nižších věkových skupin, zajímavějším zjištěním je však, že jde ve vyšší míře o vysokoškolsky vzdělané občany. Zájem lidí vyššího intelektuálního potenciálu trvale zůstat v Litomyšli představuje pro vedení města příznivou informaci.

Skoro dvě třetiny dotázaných si myslí, že spojení s okolními městy prostřednictvím veřejné dopravy je nedostačující. Nespokojenější jsou zejména lidé nižších vzdělanostních kategorií. Většina obyvatel Litomyšle si myslí, že jejich město je ve srovnání s ostatními místy v ČR spíše čisté. Tato skutečnost není v rozporu s tím, že si většina občanů přeje větší investice do ochrany životního prostředí. Respondenti nižších vzdělanostních kategorií, nižší zaměstnanci a dělníci jsou kritičtější v hodnocení čistoty Litomyšle. Za nejvíce znečištěné místo je v Litomyšli považováno Smetanovo náměstí. Respondenti uvedli velký výčet jednotlivých lokalit, ulic a míst, která považují v Litomyšli za nejvíce znečištěná, což svědčí o tom, že v Litomyšli pravděpodobně není jedna určitá lokalita, která by byla více znečištěná a zanedbaná.

Podíl respondentů, kteří si myslí, že situace v oblasti trestné činnosti se v Litomyšli zhoršuje, představuje asi dvě pětiny dotázaných. V této skupině jsou ve větší míře zastoupeni občané starších věkových kategorií, podnikatelé, důchodci a vysokoškoláci. Stejně skupiny obyvatel mají rovněž větší obavy o vlastní bezpečnost členů své rodiny než před třemi až čtyřmi lety. Ve srovnání s jinými sídly ČR a s celorepublikovým průměrem v této oblasti, se však Litomyšl jeví jako bezpečné město. Mezi uvedenými přestupky proti pořádku asi čtvrtinu občanů trápilo poškození fasád a zdi sprejovými nástřiky, téměř stejné procento lidí si stěžovalo na znečišťování veřejného prostranství psími exkrementy. Za nejvíce nebezpečné místo v Litomyšli bylo označeno Smetanovo náměstí a ulice přilehlé k tomuto náměstí.

Více než polovina respondentů si myslí, že Litomyšl nabízí dostatek příležitostí pro aktivní trávení volného času. Mladší věkové kategorie, u kterých předpokládáme mnohem větší zájem o aktivní trávení

volného času, jsou však v rámci hodnocení Litomyšle z tohoto hlediska mnohem kritičtější.

Více než dvě třetiny dotázaných neslyšelo nebo neví o tom, že by se městský úřad připravoval k realizaci nějakého důležitějšího investičního záměru. Tato skutečnost úzce souvisí s nízkou informovaností o práci městského úřadu, o činnosti a kompetencích Rady a Zastupitelstva MěÚ a rovněž nízkým povědomím občanů o rozložení politických sil v radě města. V tomto případě existuje určitá disproporce mezi nízkou hladinou informovanosti o těchto skutečnostech a tím, že městský zpravodaj, městský rozhlas, regionální noviny, nástěnky a vývěsky považuje za nejdůležitější informační kanál o dění ve městě více než třetina všech obyvatel Litomyšle.

Text zkrácen (Lilie č. 13 z 1. července 1997 / ročník VII.)

Krvavý román na zdech

Lilie z července 1998

Občané zaregistrovali změny, kterými v posledních týdnech prošla fasáda uličky zvané (bůhvíproč) Skolní. Na zdech od knihkupectví Paseka k muzeu se objevily Váchalovy grafiky v podobě sgrafit, pocházející z Krvavého románu. Nic již dnes nestojí v cestě kročejům po ulici Váchalově. Projekt je to ojedinelý a město opět získalo. Otevření bylo součástí oslav ke 40. výročí festivalu v sobotu 27. června.

(Lilie č. 13 z 3. července 1998 / ročník VIII.)

Regenerace Komenského náměstí

Lilie z července 2001

Město Litomyšl zadalo třem architektonickým kancelářím (Škrabal & Grym, Burian & Krivinka a AP ateliér Pleskot) vypracovat projekt regenerace panelového sídliště Komenského náměstí. O nejlepší návrh rozhodla komise, ve které zasedli, kromě členů rady města, odborné veřejnosti a několika vedoucích odborů městského úřadu, také zástupci ministerstva pro místní rozvoj a samozřejmě zástupci občanů z tohoto sídliště.

Cílem těchto aktivit je zlepšit kvalitu bydlení v této části Litomyšle a pokusit se využít finančních prostředků z „Programu regenerace panelových sídlišť“. K žádosti o dotaci musí být připojen projekt regenerace. Nutnou součástí projektu je řešení vzhledu a způsobů oprav budov i přesto, že z tohoto programu nelze na tento účel čerpat prostředky. Program je přísně účelový a slouží k regeneraci prostranství mezi panelovými domy.

Další podmínkou pro získání dotace je součinnost veřejnosti. Na litomyšlské radnici již proběhla první schůzka zástupců občanů, kteří žijí na sídlišti Komenského, a podnikatelských subjektů zde působících. Oslovení architektů již mají první náměty k řešení. V úterý 26. června se uskutečnila veřejná schůze občanů, kde byl představen vítězný projekt architekta Pleskoty a po odsouhlasení v zastupitelstvu města můžeme požádat o výše uvedenou dotaci. Bude-li dotace přiznána, zahájí město co nejrychleji stavbu, protože získané finanční prostředky je nutné profinancovat ještě do konce roku 2001. Spolufinancování města je v případě tohoto programu stanoveno na 30 %.

Město Litomyšl má v ruce posudek odborné firmy na geologické podloží, a také stanovisko Povodí Labe, týkající se protipovodňových opatření. Celé Komenského náměstí se totiž nachází v zátopovém území. I kdybychom dotaci z „Programu regenerace panelových sídlišť“ letos nezískali, budeme mít v ruce jakýsi obecně platný regulativ tohoto území. Spolu s již zpracovanou energetickou koncepcí města půjde o dobré východzí předpoklady pro získání dotací i z jiných programů, např. od České energetické agentury na zateplování a změnu vytápění apod.

-ms- (Lilie č. 7 z 2. července 2001 / ročník XI.)

„Cti svého otce i matku...“ Zamyšlení nad pátým přikázáním z Desatera

k zamyšlení...

„Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, Tvůj Bůh. Cti svého otce i matku, jak ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, abys byl dlouho živ a dobře se ti vedlo na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh“ (Ex 20, 12, Dt 5, 16). Slyšel jsem vyprávět příběh faráře, který přišel navštívit jednoho ze svých starších věřících. Chodil kolem jeho domu a volal ho jménem. Posléze se z chlívků ozval stydlivý hlas: „Tady jsem, pane faráři.“ Ze zděšeného duchovního vypadla otázka: „Prosím Vás, jak jste se sem dostal?“ „Ale, to mě sem zavřel můj syn.“ Po mnoha letech se tentýž duchovní vrátil na stejné místo a zavolal: „Jste tam ještě, vážený pane?“ A z chlívků se ozvalo: „Ne, tatínek už zemřel.“ „A co vy tam děláte,“ odpověděl duchovní. „Ale, to mě sem zavřel můj syn.“ Pravdivost tohoto příběhu jsem neověřoval. Skutečnosti však bývá, že neúcta k rodičům přechází z generace na generaci právě tak, jako úcta k nim. Bible nás učí ctít rodiče. To znamená projevovat jim slovní i praktickou vděčnost za vše dobré, čeho se

nám od nich dostalo. Ctít, znamená podle slov apoštola Pavla, aby závislé děti poslouchaly své rodiče. „Děti, poslouchajte své rodiče, protože to je spravedlivé před Bohem“ (Ef 6,1). Ovšem tato poslušnost nemá být slepá. V Bibli se dočteme, že: „Musíme poslouchat více Boha, než lidí“ (Sk 5,29). Ctít rodiče, znamená i respekt dospělých dětí. Například král Šalamoun nechal po své pravici přistavit trůn své stárnoucí matce (1 Kr 2:19). A ctění rodičů samozřejmě znamená i uctívou péči o ně. „Před šedinami povstaň a starci vzdej počtu“ (Lv 19:32). Jsou však i krajní situace, kdy se rodiče závažným způsobem provinili proti svým dětem. Bible nás učí, abychom je ctili navzdory jejich selhání. Znamená to, najít k nim alespoň elementární úctu za dar života. Není to jednoduché, ale posiluje to úctu nejen k nám samotným, k manželskému partnerovi, ale i k samotnému Bohu. Na straně druhé nás Bible varuje, abychom se ve svém životě vyhnuli chybám svých rodičů. Páté přikázání je jako jediné spojené se zaslíbením. Úcta k rodičům přináší Boží požehnání. A to nejen ve smyslu vytvoření předpokladů k dlouhověkosti a dobrému životu na této zemi, ale především v pože-

hnání ve vztahu s Bohem a v požehnání, které je zaslíbené v nebeské zemi. Dnešní doba přeje mladým a pružným lidem. Staří lidé jakoby do ní ani nepatřili. Životní realita přesto ukazuje, že inspirování se svými rodiči a předchozími generacemi pomáhá nastupujícím generacím soustředit se na podstatné záležitosti lidského života a řešit složité věci s dlouhodobě prospěšnou perspektivou. Zkušenosti života pomáhají i dalším generacím vyhnout se zbytečným selháním. Kdysi mne dva mladí manželé provázeli svým nově postaveným domem. Při prohlídce mi s pýchou ukázali místnost s kuchyní a sociálním zařízením, kterou nechali postavit pro své stárnoucí rodiče. „Chtěli bychom, aby zde naši rodiče mohli dožít. Nabídl jsme jim proto, aby si to zde už zařídili, přestože ještě žijí v bytovce a zatím si vystačí. Chceme jim být v jejich stáří nablízku a odplatit jim jejich mnohou lásku.“ I toto je jeden ze způsobů, jak vyjádřit svým rodičům úctu. Ctěme své rodiče z lásky k Bohu, z lásky k nim i z lásky k sobě samým, neboť to nese Boží požehnání.

Daniel Smetana,

kazatel Církve bratrské v Litomyšli

Zemřel titulární biskup litomyšlský Jaroslav Škarvada

Ve věku nedožitých 86 let zemřel 14. června titulární litomyšlský biskup Jaroslav Škarvada. Mons. ThDr. Jaroslav Škarvada byl postupně profesorem křesťanské dogmatiky, sekretářem kardinála Berana, koordinátorem duchovní služby českých krajanů, spolupracovníkem vatikánského státního sekretariátu, titulárním biskupem litomyšlským a pomocným biskupem pražským. Často se o něm hovořilo jako o „nenapravitelném optimistovi“, který svou dobrou náladou dokázal „nakazit“ všechny kolem sebe. Jaroslav Škarvada se narodil 14. září 1924 v Praze na Královských Vinohradech. Gymnázium dokončil za okupace v roce 1943. Za války navštěvoval přednášky Studia catholica, neakademického semináře, kde po uzavření vysokých škol bylo možné studovat teologii. Po osvobození ve studiu pokračoval v Římě, kde byl od roku 1945 posluchačem papežské Lateránské a Gregoriánské univerzity a později alumnum české papežské koleje Nepomucenum. Studium ukončil doktorátem. Na kněze byl vysvěcen 12. března 1949. Díky politické situaci v bývalém Československu byl ovšem jeho návrat do vlasti znemožněn. Místo návratu domů byl poslán jako kaplan do farnosti San Vito al Tagliamento v Benátkách. Po čtyřech letech, která strávil ve městě, jehož obecní rada ho potom, co se později stal biskupem, jmenovala čestným občanem, působil jako profesor dogmatiky v regionálním semináři v Chieti. Tam vyučoval deset let. Od roku 1965 působil jako sekretář kardinála Berana. Po jeho příjezdu z internace v Radvanově do Říma s ním Škarvada spolu s Karlem Skalickým spolupracoval až do jeho smrti v roce 1969. Od roku 1968 působil jako koordinátor duchovní služby českých krajanů rozptýlených po celém světě a v letech 1970-1991 byl rovněž spolupracovníkem vatikánského Státního sekretariátu. Činnost koordinátorů duchovní služby pro uprchlíky z komunistických zemí byla posílena s nástupem papeže Jana Pavla II., který dal exilům komunistických zemí biskupy. Dne 18. prosince 1982 byl Škarvada jmenován titulárním biskupem litomyšlským a 6. ledna 1983 byl papežem Janem Pavlem II. v bazilice sv. Petra vysvěcen. Úkolem jeho biskupské služby bylo nadále řízení pastorače českých krajanů v zahraničí. Kromě toho se však na vlnách Hlasu Ameriky, Svobodné Evropy a Vatikánského rozhlasu

snažil bránit svobodné a nezávislé myšlení. V listopadu 1989 se podílel na přípravě svatořečení blahoslavené Anežky. Po pádu komunismu se biskup Škarvada snažil co nejdříve dostat do revolučním děním rozvířené Prahy. Na pozvání kardinála Tomáška se vrátil domů. Pro Svateho otce sepsal zprávu o dění v Československu a doručil mu pozvání pozdějšího prezidenta Václava Havla v Československo. Biskup Škarvada se stal pověřencem papeže pro přípravu tehdejší slavné cesty do Československa.

Dne 28. srpna 1991 byl Škarvada jmenován pražským sveticím biskupem. Od listopadu 1991 do února 2001 zastával funkci generálního vikáře pražské arcidiecéze a od ledna 1993 do září 2002 byl proboštem Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze. Po dovršení 75 let požádal papeže o uvolnění z úřadu biskupa. Jan Pavel II. jeho žádosti vyhověl 25. září 2002. Dokud mu to zdraví dovozovalo, pomáhal v pastoraci. Dne 28. října 2003 mu prezident republiky Václav Klaus udělil Řád T. G. Masaryka III. třídy za vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva. Dne 18. prosince 2003 byl jmenován delegátem Svatého stolce pro rytířský Řád křížovníků s červenou hvězdou. Se zesnulým biskupem Jaroslavem Škarvadou se pražská arcidiecéze rozloučila v pondělí 21. června v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Tělo zesnulého bylo uloženo do kapitulní hrobky na hřbitově v Praze – Břevnově.

Mgr. Aleš Pištor, tiskový mluvčí
Arcibiskupství pražského a –red-

Nový pražský arcibiskup navštívil Litomyšl

Novým pražským arcibiskupem a českým primasem se letos stal dřívější biskup královéhradecké diecéze Dominik Duka. Smetanova Litomyšl byla první příležitostí, kdy v tomto vysokém úřadě navštívil Litomyšl. Kromě účasti na zahajovacím koncertu vysvětil novou galerii v Ošiku u Litomyšle a sloužil pontifikální mši v Kapitulním chrámu Povýšení sv. Kříže. Promluvu zahájil vyzdvihnutím významu a kvality festivalu, na nějž mohou být Litomyšlané právem pyšní.

–red-, foto František Renza

Mše v zámecké kapli

V zámecké kapli sv. Moniky se již nekonají pouze svatby či hudební představení, ale od června také bohoslužby. Novinkou jsou mše v latinském a anglickém jazyce. „Chtěla jsem, aby kaple začala opět sloužit tomu účelu, ke kterému byla vybudována. Nejenom aby tam chodili skupiny lidí si je prohlížet, aby se tam dělaly civilní svatební obřady, ale aby se v ní pořádaly i mše,“ vysvětluje kastelánka litomyšlského zámku Jana Sehnalová a dodává: „Oslovila jsem proto pana vikáře Beneše, a ten nabídku přijal. Nejenom že se v kapli odehrávají mše, které zařadil do kalendáře mší pravidelných, ale po dobu festivalu Smetanova Litomyšl a vlastně i celých prázdnin jsme se domluvili, že pro cizince budeme dělat mše v latině a angličtině.“ Jedna v latinsky celebrowaných mší byla sloužena za zdárný průběh festivalu.

„Počítáme do září se mšemi v cizím jazyce. Mše v češtině, které jsou v kalendáři, budou až do října. Pak plánujeme něco na advent,“ uzavírá Jana Sehnalová. Seznam pravidelných bohoslužeb v zámecké kapli sv. Moniky: čtvrtek 22. července - 17.45, pátek 27. srpna - 17.45, středa 29. září - 17.45, čtvrtek 7. října - 17.45 V sobotu 3. července bude v zámecké kapli od 10.15 celebrat mši svatou v latinském jazyce vikář P. František Beneš.

–bj-

Ekumenické shromáždění

Ekumenické shromáždění k výročí Mistra Jana Husa se bude konat 6. července v 17.00 ve sboru ČCSH na Toulcově náměstí v Litomyšli. Slovem poslouží duchovní ČCSH, ČRK, ČCE v Litomyšli, Sloupníci a Hradci Králové. Zpívat bude sbor ČCE EVANS.

Kalendárium Litomyšle červenec 2010

435 let - 31. 7. 1575 zemřel v Poděbradech **AVOSTALIS DA SALA GIOVANNI BATTISTA**, architekt a stavitel litomyšlského zámku v letech 1568-75.

125 let - 7. 7. 1885 se narodil **JOSEF DOSTÁL**, zámecký úředník, náčelník Sokola a cvičitel.

105 let - 24. 7. 1905 se narodil v Litomyšli **ALBERT REGNER**, vědec v oboru anorganické chemie, člen ČSAV.

80 let - 17. 7. 1930 se narodila v Litomyšli **VĚRA MACKOVÁ**, sochařka a profesorka na výtvarné akademii.

70 let - 31. 7. 1940 se narodil v Litomyšli **JIŘÍ MIKULECKÝ**, malíř.

70 let - 31. 7. 1940 se narodil v Litomyšli **JIŘÍ VĚNEČEK**, sochař, medailista, autor pamětních mincí ČR a plaket.

80 let - v roce 1930 se konaly velké **oslavy 25 let trvání kulturní činnosti ve Smetanově domě**, který byl postaven a otevřen v roce 1905. K tomu byla uspořádána výstava v malém sále, v květnu se uskutečnila ve Smetanově domě česká opera Dráteník. Na té se uvedli zejména členové souboru Vlastimil.

80 let - ve strakovském polesí v zimě roku 1930 vznikly **velké polomy**, při kterých ztráty dosáhly až 60 % roční výtěžnosti. Bylo tomu tak i v širokém okolí.

70 let - v roce 1940 **po okupaci republiky se mnohé změnilo**. Například se změnilý názvy některých částí města. Nesměla být Tyršova ulice, ani Fügnerova čtvrť, všude byly cizojazyčné nápisy a přejmenováno náměstí. Osvětová komise musela zajistit kurzy němčiny zvlášť pro úředníky a pro dělníky a občany města. Osada města Litomyšl po záboru v roce 1938 ztratila lesy nad Strakovem o rozloze 670 ha, které koupila od Thurn-Taxisse v roce 1936.

65 let - **do konce války** v květnu 1945 byly po řadu měsíců **uzavřeny některé místní školy**. Základní školy měly vyučování a ukládání úkolů v hostincích Na Kopečku, Na Tvrzi, U Černého orla, na Veselce, v knihovně. Gymnázium se střídalo s chlapeckou školou. Střední školy i sokolovna, hotel Slezák byly zabrány pro německé vojsko.

Připravil **Miroslav Škrdla**

Poděkování a vzpomínky

■ Chtěla bych poděkovat sestřičkám z Farní charity v Litomyšli za pomoc při ošetřování v mé nemoci.

Zlata Flídrová, Benátky

■ Dne 18. července uplynou 3 smutné roky od úmrtí naší milované manželky, maminky, babičky a prababičky paní Růženy Vetešníkové. Kdo jste ji znali a měli rádi, vzpomeňte s námi. S láskou vzpomínají manžel, děti s rodinami.

Josef Vetešník

Knihovna o prázdninách

Vypůjční doba Městské knihovny v Litomyšli o letních prázdninách (od 1. července do 31. srpna) je následující:

Oddělení pro dospělé:

Po, Čt: 8.00-11.30 a 12.00-17.00

Út, Pá: 8.00-11.30 a 12.00-16.00 • St, So: zavřeno

Oddělení pro děti:

Po, Čt: 12.00-16.00 • Út: 9.00-11.00 a 12.00-16.00

Pá: 9.00-11.00 • St, So: zavřeno

Čítárna:

Po, Út, Čt, Pá: 9.00-12.00 • St, So: zavřeno

-red-

Vysokorychlostní připojení
od 249 Kč bez DPH (299 Kč s DPH)
PRO VYBRANÉ BYTOVÉ DOMY
RYCHLOST AŽ 16 Mbps
tel. 461 613 161 • www.bezdrat.net **FORTECH**

Nové knižní tituly v Městské knihovně

Grisham John – Společník, Von Ziegesar – Bezstarostná, Gaskell – Alice a její muži, Zlatá oprátka, Barreau – Najdeš mě na konci světa, Óe Kenzaburó – Soukromá záležitost, Zinn-Collis – Přelil jsem peklo, Coulter – Čarodějova dcera, Mariani Scott – Mozartovské spiknutí, Wodehouse P. – Pelikán na zámku, Massie – Tudorovci III, Whyte Jack – Zkáza Řádu, Viewegh – Něco

na těch Vánocích být..., Pod dohledem, Frank Niklas – Moje německá matka, Venezia – V pekle plynových komor, Janoška – Křížem krážem po..., Aperio – Nebojujte s úřady a..., O češtině, Eagleton – Úvod do literární teorie, Vlasák Jan – V Albánii nejsou lvi, Zvelebil Jan – Na vandru s Reflexem.

Už umím číst aneb pasování prvňáčků na čtenáře

To si může říct mnohý z prvňáčků, kteří zvládli tento náročný úkol. Nejde ale jen o dobrou techniku čtení, stejně důležité je pochopení čteného textu. A to je pro žáčky z 1. třídy opravdu náročný úkol.

Aby jim to lépe šlo, a tím pádem je čtení více bavilo, je třeba věnovat jim čas. Předčítat jim a chtít po nich čtení nahlas každý den. Až se stane z této chvíle pravidelný rituál, máte dvojnásob vyhráno. Váš potomek se naučí lépe a rychleji číst, a také mezi ním a vámi vznikne krásné pouto společného čtenářství. Dítě pak ve volné chvíli sáhne po knížce a nebude chtít stále sedět u počítače. Nebude na něm závislé...

Podobné myšlenky, které jste si teď ode mne přečetli, byly podnětem ke vzniku mnoha dobrých akcí. Z televize asi znáte kampaň „Celé Česko čte dětem“, ale to je jen jedna, mediálně známá věc. Další projekt iniciovala Národní pedagogická knihovna Komenského Praha (NPKK) a jmenuje se „Už jsem čtenář – knížka pro prvňáčka“. O významu a důležitosti této akce svědčí i její podpora Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Už druhým rokem se v souvislosti s tímto projektem uskutečnilo v mnoha knihovnách pasování prvňáčků na čtenáře. Ti získali kromě drobných dáreků, čtenářského průkazu a roční registrace zdarma i krásnou knížku. Takovou, jakou nedostanete v žádném knihkupectví – knížku pro prvňáčka! Letos obdrželo takovou knížku i 144 prvňáčků, pasovaných v litomyšlské knihovně.

Pasování jsme pořádali už po šesté, ale tento rok poprvé jsme museli na slavnostní akt vyhradit dvě dopoledne, protože se jej zúčastnily i školy z okolí. Ve středu 26. května byly pasovány děti z I. Základní školy (ZŠ) v Litomyšli, z Cerekvice a Morašic. O týden později žáčky z II. a III. ZŠ v Litomyšli, z Osíku, Němčic a Vidlaté Seče. Někteří rodiče a prarodiče si udělali čas, přišli se na pasování podívat a nafotit či nafilmovat své ratolesti. Studentky pedagogické školy si připravily zertovné vystoupení v převleku

za známé literární postavy a nechyběla ani živá hudba v podání akordeonistů zdejší Základní umělecké školy Bedřicha Smetany. Všichni prvňáčci dostali kromě výše zmínované knížky ještě pamětní list, čtenářský průkaz a záložku. Prvňáčci ze třídy paní učitelky Sejkorové dostali navíc ještě dárečky od svých patronů – žáků 9. třídy I. ZŠ.

Myslím, že se to moc vydařilo. Největší radost ale budeme mít, až si k nám pasování prvňáčci přijdou poprvé vypůjčit knížky. Věřím, milí rodiče, že si tuto první návštěvu knihovny nenecháte ujít! A pokud jste zapomněli váš fotoaparát doma, podívejte na napasování prvňáčků na našich webových stránkách www.antee.cz/knihovnalitomysl/.

Jana Kroulíková

**Billard Centrum
Litomyšl**

**kulečnicková
herna
v Lidovém domě**

Jsmo tu pro vás:

Po – Čt:
17.00 – 24.00

Pá:
14.30 – 01.00

So, Ne:
14.00 – 01.00

**50%
sleva
na kulečnick
v pondělí
a čtvrtek**

www.bclit.org

Z dějin litomyšlského knihtisku – část 11. - poslední

seriál

Jan Tureček

Jan Tureček převzal od svého otce tiskárnu roku 1815 a vedl ji až do své smrti v roce 1836, kdy ji zdědila jeho dcera Aloisie.

Jan Tureček začal převážně vydávat povídky s tematikou světskou. Jejich úroveň se již postupně zlepšuje, i když se zde zpočátku setkáváme povětšinou s rozličnými exotickými nebo nadnesenými tituly jako např.: „Abuchazan a Tardys z Malabru aneb podivné příběhy jednoho tureckého mládence jménem Abuchazan“, „Karel Devenzio z Londonu a slečna Amalie Florentinská“ nebo „Historie o hraběti Jindřichovi a šťastném synu jeho, který dvakrát od smrti přepodivně osvobozen byl“ a podobně. Jan Tureček rovněž pokračuje v tradici jarmarečních písniček, které, právě tak jako jeho otec, vydává v bezpočetném množství s nejrozdílnější tematikou, ať již náboženskou nebo světskou. Světské písničky mají většinou náměty milostné, nebo líčí různé senzační události.

Tím, že svými nenáročnými knížkami pronikl mezi nejširší lidové vrstvy, velmi proslavil Jan Tureček svou knihtiskárnu a shledal se též se značným finančním efektem.

Později začíná dobře chápat potřebu doby, která postupně vyžaduje pro své čtenáře díla kvalitnější. Proto u něho objevujeme již i světové klasiky, jako např. Shakespeara, ovšem v lidovém podání. Avšak i českým klasikům začíná již Tureček věnovat pozornost. Tak např. Josef Mírumil Pohořelý pro něj napsal povídku „Jaronka kněžna Kokořínská“. Vyšla dokonce ve dvou vydáních (1830 a 1837). Pravděpodobně prostřednictvím Pohořelého se dostal se svými prvotinami do litomyšlské tiskárny i Josef Kajetán Tyl. Jako jeho první tištěná práce zde vyšla roku 1830 knížka: „Starý Beneda aneb založení proboštství vyšehradského. Historická povídka ze 14. století. Napsal Miroslav Kutnohorský“. Této povídce věnoval Tureček mnohem více

péče než jiným svým knížkám. Opatřil ji dokonce celostránkovou rytinou. Tiskne se zde v roce 1832 i druhá Tylova povídka „Mladý harfeník a starý flétnista aneb Seznámení se v krčmě u zlatého jelínka. Kratochvilný příběh, v němž se světle vypisuje, že neštěstí jediný základ všeho štěstí jest. Od Mne Samého“. Josef Kajetán Tyl však nemá na tyto počátky své literární slávy nejlepší vzpomínky, protože, jak uvádí Zdeněk Nejedlý, první jeho honorář byl velmi chudý: obnošený zelený kabát.

Z dalších význačnějších autorů, jejichž díla vyšla v Turečkově tiskárně, můžeme jmenovat zvláště Františka Jelínka, který napsal „Historii města Litomyšle“ a Magdalenu Dobromilu Rettigovou, která zde vydala „Kvítko májové“.

Velkou zásluhu o zkvalitnění literární produkce knihtiskárny Jana Turečka má jeho literární spolupracovník Jan Hýbl. Narodil se 3. září 1786 v České Třebové jako syn tamějšího krupaře. Byl velmi oblíben pro své osobní i literární kvality. Prezdívalo se mu „Kacafírek“ a „Třebovský Enšpígl“. Měl rozsáhlé známosti mezi tehdejšími českými literáty, jejichž díla korigoval téměř ve všech pražských tiskárnách. Tím, že ho Tureček získal do svých služeb, zvětšil značně popularitu svého podniku. Hýbl vykonal dobrou práci pro obrozeneckou dobu.

Po smrti Jana Turečka v roce 1836 zdědila tiskárnu jeho dcera Aloisie. Ta ji vedla rovněž do konce života. Aloisie Turečková pokračovala v duchu osvěcenských a obrozeneckých tradic svého otce, nejen v práci tiskařské, ale i v působení pro dobro celého města. V roce 1841 „učinila ... odkaz i na další čtvrtou třídu“ dívčí školy; až dosud zde totiž byly pouze tři třídy.

Aloisie Turečková zemřela roku 1844 a tiskárnu po ní převzala její sestra Anna Roztočilová. Ta vedla podnik dva roky. V roce 1846 prodala dům „Kuklík“ i s tiskárnou Františku Bergerovi.

František Berger

František Berger koupil tiskárnu roku 1846 od Anny Roztočilové. Vlastnil ji až do roku 1852. Tehdy ji předal

svému zeti Antonínu Augustovi, za jehož působení teprve si knihtiskárna opět vydobyla svým významem přední místo mezi ostatními.

František Berger tiskl převážně snáhe, jako např. „Snář veliký aneb vykladatel snův, podle kterého v lotterii štěstí svého snadněji okusiti můžeš. Mimo to i příhodný výklad znamenání a měsíce planety, zdaž dobrá nebo zlá jest“. Dále vydával rozličná náboženská poučení v duchu katolickém, ať pro mládež či pro dospělé, a povídky. Ty měly ponejvíce historickou tematiku, mnohdy však nevysokou uměleckou hodnotu. Některé z nich byly však vyzdobeny dřevorezami.

Najdeme zde ovšem i pozoruhodnější knížky. Tak ze známějších autorů vydal Berger např. Krameria „Lizinka aneb radostné shledání se. Vypravování dle příhody z novějších časův“. Dále se zde setkáváme i s výtahem Zapova zeměpisu, který zpracoval litomyšlský kaplan Antonín Santa („Zeměpis pro dítky“). Pozoruhodné je, že Bergerova knihtiskárna vytiskla roku 1848 císařský list o konstituci z 15. března a císařské patenty z 23. března a 8. dubna o nově povolených svobodách, žádosti Svatováclavského výboru a dokonce i vlastní manifesty, jako např. „Slovo k občanům českým“ od Dr. Kodyma, litomyšlského občana.

Naproti tomu se však Berger bál vydávat noviny „Slován“ Karla Havlíčka Borovského. Ten totiž po vyhlášení stavu obležení nad Prahou chtěl přestěhovat vydávání novin do některé mimopražské tiskárny a začal vyjednávat nejprve s Františkem Bergerem. Když byl odmítnut, navázal spolupráci s tiskařem Františkem Procházkou v Kutné Hoře.

Litomyšlská knihtiskárna dosud plně nepochopila potřeby nové doby. Váhá proto ještě mezi vyšlapanou cestou starého, již odumírajícího věku a vyvíjejícím se měšťanstvem, jeho myšlenkami a potřebami.

Teprve příchodem Augustovým zvítězily v litomyšlské tiskárně plně nové směry.

Eva Dušková - Freyová

(příště: Sudetští Němci po zániku Rakouska-Uherska od Mgr. Milana Staňka)

Vyprávění o litomyšlských domech – 43. část

seriál

Dům čp. 9 Z - Regionální muzeum. Budova byla postavena v letech 1714-1719 jako piaristické gymnázium dle plánu Giovanni Battisty Alliprandiho. Současně bylo vedle vybudováno kryté schodiště, tzv. fortna. Budova je hluboko zapuštěna do svahu Hory olivetské. Z ulice Jiráskovy je dvoupodlažní, ve směru od města připomíná monumentální stavbu. Ve druhém suterénu se nachází zbytek zdíva, pocházející z opevnění Horního města. V průčelí u dvou vchodových dveří jsou ranně barokní portály, na střeše je věžička, na které bývaly hodiny, které zničil požár v roce 1735. Ve výklenku nad hlavním vchodem stojí socha zakladatele piaristického řádu Španěla Josefa Kalasanského, později svatořečeného, jehož list, psaný do Litomyšle je jako vzácná památka uložen v muzeu. Autor sochy není znám, pod ní je na fasádě umístěn znak piaristického řádu. Ničivý požár zničil v budově velký divadelní sál. Piaristé totiž dbali o to, aby se studenti uměli dobře vyjadřovat. Vyučovací předmětem byla i retorika. Profesor retoriky musel ročně napsat divadelní hru a dvě přednášky na určené téma. Divadelní hry se konaly každoročně ve školním divadelním sále za přítomnosti pozvaných hostů. Alois Jirásek ve svých pamětech vzpomíná, že když profesor nenapsal v ustanoveném čase divadelní hru, musel z trestu konat o prázdninách duchovní cvičení a nedostal ani kapky vína! Hry byly psány v češtině nebo latině, nesměly obsahovat nic zamilovaného a musely být vtipné.

Ničivé požáry v letech 1775 a 1814 si vyžádaly v zápětí nákladných oprav. Do dnešní podoby byl objekt upraven v roce 1826.

Budova sloužila přes dvě stě let školní výuce základním i gymnaziálním třídám, k nimž v letech 1733-1754

Regionální muzeum

a po zrušení opět v letech 1802-1849 přibyl filozofický ústav. Gymnázium i filozofie vzdělávala řadu později významných představitelů kulturního a vědeckého života, jejichž učiteli byli Bonifác Buzek, profesor filozofie, zvaný litomyšlský Bolzano, František Cyril Kampeš, který přednášel o literatuře, P. German President, vlastenecký dějepisec, historik August Sedláček, filosof Josef Durdík, spisovatel Alois Vojtěch Šmilovský, spisovatel Alois Jirásek, literární kritik a dramatik Jan Voborník a řada dalších.

Ze studentů alespoň vzpomeneleme vlasteneckého kněze Jana Valeriána Jirsíka, pozdějšího českobudějovického biskupa, zakladatele dobročinných spolků a škol – (Jirsíkovo gymnázium v Českých Budějovicích), litomyšlského děkana Antonína Šantu, vlastence, spoluzakladatele pěveckého spolku Vlastimil a podporovatele umění a kulturního života v Litomyšli, historik Josefa a Hermenegilda Jirečkových, filosofa a novináře Františka Matouše Klácela, přítele Boženy Němcové, významného vědce Jana Evangelistu Purkyně, liberální

ho politika a zastávce práv venkovského lidu Františka Augustina Braunera, národního buditele, historika, jazykovědce Aloise Vojtěcha Šemberu, průkopníka moderních kritických metod Huberta Gordona Schaeura, jazykovědce Quido Hoduru, literárního historika a kritika Arne Nováka, univerzitního profesora Josefa Pátu a jeho bratra filologa, knihovníka Národního muzea v Praze Františka Pátu.

Nejprve se o výuku staralo dvacetpět členů rádu piaristů. Koncem šedesátých let 19. století neměl řád již dostatek učitelů, a tak přijímal učitele světské. Od roku 1873 působil jako ředitel piaristického gymnázia Antonín Tille a od roku 1874 do roku 1880 již jako ředitel státního gymnázia. V roce 1923 se gymnázium přestěhovalo do krásné nové budovy, postavené na tehdejší Masarykově čtvrti dle projektu prof. Dr. Antonína Ausobského.

Po nezbytných úpravách se do staré gymnaziální budovy přestěhovalo Městské muzeum, založené v Litomyšli v roce 1891 a dosud sídlící v chlapecké škole (dnes I. devítiletá škola). O vzniku Spolku muzejního se zasloužil především profesor Josef Štěpánek. Jeho členy byli např. Emanuel Bárta, zakladatel botanické zahrady na Záhradském náměstí (dnes park Jiráskovo náměstí), Quido Šimek, sběratel, který svým životním dílem vykreslil historická údobí Litomyšle. K slavnostnímu otevření došlo 13. května 1928 za účasti mnohých známých osobností a litomyšlských rodáků. Byl to zástupce ministerstva, historik umění, Dr. Zdeněk Wirth, Dr. Arne Novák, litomyšlský rodák, syn spisovatelky Terézy Novákové, profesor brněnské univerzity, viceprezident a zemský školní rada Dr. Politzer, historik a tehdy řádný univerzitní profesor hudební vědy v Praze Dr. Zdeněk Nejedlý. V předvečer slavnostního otevření muzea přednášel o Staré a nové Litomyšli Dr. František Páta.

Připravuje **Alena Randáková**

Cestovní lékárnička

o zdraví

Konečně jsme se dočkali! Léto je tady a s ním i doba dovolených. Přes všechno těšení bychom ale neměli zapomínat na to, že i na dovolené nás mohou potkat různé nepříjemnosti jako je úraz či neplánovaná nemoc. Každý z nás je asi klidnější, když má u sebe základní vybavení lékárničky, aby mohl sám řešit nemilou situaci. Co nás může nejčastěji potkat, s čím si můžeme sami dobře poradit?

Nejčastějším zdravotním problémem na letní dovolené je průjem a zvracení. Základním léčebným opatřením je zvýšený příjem tekutin (3–4 litry chladnějších přislazených roztoků, nejlépe s rozpuštěným iontovým nápojem nebo minerálky bez CO₂ či slazený černý čaj). Tekutiny podáváme po malých množstvích a v častých intervalech. Potká-li nás zvracení, žaludek může zklidnit po lžičkách podávaná Coca-Cola bez bublinek. Samozřejmě i v léčbě průjmu je dieta – suchary, banány, strouhaná jablka, rýžová kaše. Ke zmírnění obtíží lze použít volně prodejné léky proti průjmu, např. adsorbenty Carbo Medicinalis, Smecta, probiotika Entero-l, Biopron, které příznivě upraví střevní mikrofloru. Na zpomalení střevní peristaltiky lze použít Loperon, Imodium a na střevní dezinfekci užijeme Endiaron. Při velkých ztrátách tekutin je zejména u dětí nutné předejít dehydrataci, podáním iontového přípravku, např. Kulíšek. Vzácné nejsou při cestování ani opačné obtíže, takže zkušený cestovatel si s sebou vezme léky proti zácpě (Fructolax) a bude holdovat ovoci, např. švestkám a fíků. Pálení žáhy a další nepříjemné následky gurmánských průzkumů zažehnáte přípravkem na překyselený žaludek (Rennie, Tums) či lékem proti plynatosti a bolestem břicha (Espumisan, No-Ball). Bolest je další fenomén, který nás může nepříjemně potrápit, takže lék proti bolesti, ať už pochází odkudkoliv, je dobré mít při sobě (Paralen, Ibalgin, Panadol Extra). Tyto léky zažehnají bolest zad, kloubů i svalů, zubů, hlavy, pomůžou i při migréně či menstruačních bolestech. Nachlazení a virózy jsou v létě sice méně častým problémem, přesto nastat mohou, a pak neváhejte užít lék proti bolesti a vysoké teplotě (Paralen). Vemte s sebou také sprej či pastilky proti bolení v krku (Septolete, Orofarn, Tantum Verde), které často vznikne

přechodem z chladu klimatizovaného vozu do rozpáleného okolí. Rýmu na dovolené vyženete z těla nasáváním mořské vody do nosu, anebo kapkami (Olynth, Mukoseptonex). Může se vám hodit i lék na odkšlívání (Mucosolvan) nebo na tlumení suchého dráždivého kašle (Sinecod). Při cestování, nejen do cizích krajů, je dobré při sobě mít léky na kožní alergie (Fenistil gel, Psilo-balzám), kterými lze ošetřit stípnutí hmyzem, ale i „sluneční vyrážku“ (solární dermatitidu). K podpoření antialergického účinku lze užít i lék k vnitřnímu užití (Fenistil tbl., Zyrtec tbl.). Trpíte-li bolestmi, otoky nohou nebo máte křečové žíly či hemoroidy, při dlouhodobém cestování a sezení se tyto potíže mohou výrazně zhoršit, proto nejen pro úlevu, ale i na prevenci tohoto stavu použijte lék na žíly (Mobiven Micro či Detralex – jen na Rp.). Kdo hůře snáší cestování a trpí tzv. kinetózami, zařadí do své výbavy i lék proti nevolnosti (Kinetryl, Avioplant) a preventivně ho užije min. 30 min. před začátkem jízdy. Nejen sportovně založená rodina by do své cestovní výbavy měla zahrnout zdravotnický materiál k ošetření drobných úrazů, kde by nechyběly náplasti, obvazy, elastické obinadlo, sterilní komprese, hladké náplasti a nůžky. Nezapomínejte na pinzetu na vytáhnutí klíštěte, dezinfekci (Betadine, Jodisol) a repelent. Pokud cestujete s malými dětmi, přibalte s sebou ještě teploměr. Pro vysokohorskou turistiku a pobyt na prudkém slunci u moře se doporučuje přibalit i lék na opary (Herpesin, Vectavir). Musíme myslet i na ochranu kůže a nezapomenout na krémy, mléka či spreje s ochranným faktorem proti UVA a UVB. Když už dojde ke spáleninám, je vhodné použít regenerační a zklidňující preparát (Bepanten mléko, Panthenol sprej či Aloe Vera gel). Ostré slunce, odraz světla od vodní hladiny nám může způsobit neinfekční zánět spojivek, bolestivě zarudnutí, které sprovedíme ze světa kapáním kapek (Visine – Classic, Ophtalmo – Evercil). Prach či vítr nám může způsobit zhnísní očí, pak použijeme oční dezinfekci Ophtalmo – Septonex. Kdo trpí na kožní mykózy, způsobené větším pocením a zapálením, nezapomene na Lamisil nebo Imazol krém/pastu. Ženám, trpícím častými vaginálními mykózami, se bude hodit Gynopevaryl Combipack. Úplně nejlepší ovšem bude, pokud žádný z těchto preparátů na své dovolené potřebovat nebudete.

za Lékárnu U Slunce **Marcela Bártová**

Omezení provozu gynekologicko-porodnických oddělení

Z technických důvodů budou v letních měsících postupně dočasně uzavřeny gynekologicko-porodnické oddělení Orlickoústecké a následně Litomyšlské nemocnice, a.s. Po dobu uzavření jedné nemocnice, přebere akutní pacienty ze spádu zavřených nemocnic druhá. Informování budou jak zaměstnanci obou nemocnic, tak veřejnost i odborní lékaři.

Termíny uzavření jsou tyto následující: uzavření gynekologicko-porodnického oddělení včetně novorozeneckého oddělení Orlickoústecké nemocnice, a.s. od 27. června od 24.00 do 19. července do 6.00. Uzavření gynekologicko-porodnického oddělení, včetně novorozeneckého oddělení a dětského oddělení Litomyšlské nemocnice, a.s. od 19. července od 6.00 do 9. srpna do 7.00. Zavřený dětský oddělení bude zastupovat dětské oddělení Svitavské nemocnice, a.s.

Ing. Adrián Nemšovský

Změna objednání na aplikaci tekutého dusíku v kožní ambulanci

Od 8. června platí změna objednávání na aplikaci tekutého dusíku v kožní ambulanci Litomyšlské nemocnice, a.s.

Objednávání na termíny 1. pátek v měsíci 8.00–12.00 a 2. čtvrtek v měsíci 13.00–15.00 bude prováděno průběžně na 2 měsíce dopředu sestrou kožní ambulance na tel. číslo 461 655 373. Pacienti, kteří nebyli dosud na naší ambulanci pro tuto diagnózu vyšetřeni a mají zájem o aplikaci tekutého dusíku, se mohou objednat i mimo uvedené termíny do kožní ambulance. Pro zájemce o přednostní aplikaci tekutého dusíku

bude otevřena nová ambulance každý 3. čtvrtek v měsíci v době od 15.00 do 17.00 bez objednání. Za tuto nadstandardní službu bude vybírán poplatek 100 Kč.

MUDr. Josef Leichter

Pronajmu celkově zařízený byt 2+1

v lokalitě za gymnáziem.
Tel. 737 04 03 07

Rozpis služeb LSPP – dospělí

(soboty, neděle, svátky 8.00–13.00)

Budova ředitelství Litomyšlské nemocnice, a.s.
tel.: 461 655 397

So 3. července - MUDr. Cacek
Ne 4. července - MUDr. Sláma
Po 5. července - MUDr. Sláma
Út 6. července - MUDr. Leichterová
So 10. července - MUDr. Mazal
Ne 11. července - MUDr. Vlach
So 17. července - MUDr. Jungová
Ne 18. července - MUDr. Tomek Stanislav
So 24. července - MUDr. Tišlerová
Ne 25. července - MUDr. Večeřa
So 31. července - MUDr. Paseková
Ne 1. srpna - MUDr. Jindrová

– děti a dorost

(soboty, neděle, svátky 8.00–13.00)

Ambulantní trakt dětského oddělení
tel.: 461 655 269

So 3. července - MUDr. Filová
Ne 4. července - MUDr. Laštůvková
Po 5. července - MUDr. Šafrová
Út 6. července - MUDr. Mareš
So 10. července - MUDr. Hájková
Ne 11. července - MUDr. Pilařová
So 17. července - MUDr. Reifová
Ne 18. července - MUDr. Jung
dále rozpis chybí a začíná až srpnem
Ne 1. srpna - MUDr. Jílková
So 7. srpna - MUDr. Filová
Ne 8. srpna - MUDr. Laštůvková

Rozpis služeb lékáren v době LSPP

(soboty, neděle, svátky 8.00–13.00)

So 3. července - lékárna U Anděla strážce

Tel.: 461 615 457

Ne 4. července - Ústavní lékárna

Tel.: 461 655 530

Po 5. července - Ústavní lékárna

Tel.: 461 655 530

Út 6. července - lékárna Na Špitálku

Tel.: 461 615 034

So 10. července - lékárna Na Špitálku

Tel.: 461 615 034

Ne 11. července - Ústavní lékárna

Tel.: 461 655 530

So 17. července - lékárna U Nemocnice

Tel.: 461 615 617

Ne 18. července - Ústavní lékárna

Tel.: 461 655 530

So 24. července - lékárna U Slunce

Tel.: 461 612 678

Ne 25. července - Ústavní lékárna

Tel.: 461 655 530

So 31. července - lékárna U Anděla strážce

Tel.: 461 615 457

Ne 1. srpna - Ústavní lékárna

Tel.: 461 655 530

So 7. srpna - lékárna na Špitálku

Tel.: 461 615 034

Ne 8. srpna - Ústavní lékárna

Tel.: 461 655 530

Prodám byt 1+1

na ulici 9. května v Litomyšli. 50 m², cihlový, 2. NP, balkón, plastová okna, půda, sklep 15 m², dřevník.
Cena: 1 180 000 Kč. Tel.: 732 433 076

Občanské sdružení Ruka pro život otevřelo v Litomyšli denní stacionář

Denní stacionář pro seniory a osoby s mentálním postižením otevřelo na ulici J. E. Purkyně 1150 občanské sdružení Ruka pro život. Nový stacionář je službou klientům, kteří nejsou soběstační a potřebují podporu v době, kdy se o ně nemůže jejich rodina postarat. Slavnostního zahájení 18. června se zúčastnil také Mons. Tomáš Halík.

Občanské sdružení Ruka pro život je organizace, působící především v Praze. Ovšem v týmu pracovníků jsou dva lidé z Litomyšle. „To byl prvotní impuls, který vedl k realizaci myšlenky, zřídit ve Smetanově rodišti denní stacionář,“ vysvětluje ředitelka sdružení Lenka Janišťinová a dodává: „Dozvěděli jsme se, že v Litomyšli tato služba pro mentálně postižené občany chybí, tak jsme vytvořili projekt, který jsme následně nabídli městu.“ Radní záměry o. s. Ruka pro život podpořili. „Myšlenku, kterou v Praze provozovali, přenesli sem a my jsme se toho

chytili. Byli jsme se dokonce v Praze podívat a myslím si, že to, co zamýšlejí, tedy aby stacionář sloužil lidem a poskytoval sociální služby a aby lidé, kteří zde bydlí, měli pocit sounáležitosti, bude pro tyto lidi plus. Pro Litomyšl je to velký posun. Za město děkuji,“ uvádí starosta Litomyšle Michal Kortyš.

Prázemní prostory denního stacionáře jsou rozděleny na dvě části. „První část budovy je určena pro seniory, ale prostory jsou větší, takže zde bude společná jídelna, kam budou chodit i mentálně postižení občané z druhé části. Je zde cvičná kuchyňka a tři dílničky, kde budou senioři pracovat na výrobcích,“ popisuje rozvržení městem nabídnutých prostor v objektu DPS. „Ta druhá část bude sloužit mentálně postiženým. K dispozici budou mít dvě velké dílny pro pracovní terapie a k tomu keramickou dílnu,“ upřesňuje Lenka Janišťinová.

Služby denního stacionáře mohou využít jak Litomyšlané, tak lidé z okolí. Provozní doba je od 7.00 do 16.00. „Pokud bude z řad rodičů a klientů zájem, tak se tato doba může upravit. Do budoucna plánujeme také svoz klientů,“ prozrazuje ředitelka. Klienti budou moci během doby strávené ve stacionáři pracovat na různých výrobcích, jako jsou práníčka, koberečky, keramika nebo různé textilní drobnosti. „Samozřejmě to není pouze o pracovní terapii, ale i o aktivitách sportovních a kulturních,“ doplňuje Lenka Janišťinová.

Denní stacionář měl již v době svého otevření 8 přihlášených klientů. Kapacita je dvacet osob – deset seniorů a deset klientů s mentálním postižením.

Text a foto **Jana Bisová**

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením má nové www stránky

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením (SPMP) Litomyšl o.s. se každoročně rozrůstá o nové členy – nyní má 166 členů (z toho 81 osob s handicapem). Po celý rok se konají pravidelné akce – měsíční bowling a počítačový kroužek, koncert Novy a mnohé další. Členové mohou čerpat permanentky do bazénu či fitness. Letos máme za sebou i rekreačně léčebné ježdění na koních a hipoterapii. Poslední zmiňované akce se mohou realizovat díky podpořenému grantu „Sport bez bariér“.

Pro příští rok, při současném stavu snižování dotací pro naši neziskovou společnost, žádáme o podporu projektem Regionálního grantu, který má napomoci socializaci a začlenění osob s postižením do běžné

populace. Doufáme v jeho úspěšnost, protože jinak by byla ohrožena nabídka akcí našim členům na rok 2011 – především by musely být omezeny aktivity pro děti s handicapem, které se již konají od roku 1996.

Děkujeme všem členům za podporu a jejich poměrně vysokou účast na akcích. Děk patří i nadšencům, kteří se nezištně podílejí na utváření akcí. Dále děkujeme i všem subjektům, které s námi spolupracují a podporují nás.

Popřejme si krásné léto, dovolenou a prázdniny – a načerpejme nové síly a energii pro další činnosti. Více se dozvíte na www.spmp-litomyšl.webnode.cz.

Mgr. Anna Vrchotová,
místopředsedkyně SPMP

Víte, kde jsou Chotovice?

Nedávno jsem nastoupila jako sociální pracovník do Farní charity v Chotovicích. Hodně známých marně tápalo v paměti, kde to vlastně je, a tak jsem se po zapracování rozhodla seznámit s místem a rozmanitými aktivitami organizace i vás.

Obec Chotovice je součástí bývalého okresu Svitavy. Můžete ji nalézt jedenáct kilometrů západně od Litomyšle, hned za Makovem. Území této malebné vesničky trvale obývá asi 125 obyvatel (k zajímavosti patří fakt, že z tohoto počtu je 45 obyvatel mladších 15 let).

Farní charita funguje v Chotovicích (původně měla sídlo v Nových Hradech) již 17 let. V současnosti zajišťuje pro své okolí rozsáhlé sociální a další služby:

- Charitní pečovatelská služba (dojezd 20 km od Chotovic)
- Osobní asistenci (dojezd 30 km od Chotovic)
- Denní stacionář pro osoby s mentálním postižením (svoz klientů s dosahem cca 30 km)
- Sociálně terapeutické dílny (svoz klientů s dosahem cca 30 km)
- Mikeš – Rodinné a mateřské centrum (Proseč)
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (dosah služby 20 km)
- Dceřiná společnost chráněná dílna PERCHAR s. r. o. poskytuje široké veřejnosti služby prádelny, úklidové služby (zde našlo zaměstnání 10 osob se zdravotním znevýhodněním).

Pracovníkům Farní charity se daří realizovat několik projektů financovaných z Evropských sociálních fondů. Jde o:

- Motivační program pro osoby vyloučené z trhu práce – 3 letý program rozvoje a vzdělávání klientů s cílem zvýšení možnosti uplatnění na trhu práce (OP LZZ)
- Sociálně-pracovní integrace pro osoby s mentálním postižením – 5 letý program s možností vzdělání ve 4 rekvalifikačních oborech, ukončený v červnu 2010
- Vzdělávání pracovníků v sociálních službách – 2 letý program zaměřený na vzdělávání pracovníků organizace s cílem zkvalitnění služeb poskytovaných klientům (OP LZZ)
- Projekt Energie ze slunce financováno OP ŽP

Po těch pár měsících mé práce můžu popsat atmosféru v organizaci jako velmi přátelskou a vlnnou s „rodinou“ pohodou. Uživatelé služeb jsou u pracovníků na prvním místě a pracovníci jsou na prvním místě u vedení organizace.

Až se budete rozmyšlet, kdo vám má poskytnout sociální službu ve chvílích nepříznivé situace, vzpomeňte si na malou obec Chotovice nedaleko Litomyšle a přijďte se zeptat. Budeme společně hledat řešení na vaše těžkosti.

Alena Fiedlerová

Tak běžel čas a my děkujeme...

Jsmo rodiče dětí s handicapem různého stupně a rozsahu. Jde o děti, jimž nebylo dáno být nadaným, ale bylo jim dáno být člověkem.

Naše děti měly velké štěstí – byly většinou integrovány v běžných mateřských školkách. Řešilo se jejich další vzdělávání. Tehdejší Zvláštní škola v Litomyšli jim poskytla zájem – nejprve v tzv. přípravném stupni, pak byly začleněny do programu Pomocné školy. Tento program trvá běžně 10 let – tedy 10 tříd.

Z našich dětí se stala mládež. Jako rodiče jsme opět začali řešit, kam s nimi dále. V Litomyšli chyběla návaznost po ukončení školního vzdělávání. Ano, jsou v okolí stacionáře či obdobná zařízení, ale my si přáli, aby něco podobného vzniklo i zde v našem městě. Díky vstřícnosti speciální základní školy (ZŠ) jim byla prodloužena školní docházka do věku 20 let. Opět jsme získali chvilku času.

A objevila se velká šance pro nás i naše odrostlé děti – od června je otevřen Stacionář pro děti s mentálním a kombinovaným postižením v Litomyšli. Je to velká výzva pro nás všechny – my jsme rádi, že neztratíme s dětmi každodenní kontakt, že budou ve známém prostředí města, účastnit se akcí a být součástí dění. Také se bude prohlubovat a udržovat to, co se ve škole i doma naučili. U našich dětí nejde ani tak o znalosti „vědecké“, nýbrž praktické – sebeobsluhu, sociální formu komunikace.

Jsmo potěšeni, že občas krkolomná cesta vedla ke zdárnému výsledku. Rodiče současných handicapovaných dětí mají jiné – lepší možnosti. V Litomyšli je v Mateřské škole (MŠ) Zámecká speciální třída. Školní vzdělávání zabezpečuje Speciální ZŠ a MŠ Litomyšl (s programem ZŠ praktické, ZŠ speciální a rehabilitační) a nyní Stacionář pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením. Rodič vidí návaznost péče, tudíž

i jemu se naskytá možnost zařadit se do pracovního procesu a nebyť izolován doma.

Školský systém má zařazený do vzdělávání všechny děti, nezná již termín „nevzdělavatelost“. Dětem se individuálně upravuje obsah učiva. Vybudoval se ve Speciální škole výťah pro imobilní, je vybudovaná bezbariérová trasa až k jídelně II. ZŠ, kde je i plošina pro vozíčkáře... To jsou drobné střípky, ale pro nás velkých věcí.

Chtěli bychom všem poděkovat – ředitelství speciální školy, pedagogům, osobním asistentům... Velkou oporou nám bylo a je i sdružení Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením, které se stará o náplň volného času našich dětí a nezapomíná ani na nás rodiče. Za vznik stacionáře děkujeme paní Aleně Červinkové a vedení sdružení Ruka pro život, které to vše realizuje. Děkujeme i městu za poskytnutí prostor pro stacionář.

za rodiče dětí 10. ročníku ZŠ speciální

Romana Boháčová

Díla Aleše Veselého jsou pryč, zůstává pouze Kadish

Kniha je již téměř dopsána, příběh ojedinělé výstavy končí. Ve středu 9. června odvezly kamiony z Litomyšle téměř všechny sochy profesora Aleše Veselého. Zbývá pouze Kadish v Klášterních zahradách, jako připomínka velikosti této exteriérové expozice Smetanovy výtvarné Litomyšle.

Největší a nejznámější dílo Aleše Veselého ještě hraniče města neopustilo. „Kadish tady zůstane až do odvolání. Může to být v řádu dnů nebo měsíců, těžko říci. Neputuje totiž na stejné místo jako ostatní sochy, ale má jet do slévárny, kde se bude odlévat kopie pro olo-moucké muzeum. Zůstane tady, aby se s ním zbytečně nemanipulovalo,“ vysvětluje Antonín Dokoupil z odboru rozvoje a investic Městského úřadu v Litomyšli. Zbytek soch zamířil do Středokluk, kde má profesor Veselý ateliér. „Nejvíce se těším na těch deset nových soch, které v ateliéru nebyly, protože jsem je dělal v tovární hale na Kladně a hned byly transportovány do Litomyšle,“ uvedl Aleš Veselý.

Již při samotné instalaci děl v minulém roce vyvolala výstava vlnu emocí. Někdo vystavené plastiky odsoudil, jiný chválil nejen samotné sochy, ale i nápad do Litomyšle přivést něco tak mimořádného. „Líbí se mi Kadish. Ten je monumentální, nádherný a strašidelný zároveň. Je zajímavé, že sám autor té sochy si nemyslí, že umístění bylo úplně ideální. V celku jako soubor se mi to líbilo a vím, co mi bude chybět. Je to socha, která byla přímo v zámecké zahradě – Dotyky a distance. Ta byla úžasná, jak se v ní zrcadlil zámek, a byl tam moment, kdy lidé, kteří kolem procházeli, se jako by ztratili v kameni uprostřed,“ říká Petr Horák. Co člověk, to názor, takže kolemjedoucí Karel Štyndl oponuje: „Výstava se mi vůbec nelíbila. To nejsou sochy, ale příšery. Já nejsem proti modernímu umění, ale ty peníze se daly využít jinde, třeba na vilu Klára,

kde táhlo dovnitř okny. Myslím, že většina „Litomyšláků“ si oddechne.“ Af tak či tak, některá díla při svém umístění do města zapadla. Již zmiňované Dotyky a distance a do francouzské zahrady jakoby patřily a mnozí nyní považují kruhový objezd u Daliboru za „opuštěný“. Brána, jak se dílo jmenovalo, byla skutečnou bránou do Litomyšle.

Jako obvykle na odvoz děl dohlížel sám autor a odpověděl na několik otázek:

■ Sochy se stěhují do vašeho ateliéru ve Středoklukách, co s nimi nyní bude?

Budu je tam mít instalované, tudíž je budu mít na očích a budu moci s nimi trochu komunikovat. Komunikace u těch mých věcí je strašně důležitá. Celý rok mi scházelo, že tam nejsou. Deset děl jsem si vůbec neužil, takže na ně se hodně těším.

■ Jak hodnotíte výstavu vašich děl v Litomyšli? Není vám líto, že město nakonec žádnou sochu nekoupilo?

Samozřejmě, že mi to je líto, ale věc má dvě roviny. Ta první byla obrovská velkorysost města, že vůbec

nabídlo takovou akci, kterých ani ve světě moc není. Kdysi v Itálii se proslavilo město Spoleto, někdy v 70. letech, kde udělali něco podobného, a od té doby se zase tolik nestalo. A zvlášť od jednoho autora. To bylo úžasné. Druhá věc je, že město podlehl, řekl bych malé malosti a nedokázalo nějakou z těch věcí si tady nechat. To jsou ale dvě rozdílné věci. Výstava pro mě byla v každém případě důležitá. Mně samotnému hodně moc dala, protože každý pohyb té velké sochy do jiného prostoru způsobuje, že dílo najednou začne vypovídat věci, které předtím nevypovídalo. Pro mě bylo velice důležité, dát to do toho městského organizmu nebo do jednotlivých souvislostí.

■ Která socha bude podle vašeho názoru v Litomyšli chybět?

Myslím si, že nejvíce seděl ten docela dlouhý oblouk, který se jmenuje Dotyky a distance. Socha byla z těch nejlepších a zároveň nejlépe umístěná. V tomto případě si myslím, že zde byla stoprocentní symbióza.

Text a foto Jana Bisová

**Monika Holomková –
ÚČETNÍ** tel. 737 764 820

zajišťuji

- vedení účetnictví
- vedení daňové evidence
- kompletní vedení mzdové agendy
- DPH a daňová příznání
- účetní poradenství a zastupování

e-mail: holomkova.m@lit.cz

Hezkou dovolenou

Vám přeji kandidáti
do komunálních voleb za KDU-ČSL.

KDU-ČSL
to lepší v nás

1. Radomil Kašpar - ředitel ZUŠ; 2. Terezie Šmolíková - ředitelka CSP; 3. Petr Kovář - ekonom; 4. Josef Štefl - pedagog; 5. Pavel Chadima - úředník; 6. Alena Fiedlerová - sociální pracovníce; 7. Vit Heblt - lékař; 8. Jana Tmejová - podnikatelka; 9. Radek Holásek - podnikatel; 10. Stanislava Kusá - ředitelka MŠ; 11. Václav Kopecký - technik; 12. Jana Kroulíková - ředitelka Městské knihovny; 13. Karel Kudrna - veterinární lékař; 14. Jakub Šmolík - pedagog; 15. Josef Motyčka - spojovací technik (při focení chyběl); 16. Jaroslav Tměj - projektant; 17. Marie Hušková - lékařka; 18. Josef Štrnad - technik; 19. Jana Štřasáková - podnikatelka; 20. Martin Boštik - kurátor; 21. František Tobek - ekonom; 22. Petr Jiříček - pedagog; 23. Pavel Kopecký - podnikatel

Novinky ze Speciální ZŠ a MŠ Litomyšl

V souvislosti s dalším končícím školním rokem bych rád upozornil na některé události, které proběhly v minulých měsících. Speciální školy (kam podle vyhlášky č.73/2005 patří i základní školy praktické a základní školy speciální, dříve zvláštní a pomocné) čelily nespravedlivé mediální kampani, kterou vyvolaly některé neziskové organizace v rádobě bohužel balení ochrany práv dětí určitých skupin a děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Jednoduše řečeno speciální školy byly nařčeny, že přijímají děti, které nemají diagnostikované lehké mentální postižení, a tím jim brání v budoucnu získat maturitu a následně vysokoškolský diplom. Celý křehký systém speciálního školství této oblasti (tedy oblast vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – viz školský zákon § 16) byl a je velice nešťastně napaden a ohrožen skupinou osob, které bohužel neznají problematiku v celé šíři a z praxe, a dále velmi nekompetentní práci odborné skupiny ministerstva školství, která má tuto oblast na starosti. Velmi nešťastně v celém kontextu probíhaly i kontroly ze strany České školní inspekce a práce našeho ministerstva školství na legislativních změnách. Doufám, že výsledky parlamentních voleb změni poměry na ministerstvu a otevrou širokou debatu nad problémy, které se týkají celého základního školství, tedy i speciálního. Jsem rád, že Speciální základní a mateřská škola (ZŠ a MŠ) Litomyšl (patří sem základní škola praktická i speciální) již velmi významně ukázala svoji činnost, že předsudky směrem k tomuto typu škol nejsou na místě. Děti, které k nám přicházejí z běžných základních škol Litomyšle a okolí (bohužel většinou

pozdě a s dalšími neřešenými problémy, jako jsou ztráta motivace, nedostatek vzdělávacích stereotypů, problematické chování atd.) u nás naleznou rodinný typ školy, nižší počet žáků, snížení obsahu učiva s důrazem na praktické činnosti a dovednosti. Všichni naši žáci jsou po ukončení základní školy praktické přijati na odborná učiliště, někteří pokračují na středních odborných učilištích a záleží na nich, zda učební obory úspěšně dokončí.

Jedinou větší změnou v činnosti naší školy je zrušení lůžkové části Centra pro funkční poruchy vidění, kde v červnu proběhl poslední třítydenní turnus dětí a žáků a s ním skončila i práce naší paní učitelky. ZŠ a MŠ při nemocnici zůstává zachována.

Velmi dobře se dlouhodobě rozvíjí spolupráce s námi sousedícím Gymnáziem A. Jiráskova Litomyšl. Studenti spolu s našimi žáky se již dvakrát zúčastnili turnaje v asistované kopané v Púchově. Stejně jako vloni, tak

i letos pro nás paní ředitelka se svými žáky připravila Den s gymnáziem (projekt vzájemného poznávání a her) a celý rok nám je umožněn přístup na jejich hřiště. My jsme se na oplátku snažili pomoci jim s úpravou prostředí před budovou gymnázia a v rámci pracovního vyučování žáci pod vedením pana učitele Fikejse odstraňovali pařezy po kácení dřevin.

Jako každoročně proběhly také Školy v přírodě – týdenní pobyty našich žáků v různých místech ČR, které jsou zaměřeny na poznání, hry, sociální zkušenosti a prožitky. Žáci 1. stupně prožili týden na přehradě Pastviny ve znamení a s tématem středověku. 2. stupeň pobýval 6 dní v severních Čechách ve městě Krupka, kde jsme poznávali okolí a hlavním tématem a projektem, který nás oslovil, byla návštěva Malé pevnosti v Terezíně. Žáci s kombinovaným postižením měli svůj čtyřdenní program na interně VOŠP a SPgS v Litomyšli.

Veškeré naše činnosti by se neobešly bez velké obětavosti, nasazení a práce pedagogů Speciální ZŠ a MŠ Litomyšl, kteří na podporu aktivit a projektů žáků naší školy založili na jaře občanské sdružení Společně dětem, a bez podpory našich přátel a sponzorů – těch, kteří nás podporují dlouhodobě – Městský úřad Litomyšl a Ing. J. Toman a Svaz strojírenské technologie, i těch, kteří s námi navázali spolupráci nedávno – ČEZ, Story Design, tiskárna HRG. Děkujeme též vstřícnosti pana ředitele Leníčka při poskytnutí internátu pedagogické školy i všem přátelům a drobným dárcům, kteří nás podporují v naší práci.

Mgr. Jan Janyпка, ředitel Speciální ZŠ a MŠ Litomyšl
a Mgr. Ludmila Sršňová, zástupkyně ředitele,
foto Mgr. Jan Janyпка

Uplynulý školní rok ve II. mateřské škole

Školní rok 2009/2010 je minulostí. Pro děti nastal čas prázdnin, a tak mi dovolu, abych se s vámi za celý kolektiv II. mateřské školy (MŠ) v Litomyšli podělila o to, co jsme s dětmi během uplynulého školního roku podnikali. Akcí, besídek, přednášek a výletů jsme absolvovali nespočet, a proto si dovoluji uvést jen některé z nich.

Školní rok jsme započali výletem do Nedošína, spojeným s poutavým vyprávěním o přírodě od pana Urbánka - ředitele Domu dětí a mládeže. V listopadu jsme přivítali budoucí paní učitelky z německého Wandlitzu, které zde byly na výměnné stáži. A než jsme se nadáli, byl tady Mikuláš. Ani letos na naší školku nezapomněl a s čertem se na nás přišel podívat. O Vánocích samozřejmě nechyběly besídky se zábavnými programy a tvořivými dílnami pro malé i velké.

A rázem tu byl nový rok. Slovy klasika: „Čas leti jako bláznivý...“, a tak sněhové radovánky vystřídaly opět výlety do přírody a za zajímavými přednáškami. Ať se jedná o návštěvu Policie ČR, předvedení dravých ptáků na zahradě mateřské školy či ukázkou canisterapie. Ke Dni Země se nám podařilo ve spolupráci s firmou

ENVitech Bohemia s.r.o. Praha uspořádat přednášku, zaměřenou na téma ekologie. Firma ENVitech mimo jiné provozuje v areálu naší mateřské školy monitorovací stanici čistoty vzduchu, a tak měly děti ze všech mateřských škol i všichni zájemci ze široké veřejnosti možnost si ověřit, jak čisté ovzduší zde dýcháme. A jak se školní rok chýlil ke konci a o slovo se přihlásil červen, přišel na řadu i Den dětí. Bohužel nám neprálo počasí, ale nám to náladu nepokazilo a den jsme si užili se všemi možnými hrami uvnitř školky. Ke konci školního roku tradičně patří i vyřazování předškoláků, kterým tímto přejeme hodně úspěchů ve škole. Tak takto ve zkratce jsme prožili uplynulý rok.

V případě zájmu o dění v naší mateřské škole naleznete více informací na našich webových stránkách www.2ms.litomysl.net.

Na závěr bych chtěla poděkovat rodičům a všem příznivcům naší mateřské školy za obětavou spolupráci a těšíme se na setkání v příštím školním roce. Dětem přejeme krásné prázdniny a dospělým klidnou a pohodovou dovolenou.

za kolektiv II. MŠ Litomyšl Lenka Kovářová, učitelka

Odpoledne s Vševedem

Městská knihovna připravuje společně s Domem dětí a mládeže v Litomyšli již dlouhou řadu let pátrací soutěž po městě s názvem „Odpoledne s Vševedem“.

Nejinak tomu bylo i letos 2. června. Připravili jsme 4 stanoviště na náměstí, protože předpověď počasí hrozila vytrvalejším deštěm a ochlazením. Soutěžící startovali tak jako obvykle z podloubí před knihovnou. Další plnění úkolů je přivedlo ke stanovišti na podloubí před městskou galerií, dále na výstavu Josefa Maticky, která se pro nás velmi příhodně konala v té době v galerii a na závěr soutěžící putovali opět ke knihovně, a to do dětského oddělení. Otázky byly připraveny, odměny nakoupeny a pořadatelé připraveni, takže nic nebránilo průběhu soutěže... Bohužel se záhy „prosadil“ zásadní nepřítel, a to již zmiňované počasí. To odradilo družiny z Vidlaté Seče, Trstěnice (která se účastní této soutěže už řadu let), z I. základní školy v Litomyšli i děti ze Sebranic, které se na první start moc těšily. Zkrátka, příroda byla mocnější nežli my. A tak nakonec převážil počet pořadatelů „Odpoledne s Vševedem“ nad soutěžícími. Doufáme, že příští rok nám sv. Petr bude více nakloněn!

Jana Kroulíková

Sokolský vodácký den pro děti se vydařil

Tradiční sokolský vodácký den v sobotu 5. června se opravdu vydařil. Prálo hlavně počasí – po mnoha chladných a deštivých dnech to byla první slunečná sobota.

Téměř stovka dětí, od těch nejmenších po větší školáky, na hřišti Na Lánech plnila na stanovištích sportovní úkol. Po příjezdu 3 hasičských aut – jednotky Sboru dobrovolných hasičů Litomyšl – Lány a jednotky města kategorie II. - si děti vyzkoušely sílu hasičských stříkaček ze země, a ty odvážnější mohly „zásah“ provést velkou stříkačkou ze střežky jednoho z hasičských aut. Málokteré dítě odolalo a nevyzkoušelo si hasičskou helmu či kabát. Sokolští vodáci, vzhledem

k předchozím deštům a stavu vody na Loučné, sjížděli s dětmi Loučnou pouze na raftu zajištěném na lanu. Plánované projíždky na kanoích musely být zrušeny – škoda.

K dobré náladě přispěly sladké odměny pro děti, malé občerstvení a možnost opéct si špekáček na připraveném ohništi.

Organizátoři touto cestou ještě jednou děkují všem, kteří se podíleli na úspěšném odpoledni a sokolským pozdravem „Nazdar“ a vodáckým „Ahoj“ přejí všem dětem krásné prázdniny plné sluníčka a neobyčejných zážitků.

Text a foto Dana Kmošková

Zelená alej bude opravdu zelená

z dopisů

Reakce na příspěvky „z dopisů“ čtenářů v Lilii číslo 6 na téma Zelená alej:

Město Litomyšl má dlouhodobý záměr podporovat kvalitní bytovou výstavbu, nutnou pro další rozvoj města a zvýšení počtu jeho obyvatel.

Tomu odpovídá nový bytový projekt pod názvem ZELENÁ ALEJ, který si klade za cíl přinést do města Litomyšle možnost atraktivního, v podmínkách tohoto města nadstandardního bydlení, a to za příznivou cenu.

V Litomyšli není v současné době bytový dům, ve kterém zaparkujete v podzemním garážovém stání, uložíte si své věci ve sklepě, který navazuje na vaše parkovací místo, a do svého bytu se odtud dopravíte výtahem. Jistě, v našem městě jsou domy s výtahy či s podzemním parkováním, ale nenajdete zde dům, který by všechny uvedené výhody kombinoval. Takové řešení jsme pro naše zákazníky připravili a musíme konstatovat, že na ně naši klienti reagují velmi příznivě. Zejména však slyší na námi nabízené ceny, které jsou pro mnohé příjemným překvapením. Díky promyšlenému projektu a postupu výstavby jsme totiž byli schopni začít nabízet byty za takové zaváděcí ceny, které nepřesahují ceny dřívější, v mnoha ohledech méně kvalitní, výstavby.

Tento zájem zákazníků by nenastal, pokud bychom kvalitně nevyřešili okolí chystaného domu. Každý zákazník se o okolí domu zajímá a my jim nemůžeme nabídnout betonovou plochu. V tomto smyslu tedy můžeme uklidnit pisatele příspěvků v červené Lilii. Již samotným názvem naší společnosti jsme chtěli demonstrovat náš závazek k tomu, že se bude opravdu jednat o „zelenou“ lokalitu. Na rozdíl od běžných byto-

vých projektů, které v okolí vybudovaného domu maximálně zasejí trávník, a tím jejich snaha o zkrášlení okolí objektu končí, my si klademe za cíl vybudovat velmi příjemné okolí domu, kde vedle skutečné zelené aleje bude provedena ještě další výsadba stromů, keřů a travin, aby bylo bydlení v lokalitě nadmíru příjemné a lokalita byla hodna svého jména. Netřeba zdůrazňovat, že z toho budou v konečném důsledku profitovat nejenom obyvatelé našeho domu, ale též obyvatelé domů sousedních.

Pokud bychom v rámci projektu nevyřešili parkování, museli bychom počítat s tím, že nám vedle domu skutečně vzniknou rozsáhlé betonové plochy. My však parkování umístíme do podzemí. Výhledově neplánujeme na pozemku, na rozdíl od dřívějších úvah města, umístění čtyř objektů, ale pouze tří. Tím se nám uvolní prostor pro zeleň, a to jak pro zeleň veřejnou, tak i pro zahrady jednotlivých bytů. A skutečně půjde o zahrady, ne pouze o miniaturní předzahrádky. Vedle toho ještě vybudujeme dětské hřiště v parku za domem.

Pojezdný chodník podél výstavby v ulici U Školek, navazující na stávající komunikaci a zmiňovaný v příspěvku pisatele do poslední Lilie, nebude muset být vybudován, pokud bude možné v dohledné době vybudovat komunikaci z druhé strany pozemku.

Na tomto místě bychom chtěli poděkovat vedení města Litomyšle za jeho podporu rozvoji města a bytové výstavby a za nalezení uspokojivého řešení. Podpora bytové výstavby totiž není v Litomyšli, na rozdíl od jiných měst, jenom prázdným heslem.

Je tedy zřejmé, že se v Litomyšli vytváří lokalita, která nabídne zájemcům příjemné bydlení v zeleni a nebude přitom své okolí a jeho obyvatele nijak rušit. A to je náš společný cíl.

Ing. Martin Kubík, Zelená alej s.r.o.

Mezinárodní tábor mladých v Litomyšli

V termínu od 1. do 16. srpna se v Litomyšli uskuteční 23. ročník Mezinárodního tábora mladých (International Youth Camp - IYC). Hlavním cílem tábora je podpořit a zlepšit komunikaci nejen mezi jednotlivými evropskými zeměmi a partnerskými městy, ale také mezi konkrétními mladými lidmi. Ti mají možnost seznámit se se svými vrstevníky z ostatních států, jejich kulturou i názory.

„Tábor se koná každoročně necelé tři týdny v létě už od roku 1986, střídavě v zemích západní a východní Evropy. Založen je na partnerské výměně mezi městy, kterou se snaží obohacovat a prohlubovat. Právě proto je určený mladým lidem ve věku 17 – 23 let, pocházejícími z těchto měst,“ vysvětluje Pavla Komárková, koordinátorka IYC pro Českou republiku a dodává: „Litomyšl je do této pomyslné sítě partnerských vztahů zapojená díky dlouhodobé spolupráci s italským San Polo d'Enza. I proto se organizátoři rozhodli tábor uspořádat právě zde.“

Účastníci tábora si předem vybírají aktivity, tzv. workshopy, které potom tvoří hlavní část programu. V nich si každý může ověřit svůj talent, své možná skryté schopnosti, procvičit si představitost a práci v kolektivu, vyzkoušet si něco nového. Nabídka workshopů se každý rok mění, i s ohledem na tradici a nabídku místa, kde camp zrovna je.

Letos je mezi nabízenými aktivitami tanec, divadlo, rock a pop, klasická hudba a workshop výtvarných a rukodělných technik. Vybranému workshopu se účastník věnuje po celou dobu tábora. Vedoucími workshopů pak jsou tradičně profesionálové z celé Evropy. Práce všech je na konci tábora spojena a představena veřejnosti v závěrečném tzv. final show.

Rozhodně však nejde o litomyšlskou premiéru. Camp bude ve městě již podruhé, poprvé to bylo v roce 1993.

-red-

**TREFTE
TA SPRÁVNÁ OKNA!**

PKS | okna

PKS MONT, a.s.
Obchodní zastoupení LITOMYŠL
Havlíčková 439
570 01 Litomyšl
fax: 461 540 104
e-mail: litomysl@pks.cz
Záruka kvality! ČSN EN ISO 9001
ČSN EN ISO 14001

**VOLEJTE ZDARMA
800 23 00 23**

www.pksokna.cz

**Přijďte si k nám pro velké slevy
a nemůžete trefit vedle!**

Při uzavření smlouvy do 31.7.
obdržíte ještě další cenový bonus navíc!

deceuninck®

Akce se vztahuje na cenové nabídky zhotovené v období 21.6. - 31.7.2010.

80 let od úmrtí plukovníka M. F. Frolova

Dne 11. července tohoto roku uplyne 80 let od úmrtí donského kozáka plukovníka Michaila Fedoroviče Frolova. Kdo tento muž byl, a proč zemřel právě v litomyšlské nemocnici?

M. F. Frolov se narodil 13. listopadu 1897 v městě Novočerkassk v rodině donského kozáka a feditele místního gymnázia Fedora Karpoviče Frolova (1865–1929). Po absolvování novočerkasského gymnázia a následně místního kozáckého (vojenského) učiliště se stal kozáckým důstojníkem (esaulem) a zúčastnil se krátce bojů na frontách první světové války. Po vypuknutí ukrajinské revoluce odešel na jaře roku 1917 k Donu bojovat za samostatnost Ukrajiny. Dlužno dodat, že tento donský kozák byl etnický Rus, kterého s Ukrajinci spojoval boj proti společnému nepříteli, zejména proti bolševikům. Jeho rodiště – město Novočerkassk (středisko Azovsko-černomořské oblasti) – bylo jedním z významných center ukrajinské revoluce, v němž od roku

Fotografie M. F. Frolova na keramickém medailonu, umístěném na náhrobku Frolovova hrobu.

1917 sídlila donská kozácká vláda, a též místem formování Vsevelikého vojska donského, dobrovolnické armády organizované k boji s bolševiky. Během bojů na straně ukrajinské revoluce se esaul M. F. Frolov stal postupně velitelem 42. donského kozáckého pluku, který se v roce 1920 začal nazývat Zvláštním donským kozáckým plukem; jeho velitele začaly ukrajinské štáby titulovat plukovníkem. Uvedený pluk vedl boje s bolševiky ještě několik měsíců a proslul svými rychlými a razantními jezdeckými útoky. Pro Frolovův další život se stalo významným jeho setkání s členem Donského parlamentu Ignatem Bilym na podzim roku 1920 v Černém Ostrově na ukrajinské frontě. Vojenská situace se ale začala stávat pod náporom bolševických vojsk neudržitelnou. Zbytky Ukrajinské haličské armády splynuly s oddíly Petljurova Direktorია nebo ustupovaly do Československa. Ukrajinská armáda, pluk Michaila Frolova a armáda generála Permykina (sestavající z jedné ruské a dvou kozáckých divízií), byly 21. listopadu 1920 přinuceny přejít do Polska a zde se nechat odzbrojit. Do emigrace odcházely tisíce účastníků posledních válečných operací. Neudržitelná byla situace též na jihu Ruska. V listopadu 1920 se na předpolí Krymského poloostrova a v úžinách kolem Perekopu odehrávaly poslední srážky mezi ustupujícími donskými a kubáňskými vojsky spolu s ostatními vojenskými silami generála Pjotra Wrangela a útočící Rudou armádou

pod velením Michaila Frunzeho. Obsazení Kerče rudoarmějí 16. listopadu 1920 je považováno za den definitivní porážky bělogvardějských vojsk na jihu Ruska. Během roku 1920 byl potlačen odpor všech kozáckých bojových útvarů v dalších částech (bolševického) Ruska; kozácké hnutí tak nadále přežívalo

v emigraci, a to v západní a střední Evropě, ve Spojených státech amerických i na Dálném východě.

Michail Fedorovič Frolov pobýval coby emigrant několik let ve Varšavě, kde chtěl pokračovat v boji, zejména na ideologické frontě. Základním požadavkem byla příprava nového ozbrojeného konfliktu a dále vytvoření Vrchního parlamentu Donu, Kubáně a Těreku a Svažového kozáckého hospodářství. Ve spolupráci s členem Donského parlamentu (též Kubáňské rady) Ignatem Bilym začal Frolov s finanční podporou Poláků od dubna 1921 vydávat ve Varšavě týdeník Golos kazachstva. Pro své myšlenky se mu zdařilo získat podporu

vlivných polských kruhů a po obdržení finanční dotace odcestoval do Československa. V Praze působila – po odchodu z kozáckých zemí v listopadu 1920 – řada představitelů evropských kozáckých vojsk organizovaných ve „státě“ s názvem „Kazakija“, jehož základem byla kozácká federace z 9. ledna 1920. Po příchodu do Prahy kolem sebe Michail Fedorovič Frolov soustředil skupinu příznivců a 10. prosince 1927 vystoupil s programem vlivné skupiny mladých emigrantů, převážně absolventů československých vysokých škol, organizovaných ve Svobodném kozáckém hnutí (nazvaném Volno-Kazačje Dviženije). Ve spolupráci s členem Donského parlamentu (též Kubáňské rady) Ignatem Bilym a generálporučíkem Terentijem Starikovem vydával Michail Frolov od prosince 1927 v Československu čtrnáctideník Volnoje Kazachestvo – Vilne Kozactvo (Les Cosaques libres) se záměrem seznámit mj. s kozáckým hnutím zejména ruskou a ukrajinskou emigrantskou mládež. Po dvou letech byl však přinucen z důvodů zákeřné nemoci své aktivity omezit. V létě roku 1930 byl nečekaně hospitalizován s pokročilým stadiem plicní tuberkulózy v litomyšlské nemocnici, kde ve věku pouhých 32 let 11. července téhož roku zemřel. Pohřben byl na litomyšlském hřbitově u kostela sv. Anny. O osazení náhrobního kamene na jeho hrobě se zasloužil ukrajinský emigrant žijící v Československu, od roku 1929 pak v Litomyšli, inženýr

– geometr Andrej Muravko (1895–1970), jehož ostatky jsou uloženy rovněž ve Frolovově hrobu.

Nezodpovězenou otázkou zůstává, proč plukovník Michail Fedorovič Frolov zemřel právě v litomyšlské nemocnici. Je známou skutečností, že v nedaleké Moravské Třebové žili v rámci ruské emigrantské komunity jeho rodinní příslušníci (kteří ale neměli pro jeho aktivity příliš velké pochopení) a že ve Vysočém Mýtě působila v meziválečném období poměrně početná komunita ukrajinské emigrace, disponující vlastním základním i středním školstvím; v rámci tamního 30. pěšího pluku československé armády „Aloise Jirásky“ zde byl dislokován též ukrajinský vojenský oddíl. Dle publikovaných informací mého kolegy – archiváře Stanislava Vosyky o životě a díle MUDr. Františka Laška (primáře litomyšlské nemocnice, purmistra města Litomyšle a významného regionálního a kulturního činovníka) získal tento lékař pro litomyšlskou nemocnici též dva lékaře východního původu, a to Lva Michajloviče Cvilinga a zejména MUDr. Mikuláše Kucharyczyna (původem z východní Haliče), sekundáře působícího zde v letech 1929–1932, o kterém Lašek napsal, že se zasloužil o místní nemocnici „vytrvalou, svědomitou a obětavou práci“. Snad právě uvedené důvody mohly vést Michaila Frolova k rozhodnutí, proč zvolil za místo léčby své nemoci právě Litomyšl. Nejnedůležitější se však jeví být možnost, že zde byl hospitalizován buď při cestě k hrobu svého otce v Moravské Třebové, nebo při návštěvě svého přítele Ing. Andreje Muravky.

Ať již jsou okolnosti Frolovova příchodu do Litomyšle jakékoli, zůstává nevyvrátitelnou skutečností, že na litomyšlském hřbitově u kostela sv. Anny jsou uloženy ostatky příslušníka ruského národa úzce spjatého s dějinami Ukrajiny, který je hoden naší zvýšené pozornosti. Hrob plukovníka Michaila Fedoroviče Frolova, evidovaný pod číslem XI/113 byl právem zařazen mezi památné hroby a v souladu s ustanoveními zákona č. 212/2004 Sb. navržen k zařazení mezi hroby válečné. Ministerstvo obrany České republiky však tento návrh prozatím neakceptovalo.

K příležitosti osmdesátého výročí úmrtí plukovníka M. F. Frolova vydal Státní oblastní archiv v Zámruku – Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli drobnou publikaci nazvanou Donský kozák Michail Fedorovič Frolov (1897–1930); vydání uvedené knižky finančním příspěvím umožnili Město Litomyšl a podnikatel pan Mikolaj Tivodar, za což je třeba oběma sponzorům poděkovat.

Oldřich Pakosta, foto Stanislav Vodička

330 let od Selského povstání na Litomyšlsku

Letos si připomínáme již 330. výročí Selského povstání na Litomyšlsku. Při příležitosti tohoto kulatého jubilea se v Dolním Újezdu chystají oslavy. Ty se uskuteční v sobotu 4. září od 14.00 u dolnoújezdské základní školy.

Jednatel Klubu oživení historie obce Dolní Újezd sepsal k Selskému povstání text, z něhož část uvádíme:

Po 30 leté válce byla česká země poničena od Švédů a ostatních, i vlastních, vojsk. Počet obyvatel se snížil téměř na polovinu. Pole dlouho zpustlá se mnoho let nedařilo obdělávat, většina ležela ladem. Mnoho usedlostí bylo vypáleno nebo jinak zničeno.

Litomyšlské panství se po Pernštejních a Lobkovicích dostává do rukou Štýrské šlechty Trautmannsdorffů. Ti zde z malého dvora pánů Arnosta a Čenka Bořka Dohalského z Poličan, stažením půdy převážně z opuštěných či zadlužených usedlostí z Osíku, Říkovic a Dolního Újezdu, zřizují dvůr o cca 300 ha půdy. Podobným způsobem jsou vytvářeny i další panské dvory. Na dvořech je však jen málo čeledí a jen několik párů koní a volů. Rychle tak narůstají poddaným pracovní a těžné roboty a přibývají další povinnosti při stavbě cihelny a zajišťování přepravy na Trautmannsdorfské statky v Němčicích u Brna a v Pečkách u Kolína. Traut-

mannsdorfové zřizují na panství velké ovčiny, kde chovají několik tisíc ovcí na vlnu a k výrobě ovčího syra. Jeden ze tří ovčínů je i v Dolním Újezdu. Jejich stáda se nepasou jen na panské půdě, ale i na selské. Zvyšují se i kontribuční dávky, ale cena obilí se snižuje. Aby sedláci zaplatili „úrok“ (daně), jsou nuceni prodávat dobytek, kterého je velký nedostatek. Sedláci, zahradníci a chalupníci nestíhají práce na svém hospodářství. Obrací se na správce, následně na záměstkého pána a žádají snížení robot, naturálních dávek obilí, lněné příze atd. Odmítají drahé pivo z panských hospod i drahý ovčí сыр. Odpovědi na jejich žádosti jsou vesměs negativní.

Nechávají si psát petice a memoranda a osobně je předávají záměstkému pánu, dokonce i císaři Leopoldu I., který utíká před morem z Vídně a zastihují ho v Pardubicích. Na přípravě těchto stížných dopisů se nejvíce podílí bývalý rychtář z Poříčí Matěj Abrahám, Pavel Havran z Dolního Újezdu, Pavel Beybl a Jakub Čížek z Horního Újezdu, Jakub Mikulecký ze Sedlístí, ale i někteří rychtáři a konšelé z německé strany panství. Ti jsou vždy také ve všech delegacích a osobně předávají memoranda Bedřichu Trautmannsdorffovi i císaři Leopoldu I. Dostávají jen ústní přísliby určitých úlev, omezení stavby dalšího ovčína a informací, že se při-

pravuje nový robotní patent. Od počátku roku 1680 se šíří zprávy o nespokojenosti i na jiných panstvích. Od masopustu do Velikonoc se mluví i o povstání.

Dne 23. dubna se na předmostí Litomyšle dozvídá hornoujezdský mlynář, že jsou zadrženi rychtáři a konšelé v hospodě U Morejnu a uzavřeny městské brány. Současně je jižně od Litomyšle vidět velká zář. Hořel již podruhé panský dvůr na Litrbachách (Čistě). Lukáš Pakosta, který býval na schůzkách sedláků U Morejnu, vzal tyto události jako signál k zahájení povstání. Po příchodu domů rozesílá posly do okolních obcí a začíná se houfovat velký dav selského lidu ozbrojený nejčastěji jen vidlemi, upravenými kosami, sekýrami, holemi a jen výjimečně střelnou zbraní. Přichází skupiny sedláků i od Bučiny, Bohňovic, Hrušové a Cerekvice a soustřeďují se v Oseckém údolí před Litomyšlí. Dle údajů v městském manuálu jich mohlo být 3 000, tedy více než v té době obyvatel Litomyšle.

To bylo z 23. na 24. dubna 1680. Na výzvu povstalců začal jednat i záměstký správce Karel Světlý z Lichtenflusu, který rychtáře a konšelé dobře znal – každý týden jim rozdělával úkoly v robotních povinnostech. Přijel do tábora povstalců s vozy naloženými sudy s pivem a začal slibovat určité úlevy v robotě.

» strana 25

Litinové kříže v Klášterních zahradách

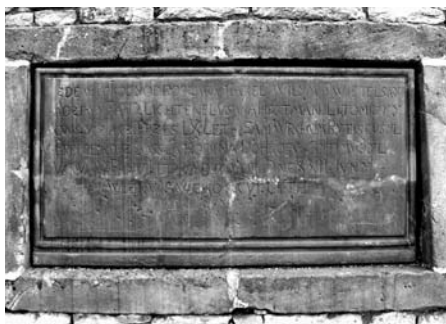

V nedávné době byla osazena severovýchodní zeď Klášterních zahrad třemi litinovými kříži, jež byly nalezeny v zahradě místního probošství v druhé polovině devadesátých let minulého století před zahájením rekonstrukčních prací a parkové úpravy prostranství mezi kapitulním chrámem Povýšení sv. Kříže a piaristickým kostelem Nalezení sv. Kříže. Jedná se o fragmenty funerálních památek patrně z 19. století. Návštěvníci Klášterních zahrad – možná i z řad Litomyšlanů – se mohou ptát, proč sem byly očištěné a nakonzervované kříže umístěny. Je třeba uvést, že v jihovýchodní části Klášterních zahrad vedle kapitulního chrámu Povýšení sv. Kříže se v minulosti rozprostíral hřbitov, který plán města Litomyšle (*Grund Ries der Stadt Leitomischl*) z roku 1800 jmenuje jako „Kirchhof“. Hřbitov byl v těchto místech zřízen přibližně v polovině 15. století poté, co převážná většina gotické zástavby města byla pobořena husity (včetně farního kostelíku sv. Klimenta) a farním kostelem se stal

znovuoobnovený chrám Povýšení sv. Kříže. Pohřby zde probíhaly až do první poloviny 19. století, kdy bylo ukládání zesnulých – po rozšíření hřbitova u kostela sv. Anny (zřízeného v letech 1670 až 1672) – přeneseno mimo areál města.

V druhé polovině devadesátých let 20. století byl prostor stávajících Klášterních zahrad – po exhumaci ostatků zesnulých – vyčištěn, parkově upraven a zpřístupněn veřejnosti jako reprezentativní relaxační zázemí Litomyšlanů a návštěvníků města. Původní hřbitov tak v jihovýchodní zdi zahrad připomínají jen zmíněné, nedávno osazené litinové kříže a také náhrobní deska správce litomyšlského zámeckého panství Karla Viléma Světelského z Lichtenflu (1627–1723).

Text a foto Oldřich Pakosta

ství mezi kapitulním chrámem Povýšení sv. Kříže a piaristickým kostelem Nalezení sv. Kříže. Jedná se o fragmenty funerálních památek patrně z 19. století. Návštěvníci Klášterních zahrad – možná i z řad Litomyšlanů – se mohou ptát, proč sem byly očištěné a nakonzervované kříže umístěny. Je třeba uvést, že v jihovýchodní části Klášterních zahrad vedle kapitulního chrámu Povýšení sv. Kříže se v minulosti rozprostíral hřbitov, který plán města Litomyšle (*Grund Ries der Stadt Leitomischl*) z roku 1800 jmenuje jako „Kirchhof“. Hřbitov byl v těchto místech zřízen přibližně v polovině 15. století poté, co převážná většina gotické zástavby města byla pobořena husity (včetně farního kostelíku sv. Klimenta) a farním kostelem se stal

HLEDÁTE LEPŠÍ CENU?

KAMENICTVÍ POLIČKA

NABÍZÍ

Výrobu všech druhů pomníků včetně příslušenství. Vše z kvalitních materiálů.

Opravy starých pomníků. Zaměření, návrh a cenová kalkulace zdarma.

Dále vyrábíme: panelové hrobky, plotové desky včetně sloupků, skruže, dlažby, meliorační žlaby.

Tel. 461 725 464 • mobil: 605 576 600 • E-mail: kamenictvi@policka.cz

\$\$\$ Ušetříme Vám za pokuty \$\$\$

Poradenská a konzultační činnost v oblasti ochrany životního prostředí zejména:

- subjektům provozující zemědělskou činnost
- zdravotnickým zařízením, privátním lékařům a stomatologům
- menším a středním provozovatelům různého zaměření (autodílny, pneuservisy, truhlárny, kovovýroby apod.)
- drobným řemeslníkům a živnostníkům atd.

Nabízíme:

- administrativní a technický servis v odpadovém hospodářství
- zhotovení Havarijních plánů a Provozních řádů pro zařízení, ohrožující povrchové a podzemní vody (čerpací stanice PHM, mycí rampy, sklady olejů a chemických látek atd.)
- zkoušky těsnosti nádrží na závadné látky včetně vystavení protokolu
- vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší

A především klidnější práci bez obav z kontrolních orgánů!

Vše dle platné legislativy a v souladu se zákony ČR a EU.

Jaroslav Bryška EKOPORADNA

Ropkova 51, 570 01 Litomyšl

tel./fax: 461 614 446, 602 434 024

e-mail: zempra@lit.cz ■ www.zempra.wgz.cz

Realitní a znalecká kancelář
CONSULT VK Litomyšl, s. r. o.
Litomyšl, Smetanovo nám. 120
tel: 461 612 670-1, 728 080 947
e-mail: reality@consultvk.cz
www.consultvk.cz

PRODEJ:

Litomyšl – prodej panel. bytu 3+1 nadstandardně vybaveného (69 m²) v V. NP. Byt. jádro zděné, masážní vana, vestavěné skříně. Dům revitalizovaný, nový výtah. Č.440. Cena: 1 550 000,- Kč bez zařízení

Litomyšl – prodej měst. domu na náměstí. V přízemí obchod 180 m², II. a III. NP 3 byty, půd. prostor. Možnost zakoupit neb. prostor-průjezd pro přístup k zad. části domu, který lze využít i pro garážování. Č.426. Cena: 12 300 000,- Kč

Morašice u Litomyšle – prodej domu 5+1 se zahradou, garáží a venkovním krbem. Vytápění plyn + krb. kamna. Č.374. **Nyní Sleva!** Cena: 2 190 000,- Kč

Vidlatá Seč u Lit. – prodej domu 4+1 po rekonstrukci, garáž, krb. kamna. Při rychlém jednání sleva. Č.435. Cena: 1 590 000,- Kč

Litomyšl – prodej bytů v Městském domě blízko centra města v klidné lokalitě. K prodáváním bytům možno přikoupit garáž. Cena: info v RK

Trstěnice – prodej lesa 9631 m². Pozemek je obhosp. dle platné lesní hospodářské osnovy. Stromy jsou převážně listnaté, stáří cca 87 let. Těžba v posl. letech nebyla. Č.412. Cena: 216 000,- Kč

Čistá u Litomyšle – prodej zděn. domu 4+1 se zahradou, skleníkem a venk. krbem. Vytáp. je el. přímotopy + krb. kamny v obýv. pok., napoj. voda, elektro, plyn na poz. Č.411. **SLEVA!** Cena: 1 500 000,- Kč

Litomyšl – prodej poloviny stylové vily s byt. jednotkou 3+1 cca 120 m² se zahradou v klidné části města. V roce 2008 nová okna a střešní krytina. Č.397. **SLEVA!** Cena: 2 055 000,- Kč

Litomyšl – prodej samost. stojícího rod. domu se zahradou. Příjem byt 3+1, II. NP 2 pokoje, půd. prostor. Nutné větší stavební úpravy, možnost i menší rod. penzion. Č.393. Cena: 2 990 000,- Kč

Janov u Litomyšle – prodej zainvestovaného stav. pozemku 1000 m². Na hranici pozemku přivedeno elektro, plyn, voda a napojení na kanalizaci. Č.386. Cena: 350 000,- Kč

Litomyšl – prodej panel. bytu 4+1 (81 m²) ve III. NP blízko centra města. Nová kuch. linka, vestavěné spotřebiče, zasklená lodžie, nová plast. okna, původní byt. jádro. Č.385. **SLEVA.** Cena: 1 550 000,- Kč

Sedlístě u Litomyšle – prodej statku s vnitřním dvorem a s 2 stavebními pozemky za domem. Č.371. Cena: 1 220 000,- Kč

Litomyšl – prodej bytu 1+1 (36 m²) ve III. NP blízko centra města. Nová kuch. linka, plastová okna. Č.372. **SLEVA.** Cena: 850 000,- Kč

Litomyšl – pronájem kanceláři a bytů na náměstí. V prostorách probíhá rekonstrukce. V případě zarezervování v průběhu výstavby možnost přizpůsobit požadavkům klienta. Cena: info v RK. K dispozici 09/2010

V případě, že nás oslovíte s nabídkou nemovitosti:

- stanovíme optimální cenu Vaší nemovitosti
- zajistíme nabídku na 10 internet. serverech
- zajistíme Vám kompletní realitní servis včetně obstarání úvěru a pojištění.

Naši kompletní nabídku najdete na

www.consultvk.cz

Nástěnný kalendář Litomyšl 2011

Informační centrum (IC) v Litomyšli ve spolupráci s Tiskárnou Polička vydalo nový nástěnný kalendář Litomyšl 2011 s fotografiemi Marka Bartoníčka. Kalendář je v prodeji v obou litomyšlských IC a jeho cena je 180 Kč.

Aleš Bárta

Máte zájem se nechat profesionálně nalíčit na jakoukoliv příležitost?

Těším se na Vás! Michaela Šoutová, tel. 774 329 404
e-mail: michaela.soutova@email.cz, www.soutova.cz

Společenská kronika

Slova moudrých: Nikdo ti neporadí tak dobře jako ty sám.
M. T. Cicero

V obřadní síni byli přivítáni noví občani města:

Lucie Hrabáková, Klára Luxová, Eliška Fenglová, Jáchym Flidr, Dominik Halamka
Rodičům přejeme hodně radosti nad dětskými úsměvy.

Své významné životní jubileum v červnu oslavili naši občané:

80 let – Alena Posltová, Jindřiška Tesařová, Jindřiška Šmahelová, Karel Jiroušek, Bohuslav Vavřín, Vratislav Vysoký

85 let – Jana Janoušková, Drahoslava Nováková, Miroslava Píknová, Věra Dvořáková

92 let – Anna Soukupová

Všem blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví.

V našem městě uzavřeli manželství:

Radek Repa, Králíky – Pavla Vránová, Těcho-
nín, Jan Kubiček, Ústí nad Orlicí – Šimona
Vostřelová, Ústí nad Orlicí, Filip Novotný,
Janov – Jana Sejkorová, Janov, Martin Petří-
ček, Proseč – Martina Mrázová, Praha, Radek
Hübner, Litomyšl – Jitka Kopecká, Vysoké
Mýto, Martin Sýkora, Sebranice – Michaela
Chadimová, Desná, Martin Kuliha, Svitavy –
Jitka Knápková, Lesnice, Roman Nábělek,
Luhačovice – Kamila Lerchová, Česká Třebová,
Pavel Kašpar, Skořenice – Lucie Švecová, Nová
Sídla, Pavel Hanus, Brno – Andrea Vokasová,
Karle, Jan Adam, Valašské Meziříčí – Lenka
Brůnová, Dolní Újezd, Martin Kopecký, Osík –
Hana Cipryanová, Karviná, Vlastimil Koutný,
Chotěnov – Jana Rohlenová, Ústí nad Orlicí,
Jiří Veselý, Praha – Martina Bromová, Pardubi-
ce

Novomanželům přejeme hodně lásky k vytvoře-
ní krásného a šťastného domova.

Rozloučili jsme se s občany našeho města:

Františkem Smolou (63 let), Lubomírem Blaže-
jem (78 let), Pavlem Hantlem (37 let), Jarosla-
vem Havranem (87 let).
Vzpomínáme.

Věra Kučerová, SPOZ

Rozpis služeb stomatologie

(soboty, neděle, svátky 8.00-11.00)

3. - 4. července - MUDr. Adamec Stanislav

Polička, Smetanova 55, tel.: 461 725 987

5. července - MUDr. Cacek Tomáš

Trstěnice 184, tel.: 461 634 157

6. července - MUDr. Eliáš Adolf

Litomyšl, Kpt. Jaroše 404, tel.: 461 612 733

10. - 11. července - MUDr. Pospíšilová Petra

Litomyšl, Kpt. Jaroše 405, tel.: 461 612 733

17. - 18. července - MUDr. Hebltová Vladimíra

Sloupnice 188, tel.: 465 549 236

24. - 25. července - MUDr. Joukl Jan

Litomyšl, Mariánská 1137, tel.: 461 615 402

31. července - 1. srpna - MUDr. Kašparová Leona

Polička, Janáčkova 523, tel.: 775 724 524

7. - 8. srpna - MUDr. Kočí Jiřina

Dolní Újezd 838, tel.: 461 631 126

Třetinu života prospíme...

Dům pro zdravé spaní v Litomyšli

zdravotní matrace • lamelové rošty
postele • ložní soupravy • příkrývky
anatomické polštáře

- **Velké akce**
- **Nové typy matrací**
- **Nové typy postelí**

Rozvoz matrací a postelí zdarma!

Braunerovo nám. 210, Litomyšl
tel.: 608 103 111
e-mail: mpzdravyspanek@lit.cz

CHCETE ZDRAVĚ A EKONOMICKY BYDLET?

Montáž vzduchotechnických systémů firmy ATREA s. r. o.

Kontakt: ŠTOREK s. r. o.
Smetanovo nám. 29, Litomyšl
storek@autostorek.cz
tel. 603 283 846

MS ART PHOTO

Profesionální fotografická tvorba

portrétní fotografie - rodinná fotografie - dětská fotografie - fotobooky - technická fotografie

fotoateliér zaměřující se na umělecké
zachycení Vaší osobnosti
- výběr z mnoha foto tarifů za příznivé ceny
- velkoplošný tisk
- tisk na plátno
- dárkové poukazy
- výroba fotoknih, kalendářů
- rámování, pasparty
- potisk dárkových předmětů
(hrníčky, polštářky, puzzle, atd.)

SVATEBNÍ FOTO (VÝBĚR Z MNOHA SVATEBNÍCH TARIFŮ)

Kontakt: +420 721 33 42 43 - www.msartphoto.cz - msartphoto@msartphoto.cz
facebook MS Art Photo - Smetanovo nám. 28, Litomyšl

nevešlo se do Lilie

V internetové rubrice Co se nevešlo naleznete:
Silničáři prezentovali ve Švédsku modul dispečera
zimní údržby • White gallery v malebném zákoutí •
První místo pro studenty fakulty restaurování • Tech-
nická škola v Litomyšli - různé texty • Terénní progra-
my Laxus • Starodávny jarmark • Propan-butanové
spotřebiče vyžadují opatrnost • Mistrovství ČR ve táh-
lovém hokeji • 6. kolo Litomyšlského stíga poháru •

„kabelovka“ na internetu

Na www.naseteviewe.cz naleznete tyto reportáže
z Litomyšle:

- Dirty Way pokřtili své první album
- Cimrmanova stopa v RML
- Úvodní koncert 52. ročníku Smetanovy Litomyšle
- Odvoz posledních soch Aleše Veselého z města
- Město chystá stavbu domova pro seniory

Sportovní hry mateřských škol letos potřetí

Ve čtvrtek 10. června se na stadionu na Černé hoře sešlo na 160 dětí z mateřinek z Litomyšle a okolí. Již potřetí se zde totiž uskutečnily Sportovní hry mateřských škol (MŠ), ve kterých si děti poměřily síly v šesti disciplínách. Byl to lýtý boj, ale nakonec se na prvním místě umístila Mateřská škola z Lubné.

Letošní ročník s sebou přinesl změnu v počtu disciplín. „Změna spočívá v tom, že máme šest disciplín, oproti obvyklým pěti. Jedná se o štafetový běh, hod do dálky, překážkovou chůzi, skákání v pytli, o žabáky – ty mají děti zvlášť rády a poslední, nová disciplína je výtvarná,“ vysvětluje organizátorka her Milada Nádvořníková, vedoucí odboru školství, sportu a volného času Městského úřadu v Litomyšli. Stanoviště jednotlivých disciplín byla rozmístěna po celém stadionu a děti jimi procházely za bedlivého dozoru studentů střední pedagogické školy. Názory malých sportovců na oblíbenost té či oné disciplíny se však různily. „Líbilo se mi skákání žabek. Mohlo by být delší,“ říká Markéta z Trstěnice a pokračuje: „Nelíbilo se mi ale skákání v pytli.“ Naopak Oliverek ze Sebranic chválil běh, ale: „Nelíbilo se mi žabáci. To je pro mě to nejtěžší,“ prozradil.

Děti bojovaly o pohár, ale také o řadu dalších cen. Vítězi byli vlastně všichni. „Po tři roky soutěžíme o pohár.

Prvním rokem se dostal do Mateřské školy v Benátkách, loňská vítězná byla II. MŠ z Litomyšle. V podstatě všechny mateřské školy pak získávají druhé místo a odváží si sadu kuželek, bublifuky a něco na zub,“ prozrazuje Milada Nádvořníková. Letošních Sportovních her mateřských škol se tedy zúčastnily mateřinky z Benátek, Cerekvice, Čisté, Janova, Němčic, po dvou týmech z I. a II. mateřské školy v Litomyšli, III. mateřská škola v Litomyšli, vítězná Lubná, Makov, Morašice, Příluka, Sebranice a Trstěnice. Některá družstva dokonce dorazila v jednotných barvách, a pak byl skutečně hezký pohled na hloučky žlutých, červených, oranžových a jinak barevných capartů, soutěžících s plným nasazením a ze všech sil. Samozřejmě za mohutného povzbuzování ze stran paní učitelek, rodičů, prarodičů a kamarádů. „Mám radost, že kromě

Na dráze vpravo družstvo Lubné.

paní učitelek jsou tu také zastoupeni rodiče, případně prarodiče. To je velice hezké, protože je vidět, že tato akce oslovila nejen paní učitelky, ale celé rodiny. Možná se v příštích letech zamyslíme, jestli nepokračovat také odpolední soutěží pro celé rodiny,“ uzavírá Milada Nádvořníková. Možná, tedy už příští rok, přijde tato malá olympiáda mateřských škol s další novinkou.

Text a foto **Jana Bisová**

Světový běh harmonie

Pochodeň přátelství a harmonie dorazila v pondělí 7. června v podvečer do Litomyšle. Druhý den ráno již sportovci Světového běhu harmonie (World Harmony Run) vyběhli na druhé arkády litomyšlského zámku, kde se pozdravili se starostou města Michalem Kortyšem a dětmi ze Základní školy na Zámecké ulici. O hudební doprovod se postaral sbor KOS z pedagogické školy.

Štafeta, směřující od slovenských hranic přes Zlín do Pardubic a dále do Prahy a přes Říp a Děčín do Německa, se v Litomyšli nezastavila náhodou. „Letošní běh harmonie zaštiťuje UNESCO. Litomyšl má zámek zapsaný na Seznamu památek UNESCO, takže díky tomu se město stalo jednou ze zastávek tohoto mezinárodního běhu,“ vysvětluje kastelánka zámku Jana Sehnalová a předseda občanského sdružení World Harmony Run v České republice Ondřej Veselý

upřesňuje: „Tato pochodeň putuje přes všechny země Evropy. Vyběhli jsme s ní z irského Dublinu a pochodeň poběží 7 měsíců až do Moskvy. Tam doputuje v září, a dokonce se zde spojí s trasou, která běží do Moskvy přes celou Asii z Japonska.“

Na Litomyšlském zámku se běžci zdrželi zhruba hodinu, během níž nejenže zazněla hymna Světového běhu harmonie v podání sboru KOS nebo třeba výběr z Rockového oratoria, ale děti z I. základní školy v Litomyšli měly možnost dozvědět se od sportovců zajímavé informace. Dokonce i starosta Michal Kortyš v ruce chvíli třímá pochodeň harmonie. Štafeta poté proběhla Smetanovým náměstím a pokračovala směrem na Pardubice. Do města perníku pak skupinka běžců dorazila v čele s hokejistou HC Eatonu Pardubice Radovanem Somíkem.

Letošní globální štafeta byla zahájena 1. ledna slavnostním zapálením pochodně žhnoucí lávou na sopce Pacaya v Guatemale. Evropská trasa Běhu harmonie odstartovala 25. února v irském Dublinu a bude zakončena slavnostní ceremonií 27. září v Moskvě. V Evropě nese mezinárodní tým běžců pochodeň 24 000 km dlouhou trasou přes 44 evropských zemí a ve zbývajících pěti zemích jsou organizovány lokální běhy. Hranice České republiky pochodeň překročila 4. června a během deseti dnů na našem území urazila přes 700 kilometrů. Ke Světovému běhu harmonie se na rozdíl od olympijské štafety může připojit každý. Tisíce dětí i dospělých tak má příležitost uběhnout s pochodní pár metrů nebo kilometrů, vložit do ní svou dobrou vůli a poslat ji dál do celého světa.

-red-

KAMENICTVÍ

PAVEL BARTONIČEK

„KAMENÍČEK“

privát: Dukelská 972 Litomyšl

tel. 607 811 007, 774 811 807

e-mail: bartonicekpavel@seznam.cz

- zhotovují pomníky žulové, mramorové i teracové dle vašich i mých návrhů
- výroba a montáž hrobků z betonových panelů
- zhotovení písma – zlato, stříbro, barva, přírodní
- prodej a montáž luceren, váz a jiných doplňků – nerez, žula, bronz
- přebroušování a rovnání pomníků na místě
- výroba kuchyňských pracovních desek, parapetů

záruka, korektní jednání samozřejmostí

FIT CENTRUM FILA

MUDr. Dobromila Filová

Smetanovo nám. 77, Litomyšl

nabízí

- piercing uší, nosu, pupíku (nastřelení, jehlou)
- odstraňování bradavic (kauterizací, tekutým dusíkem)
- akupunkturu
- homeopatii
- léčbu laserem
- léčbu celulitidy
- poradnu pro snižování nadváhy

Informace a objednávky
na tel. **461 612 288**

ÚKLIDOVÁ FIRMA VÁM ZAJISTÍ

- pravidelný i jednorázový úklid budov, kanceláří, domácností
- úklid po malířích a zednících
- mytí oken, čištění koberců

Litomyšl, Mařákova 1107, ☎ 605 944 345

Prodám byt 1+1

v OV v Litomyšli na ul. Dukelská.

Cena 870 000 Kč.

Kontakt: 737 872 403. RK nevolat.

Restaurace v Lidovém domě

**1. nekuřácká
restaurace**
v centru Litomyšle

**Každý den
můžete vyhrát
oběd zdarma.
Přijďte ochutnat
svou výhru!**

Obědy podáváme od 11 do 15 hodin

Kam v Českomoravském pomezí

LITOMYŠL - viz kalendář akcí

SVITAVY

• 17. července od 14.00 / Lánská zahrada
Dětský den / Benátská noc - disco
Více informací na www.kultura-svitavy.cz.

POLÍČKA

• 10. července od 11.00 / městský park
KdybyKulich - putovní artistní show po městech Českého dědictví UNESCO a České inspirace.
• 27. července od 15.00 / Palackého náměstí (při nepřízní počasí v Tylově domě)
Pozdrav z Londýna - Londýnský dechový orchestr mládeže zahrade skladby B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka, B. Martinů a G. Mahlera.
• do 25. července / Centrum B. Martinů
Zrzavý Martinů aneb Pojďte si hrát s panem malířem J. Zrzavým a skladatelem B. Martinů - výstava představí oba umělce v opačných rolích a má svoji hravou část pro pobavení nejen dětí.
• 31. července - 30. září / Centrum Bohuslava Martinů
Papírový svět - výstava papírových modelů lodí, letadel, aut, hist. staveb atd.

MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

• 4. července od 9.00 / Hřebeč - U Tetý
Slavnostní otevření Hřebečských důlních stezek - Švejkovy c.k. Manévry - od 16.00 na zámku. Program k otevření nové expozice Hřebečské důlní stezky
• 26. července od 16.30 / zámek
Moravskotřebovský bramborák - Žofie Kabelková, Jarret, Cop, Ag Flek, Quanti Minoris
• 7. srpna / zámek
Ro@k na zámku - rockový festival převážně regionálních kapel.
Více na www.moravskatrebova.cz.

VYSOKÉ MÝTO

• do 19. září / Galerie ve Zvonici
Karel Kryl - první výstava Krylova výtvarného díla představí keramiku, malbu a ilustrace, kterými provázal své básnické sbírky.
• do 5. září / Regionální muzeum
Páni kluci - výstava klukovských hraček a her - vláčky, autíčka, stavebnice apod.
• 2. - 6. srpna / náměstí Přemysla Otakara II.
Týden hudby - multižánrový hudební festival zaměřený na alternativní směry, vystoupí Muziga, Wabi Daněk, Alek Mrožek & Gene Loska (PL), Jolly Joker atd.

Terapie přírodní cestou

- Poradenství ve výživě, sestavování jídelníčků z potravin, nutriční výživy.
- Kabalistická numerologie, výklad z karet. Vyrovnání jin a jang - úleva na těle a na duši.
- Masáže - manuální lymfodrenáž, relaxační, sportovní a rekondiční, indická antistresová, čínská - uvolňování bloků.
- Kurzy osobního rozvoje a sebepoznání. Kurzy reiki.

Salon Vivien, centrum Grácie
Trstěnická 911, Litomyšl
www.salonvivien.wz.cz
www.hubnete.cz/maki
www.reiki-srt.com
tel. 722 926 684, 731 476 943
simackova@unet.cz

Zámek chystá otevření drsného šenku

Již pár týdnů si může kdokoli posedět v zámecké cukrárně. Ta je umístěna na druhých arkádách, které skýtají nádherný výhled ze zámku. Kastelánka Jana Sehnalová si tak prý splnila sen.

„Když jsem šla na zámek do Litomyšle, tak jsem prohlášovala, že do zámku dostanu život. Pak mi došlo, že ten život se nemůže odehrát na nádvoří, když tam máme festival,“ vysvětluje Jana Sehnalová a pokračuje: „Teď ale můžu šťastně říci, že se to podařilo, protože jsme na druhých arkádách otevřeli nádhernou zámeckou cukrárnu.“ Ta je podle slov kastelánky v italském stylu, stejně jako zámek. „U každé arkády stojí stylový stůl a vy si tam můžete dát báječné tiramisu, palačinku nebo výborné laté,“ říká kastelánka, která prozrazuje, že v případě nepříznivého počasí rozdávají hostům deky. Druhé arkády jsou volně přístupné, aniž by si návštěvník musel zakoupit vstupenku.

Ovšem na zámku plánují dál. V červenci by chtěli otevřít zámecký šenk ve stylu drsné středověké krčmy. „Na třetím nádvoří bude gril, kde se návštěvníkům bude grilovat maso a v mezipatře, kterému já říkám ratejny a je v pravé části zámku, bude takový ten typický drsný šenk,“ popisuje kastelánka. „Pokud vím, tak něco podobného má zámek Dětenice. Teď to budeme mít i Litomyšl,“ dodává. Drsné staročeské mluvy obsluhujícího personálu se ale obávat nemusíme. „To v žádném případě. Takové věci se tam dít nebudou. Obsluha bude naprosto normální. Žádné holčičky v upnutých korzetech. Podobný bude jen interiér. Tedy bude přiblížen oné době,“ upřesňuje Jana Sehnalová. Šenk by měl být situovaný do období renesance, ale nikterak načacovaný. Na zdech mají například viset medvědí kůže. Otvírací doba cukrárny i šenku má být shodná s provozní dobou zámku.

-bj-

☎ 841 105 105
www.koop.cz

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP
Pro život jaký je

Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group,
agentura Východní Čechy, **hledá nebytové prostory
pro otevření nového obchodního
místa v Litomyšli**

Požadujeme

- ▶ celkovou plochu do 130 m², v přízemí min. 60 m²
- ▶ 1-2 výlohy
- ▶ vchod do prostor přímo z chodníku
- ▶ k dispozici alespoň 2 parkovací místa

Nabídky zasílejte na adresu:

Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, agentura Východní Čechy,
Ing. Jana Nováková, tř. Míru 94, 530 02 Pardubice.

Blížší informace na tel. > **602 133 034 Lenka Švecová.**

Motivační program pro osoby vyloučené z trhu práce

Farní charita Nové Hradky u Skutče zahájila loni 1. května v Centru sociálních služeb Chotovice projekt s názvem Motivační program pro osoby vyloučené z trhu práce. Projekt je ze 100 % financován Operačním programem Lidské zdroje a zaměstnanost (Registrační číslo projektu: CZ. 1.04/3.1.02/21.00046, doba realizace projektu: 1. 5. 2009-30. 4. 2012). Obsahem projektu je vytvoření integračního vzdělávacího programu pro osoby vyloučené z trhu práce. Jednotliví uživatelé jsou vzděláváni ve 3 oborech: Výroba dekorativních předmětů, Keramika a košíkářství a Podpora osobního rozvoje. Po dobu 5 hodin týdně probíhá teoretická i praktická odborná výuka. Uživatelé

telé získávají pod vedením odborného mistra nové dovednosti ve všech třech oborech. Základem výuky je individuální přístup. Výrobky, které budou v rámci programu vytvořeny, si uživatelé ponechají. Budou jim tak sloužit jako motivace pro další práci a povzbuzením pro členy rodin. Cílem projektu je umožnit uživatelům začlenění do společnosti a případně najít vhodné zaměstnání. Projekt má dva partnery, kteří také zapojují své klienty do programu. Jedná se o Domov na rozcestí Svitavy a Naděje Vysoké Mýto. Farní charita Nové Hradky u Skutče uvítá další zájemce o partnerství.

Blanka Vopařilová

**OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST**

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz**

Prodám rodinný dům v Litomyšli - Nové Vsi.

Dům je po rekonstrukci a je vhodný k bydlení i k rekreaci. Dispozičně řešen jako 4+kk. Příjemné bydlení a krásné místo. Garáž, velká zahrada, dílna.
Cena 1 530 000 Kč. Tel. 737 261 909.

PROVÁDÍM ÚDRŽBY A ÚKLID ZAHRAD,
řez stromů, keřů, živých plotů, sekání trávy
i mulčovačem a jiné.

ÚDRŽBY A MENŠÍ OPRAVY NEMOVITOSTÍ,
včetně odvozu odpadu i ze zahrad.

Tel. 732 875 810

BYTOVÝ PROJEKT V LITOMYŠLI

Zelená alej

DOKONČENÍ VÝSTAVBY 2011.

Bonus
pro prvních deset
rezervací byl již
vyčerpán.

www.zelenaalej.cz

tel. 603 273 191 | e-mail: info@zelenaalej.cz

Cena od 22.900,- Kč/m²

vlastní byt - nejlepší investice

- ➔ atraktivní klidná lokalita v zeleni
- ➔ 30 garážových stání s prostorným v suterénu
- ➔ výtahem z garáže přímo do bytu
- ➔ bezbariérový přístup do všech bytů
- ➔ vzdálenost 600 m od náměstí
- ➔ luxusní byty s prostornou terasou v 5. NP
- ➔ byty v přízemí se zahradou
- ➔ byty od 1+kk do 4+kk
- ➔ variabilita dispozičního řešení
- ➔ v každém vchodu uzamykatelný prostor pro kočárky a kola
- ➔ nadstandardní tepelná izolace obvodového pláště
- ➔ v blízkosti mateřská škola, základní a střední školy, obchod a poliklinika
- ➔ vybudujeme pro Vás dětské hřiště v parku za domem
- ➔ zajištění výhodných hypotečních úvěrů od finančních partnerů projektu

Neváhejte si vybrat byt podle svých představ!

Výměna III. základní školy a polského Gimnazja Nr 1 w Nowym Dworze Gdańskim - díl druhý... v Polsku

V sobotu 5. června jsme odjízďeli na výměnný pobyt do Polska. V neděli dopoledne jsme přijeli do městečka Nowy Dwór Gdański, kde jsme měli po zbytek dne volný program v rodinách.

V pondělí ráno jsme odjeli do Sztutowa, kde se nachází koncentrační tábor Stutthof a čekala nás smutná, ale zároveň zajímavá prohlídka, která v každém z nás zanechala různé pocity. Poté následovala cesta do Stegny k moři, kde jsme se procházeli po pláži, ale zastihl nás déšť, tak jsme se před ním museli ukrýt a počkat, než nám pojede autobus zpátky.

Následující den ráno nás čekal odjezd autobusem na Westerplatte, a potom lodí do historického centra města Gdańsk. Na náměstí jsme měli rozchod u sochy Neptuna. Když jsme se najedli v „McDonaldu“, vyrazili jsme směrem Sopoty do aquaparku. Tam jsme strávili 3 hodiny, po kterých jsme z veškeré zábavy byli unavení, a sedění z některých tobogánů.

Ve středu jsme zavítali do Szymbarku. Vystoupali jsme na strážní věž, taky jsme navštívili centrum vzdělání a podpory regionu. Zde nás, kromě skanzenu, velice zaujal dům obrácený vzhůru nohama. Když jsme opustili obrácený dům, průvodkyně nás zavedla do partiánského bunkru, kde nám zhasli a v úplné tmě pustili ukázkou, jak to dříve vypadalo, když tam byly nálety a bombardování.

Další den, čili ve čtvrtek, nás čekal trochu náročnější program. Ráno jsme měli setkání se starostou na městském úřadě, a protože ve stejném termínu, kdy jsme v Polsku byli i my, probíhala také polsko-německá výměna, setkali jsme se i s německými kolegy. Pan starosta nás pěkně přivítal, seznámil nás s městem i historií. Poté vedla naše cesta do školy, kde jsme pracovali na společném projektu. Po obědě nás čekaly mezinárodní sportovní závody. Závody jsme vyhráli

všichni, ale česká skupina dala své vítězství nejvíce najevo. Samozřejmě, že každá skupina zastupující svou zemi vyhrála malý pohár, při našem štěstí ho pan učitel zapomněl v Polsku, ale my se na pana učitele nezlobíme.

Předposlední den jsme vyrazili opět do Stegny k moři a celý den jsme leželi na pláži nebo se koupali v moři. Nadešla sobota, náš poslední den v Polsku. Dopoledne jsme se účastnili dnů Žula (slavnosti tamního kraje). Učitelé vybrali šest žáků z české výměny a šest z polské, kteří závodili na kajacích na řece Tuze. První místo získala Veronika Nohavcová, těsně za ní byl účastník z polské strany.

Za celý týden jsme toho tolik zažili, že na výměnu jen tak nezapomeneme. Bude se nám stýskat, ale už teď někteří plánujeme, že se do Polska podíváme znovu o prázdninách.

Magdaléna Vomáčková, 9.B, foto archiv III. ZŠ

Tuto v pořadí již třetí česko-polskou výměnu nemůže škola financovat ze svých prostředků, a proto touto cestou děkujeme firmě Saint-Gobain Vertex, s.r.o. za finanční pomoc a Městu Litomyšl za poskytnutí upomínkových předmětů.

Pavel Jakl a Dušan Simonides

LETS v Litomyšli aneb pojd'me si hrát a vyměňovat

LETS v Litomyšli aneb pojd'me si hrát, vyměňovat si služby a zboží, pomáhat si a bavit se.

Jak? No přece v místní skupině LETS! Každý z nás něco umí a každý z nás něco potřebuje. Stalo se vám, že řemeslník ne a ne přijet na vaši drobnou opravu v domácnosti? Zkuste LETS. V nabídce skupiny je zrovinka někdo, kdo to umí a dokonce ze sousedního domu. A je to. A navíc mu nedáte žádné peníze. Jednotkou je totiž Dobré slovo. Zapište se: Pan Šikovný získal za hodinu práce 5 Dobrých slov. Sranda? Ale kdepak. Zítra mají děti pana Šikovného angličtinu. S rodilým mluvčím. Jak to? Protože Mr. London potřebuje každý pátek do Prahy. Už chápete? Správně, do Prahy jezdí pan Kočí. A on by rád měl hlídání pro své děti, zatímco je na cestách. Navíc rychle roste ze svého dětského oblečení. A starší dceruše se tak líbí ty ručně dělané náušnice za 2 Dobrá slova. Tak to je celé. Že nemáte co nabídnout? Co třeba pomoci někomu se dřevem na chatě a posekat trávník? Upéct koláče na oslavu, zalít květiny? On soused nemusí být nadšený, když ho žádáte už po devatenácté. V rámci systému LETS je to bezvadně ošetřeno.

LETS je zkratka z anglického Local Exchange Trading Systems tedy obchodní systémy místní měny. Jako název měny jsme zvolili Dobré slovo. Před dokončením

jsou internetové stránky, kde bude možné sledovat všechny výměny on-line. I když jde o aktivitu místního charakteru, stránky stavíme pro celou republiku. Kdo bude chtít přivést LETS do svého města či obce, stačí, když svou skupinu otevře na těchto stránkách. Vzhledem k tomu, že jeden ze zakládajících členů litomyšlské skupiny se právě stěhuje do Chrudimi, dochází již nyní k rozšíření systému mimo naše město. Proto se naše jednotka nejmenuje třeba Litolar, která by byla svázaná s naším městem, ale pojmenovali jsme ji univerzálně. Dobré slovo platí všude. Již teď je možné seznámit s nabídkou a poptávkou skupiny LETS v Litomyšli na informačním panelu v Čajovně v muzeu. Ve světě fungují stovky, možná tisíce takových skupin. Můžou mít třeba padesát, ale i několik set členů. Skupina může vydávat časopis, pořádat „veletrh“ služeb, dětské odpoledne nebo zkrátka jen setkání členů. Více informací najdete na www.lets.ecn.cz. V současnosti v Čechách není žádná taková skupina, takže je to zase na Litomyšli. Ptejte se, bavte se, vyměňujte a nebojte se. Jediné, co se vám může stát, že za vás někdo utratí několik dobrých slov.

za zakládající členy LETS v Litomyšli (Petr Drahoš, Marek Lukesle, Kamil Novotný a Honza Látal)

Kamil Novotný

100%
STORY DESIGN

přední výrobce produktů
na podporu prodeje

PŘIJME
muže či ženu na místo

SALES MANAGER / MANAŽER OBCHODNÍHO ODDĚLENÍ

Pracovní náplň

- aktivní vyhledávání nových obchodních příležitostí v tuzemsku i zahraničí
- vytváření dlouhodobých obchodních vztahů s klienty
- tvorba nabídek
- vedení obchodního jednání

Požadujeme

- zkušenost s obchodem a komunikací
- znalost AJ podmínkou, NJ/RJ/FJ výhodou
- řidičský průkaz, znalost práce na PC
- přirozenou schopnost komunikovat
- prezentační a organizační dovednosti
- samostatnost, časovou flexibilitu

Nabízíme:

- zaměstnání v úspěšné společnosti
- platové ohodnocení s přímou vazbou na výsledky
- příjemné pracovní prostředí
- firemní bonusy

**TERMÍN UZÁVĚRKY PRO PŘÍJEM
ŽÁDOSTÍ 23.7.2010**

V případě zájmu kontaktujte naše
personální oddělení - Markéta Šmídová,
tel.: +420 461 613 313
e-mail: marketa.smidova@story-design.cz
<http://www.story-design.cz/cz/kontakty/pracovni-prilezitosti/>

STORY DESIGN, a. s.
Moravská 949 > 570 01 Litomyšl
www.story-design.cz

**PCO
DOSON**

**PULT
CENTRALIZOVANÉ
OCHRANY**

- napojení na PCO zcela **ZDARMA !!**
- služby PCO již od **400,- Kč / měs.**
- monitoring **24 hod. denně**

Dispečink PCO: ☎ +420 461 311 670
+420 734 422 222
✉ pco@doson.cz

www.doson.cz / eu

Adinkra a bubny na zámku

Zní to jako zaklínadlo, ale v západní Africe znamená adinkra potištěnou látku nebo přímo razítka, která se na potisk používají. Tato technika je asi dvě stě let stará, původně se používala v kmeni Ašantů na území dnešní Ghany. Razítka jsou symboly, představující moudrost Afriky - každý motiv má své jméno a smysl, odvozený z přísloví, ze záznamu historické události, z postoje či chování lidí, ze života zvířat a rostlin,

z různorodých tvarů nebeských těles nebo objektů, vyrobených lidmi.

Africké odpoledne ve středu 16. června bylo doprovodným programem k výstavě keramiky Domu dětí a mládeže (DDM) Litomyšl, která probíhá celé léto v zámekském sklepení. Návštěvníkům zámekského areálu jsme nabídli možnost potisknout si trička nebo jiný textil razítky adinkra a zahrát si různé hry. Co by to ale bylo za africké odpoledne bez hudby? Trio přátelých muzikantů Alžběta Melkusová, Pavel Jasanský a Jan Jovbak nejen hráli pro potěšení všech účastníků odpoledne i náhodných příchozích, ale také nabídli dětem i rodičům různé nástroje, aby si mohli všichni zahrát společně.

Odpoledne bylo skutečně pohodové, dokonce i počasí nám přálo. Všichni příchozí si pochvalovali příjemnou atmosféru a nechali se vést rytmy bubnů, jak můžete vidět i na našich stránkách www.litomyse.cz/ddm.

Po letních prázdninách nabídneme dílnu adinkra dalším zájemcům, buď v DDM nebo jako výukový program pro školy.

Eva Pecháčková, foto Tereza Škrivanová

330 let od Selského povstání na Litomyšlsku

strana 18 >

Přesto, že dochází k menší přestřelce, není nikdo raněn. Srocní lidu se začíná rozcházet k domovům. V té době je však již na cestě vojsko přivolané z Chrudimi.

Několik desítek podezřelých je pozatýkáno a vzato do vazby v Litomyšli a Chrudimi. Mnozí utíkají a skrývají se v lese. Mezi tím určuje zámekský pán vyšetřovací komisi, ale tu brzy nahradí komise stanovená císařem. Ta od poloviny července vyšetřuje více jak 100 podezřelých. Dne 9. srpna jsou poddani seznámení s polehčením robot odvozeným z robotního patentu císaře Leopolda I. 12. srpna císařská komise zveřejňuje jména téměř 30 potrestaných. Trestem smrti má být potrestán mlynář Lukáš Pakosta, Pavel Beybl, Jakub Čížek a Jiřík Lorenc z Horního Újezdu, Matěj Abrahám z Pořící a Jan Černý Uher z Bučiny. Tresty 3 roky robotní práce v okovech měl dostat Pavel Havran z Dolního Újezdu a Lukáš Veselík - rychtář z Horního Újezdu, dalších 6 pak - 2 roky, dalších 11 rok jeden a jména dalších tří byla přibita na šibenici.

Zámekský pán Bedřich Trautmannsdorf den před popravou ruší trest smrti Pavla Beybla a Jakuba Čížka s polehčením na 2 roky práce v okovech a na polovinu snižuje délku trestu ostatních potrestaných. Za popravené dává sloužit 600 mši. Čest jejich památce. Týden před vypuknutím I. světové války byl slavnostně

odhalen pomník popraveným vůdcům povstání. Z několika nabídek byl nakonec vybrán návrh postavy sedláka od akademického sochaře Jana Štursy. Na návrhu mohutného osmibokého podstavce s hlavami popravených se podílel známý architekt, představitel kubismu, Pavel Janák. Jednotlivé díly pomníku byly zhotoveny z pískovce v Hořicích, pod vedením sochaře Otakara Velinského. Tradice povstání je též několikrát připomínána v Horním Újezdu u Ležákova mlýna, který kdysi patřil Lukáši Pakostovi.

Autor textu o historii Zdeněk Holub, -red-

Kamenictví 4K

Karel Kopecký, 561 18 Němčice 87

Tel.: 461 610 227, 776 643 713

- Komplettní kamenické a kamenosochařské práce
- Výroba kuchyňských desek a jiných interiérových doplňků.
- Dlažební kostky světlé a tmavé

z dopisů

Pávi z Moravy

Přimlouval bych se, aby v Panské zahradě byli obnoveni pávi. Jsou atraktivní, krásné řvou, a leckterá nevěsta by se s nimi jistě ráda vyfotila.

Nevím, jak tomu bylo v dobách šlechty, ale první pávi přišli do Litomyšle zřejmě od východu, jak o tom svědčí písemná pozůstalost hanácké lidové básničky Ludmily Losíkové roz. Menšíkové.

V neděli 24. července 1932, dva dny před svátkem sv. Anny, vyjela z Čech pod Kosířem Tatra manželů Losíkových se šoférem Papouchem Žencárem. Cestou se zastavili před červeným domem v Kostelci na Hané a podle úmluvy ozval se tříkrát klakson. Mezi vraty objevil se stařeček a s rukou vzhůru vztaženou je zdravil. Byl to Petr Bezruč. Usadil se vzađu vedle Dr. Losíka a hned si zapálili vonné viržinky.

Měli dědinku za dědinou, Bezruč sledoval kilometrovník a měl zájem o všechna jména vesnic i měst, kudy projížděli. Cestou si v dobré náladě udělali v lese malou přestávku s občerstvením a pak už zamířili k cíli své cesty.

V 11 hodin zastavili před Litomyšlí na kopci u křížku, odkud byl na město krásný pohled. Zde poobědvali a vypili černou kávu, aby se nemuseli v městě zdržovat. I šaty a obuv si dali do pořádku, aby mohli vstoupit do výstavních místností s účtou. Na zámku se totiž konala výstava Boženy Němcové.

Byli překvapeni nádherou expozic, nad nimiž visely obrazy ženy s přičesaným černým vlasem. Sledovali živé dokumenty jejího života, četli dokumenty o lásce k dětem a národu. Nad dokumenty závěru jejího života byl Bezruč zřejmě pohnut. Se slovy „nešťastná Boženka“ se s výstavou rozloučil. V druhém poschodí ještě zhlédli výstavu malíře Julia Mařáka, odkud zamířili do rodné světnice Bedřicha Smetany, zařízené dobovým nábytkem i s kolébkou. „Bývali bychom nejraději poklekli, když jsme si uvědomili, po jakých slépějích to kráčíme,“ píše Ludmila Losíková.

Po čtvrté hodině odpolední se ještě prošli městem a zhlédli jeho památnosti, zašli i k řece Loučné a u splavu se dívali na rej pstruhů. Bezruč byl jimi zaujat, házel jim kousky rohlíku a bavil se, jak se o každé sousto perou.

Ve volné chvíli poslal básník pohlednice svým přátelům a učitelce Anně Menšíkové napsal tyto verše:

Moravci z východu přišli,

pávi se po Litomyšli,

po městě se potulují

a Vám k svátku gratulují.

Vít Frejvald (zdroj: Zpravodaj vlastivědného kroužku, r. II, 4. 7 - 8. Vydalo muzeum v Litomyšli v září 1967.)

PLACENÁ INZERCE

PROPLÁCENÍ POPLATKŮ JSME ZASTAVILI, DÁLE S NIMI NESOUHLASÍME

S poplatky ve zdravotnictví, jak jsou zavedeny, jsme nikdy nesouhlasili, nesouhlasíme a nebudeme souhlasit. **Tzv. regulační poplatky nevyřešily žádné problémy,** pouze přinášejí ekonomické problémy pro nemocné občany, což zvláště vynikne v souvislosti s neproplácením náhrady prvníh tříd dnů dočasně práce neschopným zaměstnancům a ve vazbě s doplatky na léky, čímž se nízkopříjmové skupiny dostávají do značných potíží. O budoucnosti poplatků ve zdravotnictví rozhodoval, rozhoduje a bude rozhodovat Parlament ČR.

Opatření Pardubického kraje mělo zmírnit sociální dopad na nemocné starší spoluobčany a rodiny s malými dětmi. Mělo vždy dočasný charakter a jeho smyslem bylo překlenout dobu, než parlament rozhodne o úplném zrušení poplatků.

Proplácení poplatků jsme ukončili, abychom se nedopustili porušování evropských pravidel omezujících veřejnou podporu a nevystavili kraj hrozbě případných finančních postihů.

Avizovaný požadavek Evropské komise proplácet poplatky všem zdravotnickým zařízením je nad ekonomické možnosti kraje.

Občanům se omlouváme, ale žádná sociální pomoc nemůže být poskytována nezákonným způsobem a musí být v souladu s ekonomickými možnostmi kraje.

Proplácené poplatky nezatížily rozpočet Pardubického kraje, neboť jsme na ně ušetřili tím, že jsme například o 50 milionů korun snížili náklady na rekonstrukci budovy Krajského úřadu v Pardubicích.

PARDUBICKÝ KRAJ

Radko Martínek
hejtman Pardubického kraje

Nová koncepce školství Pardubického kraje

Kraj navrhuje zrušit technickou školu v Litomyšli

Zastupitelé Pardubického kraje (Pk) v červnu schválili materiál, týkající se změn na středních školách zřizovaných Pardubickým krajem. Jedná se o návrh, na jehož základě „by mělo dojít k optimální naplněnosti středních škol v průměru kolem 80 %, což má zvýšit úroveň vzdělání a konkurenceschopnost absolventů na trhu pracovních příležitostí“.

Kraj však hodlá u některých středních škol přistoupit k razantním krokům. Ředitelé škol, kterých se to týká, tvrdí: „O ničem jsme předem nebyli informováni.“ Těsně před koncem školního roku tak učitelé, studenti i rodiče zažívají pocity nejistoty.

Bohužel se to týká i Vyšší odborné školy a střední odborné školy technické (VOŠ a SOŠT) v Litomyšli. Kraj v jejím případě navrhuje:

„Škola splyne se SOU Svitavy (technické obory), budova bude využita Střední školou zahradnickou Litomyšl. Ukončení nabídky oborů VOŠ k 1. 9. 2011. Ukončení nabídky oborů Provoz a ekonomika dopravy k 1. 9. 2011. Splnutí se SOU Svitavy k 1. 9. 2011.“

Dále: „Změny budou navrhovány s ohledem na územní rozmístění škol v jednotlivých regionech Pardubického kraje, tzn. s přihlédnutím k názorům příslušných samosprávných orgánů, jejichž zájmy v oblasti školství objektivně nemohou být zcela protichůdné od záměrů kraje. K navrhovaným změnám bude přikročeno po projednání se všemi zainteresovanými stranami, s přihlédnutím k platnému školskému zákonu a ostatním legislativním normám. Ke každé navrhované změně bude zpracován samostatný harmonogram prováděných činností s termínem plnění a zodpovědností konkrétního pracovníka. Navrhované změny by neměly mít negativní vliv na dostupnost z jednotlivých oblastí Pardubického kraje. Realizovány by měly být od školního roku 2010/2011 postupně v průběhu čtyř až pěti let.“

-red- (čerpáno z dokumentu Pk)

Pardubický kraj

Odpovědi tiskové mluvčí Pardubického kraje Magdaleny Navrátilové na zasláné dotazy:

■ Jaké změny jsou v plánu na středních školách v Litomyšli?

U všech změn, které zastupitelstvo vzalo na vědomí, se jedná o návrhy, nikoliv dogma. Změny, týkající se Litomyšle, se dotknou dvou škol (Vyšší odborná škola pedagogická a Střední pedagogická škola a Vyšší odborná škola a Střední odborná škola technická). V případě pedagogické školy řešíme vyšší odborné studium, které je svým charakterem nadregionální, a jsme přesvědčeni, že nalezneme partnera v některé z pedagogických fakult. Naším záměrem je přenést VOŠ na bakalářskou formu studia. Vyšší odborná škola a Střední odborná škola technická musí být řešena v souladu se záměrem, že se soustředí studium oborů do menšího počtu škol, které by ale byly schopny zajistit kvalitní vzdělávání a stabilní existenci i při prudkém úbytku počtu žáků, který bude trvat až do roku 2018.

■ Skutečně Kraj hodlá sloučit technickou školu se SOU ve Svitavách, zrušit vyšší odbornou školu a obor Provoz a ekonomika dopravy?

Vyšší odborná škola je v dlouhodobém útlumu (viz tabulky). Pokud bude trend pokračovat i nadále stejným tempem, což dokládá demografický výzkum, tak se škola vyhlídí.

Tabulky:

Počet žáků VOŠ ve školním roce 2009/2010

Technická diagnostika a optimalizace renovačních metod - 1. ročník 0, 2. ročník 0, 3. ročník 12, celkem 12.

Vývoj počtu žáků v letech 2006-2009

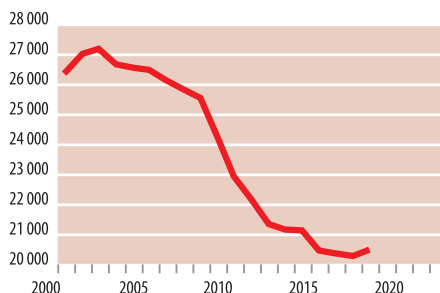
2006/2007 - 49, 2007/2008 38, 2008/2009 - 32,

2009/2010 - 12.

■ Na základě čeho chce Kraj přistoupit k tak razantním krokům? Tato škola má v Litomyšli tradici desítek let

a jsou oceňováni nejen její pedagogové, ale i studijní postupy a pomůcky. Jaké analýzy k tomu vedou?

Demografický vývoj jasně ukazuje, jak se vyvíjí populace. Pokles narozených dětí je poměrně značný a dnes ho již pocítují druhé stupně základních škol. V Pk dojde do roku 2017 k poklesu počtu středoškoláků o necelých 7 000 ve srovnání s rokem 2003 (viz graf).

■ Absolventi z technické školy mají poměrně dobré šance na uplatnění v provozech, ale také úspěšně studují vysoké školy. Nedojde sloučením k poklesu úrovně znalostí?

Při splnutí obou škol nedojde k poklesu úrovně vzdělávání. Předěje se naopak existencí potíží, které by školu v brzké budoucnosti čekaly.

■ Co si mám pod sloučením technické školy v Litomyšli a SOU Svitavy představit? Jedno vedení? Jedno sídlo? Co to pro technickou školu znamená?

Splnutím škol vznikne nová právnická osoba, která bude zapsána do obchodního rejstříku a bude vypsán konkurz na ředitele školy.

Nicméně definitivní řešení není v této chvíli rozhodnuto a bude se o všem se zástupci obou škol jednat.

■ Kdy k těmto změnám má dojít a jsou nezvratné?

Jedná se o návrhy, nikoliv dogma. Krajské zastupitelé vzali na vědomí změny ve středním školství. O jednotlivých krocích bude vedení Kraje s vedením škol diskutovat.

Tisková zpráva Pardubického kraje navíc uvádí:

Proč je nutné změny udělat:

• V letošním roce končí základní školní docházku 4877 žáků. Střední školy nabízejí 8 743 volných míst.

• Kapacita škol je využita v současné době přibližně na 70 procent. V budoucnu se očekává pokles až na polovinu.

• Na gymnáziích a obchodních akademiích klesá kvalita výuky, protože na tyto všeobecné vzdělávací školy se dostanou slabší žáci než v letech minulých.

• Vzdělávání v ekonomických oborech nyní nabízí většina odborných škol, což vede k poklesu kvality, snížení uplatnění na trhu práce a nechuti firem tyto absolventy zaměstnat.

• Záměr reaguje na potřeby trhu práce, k němuž je nutné přihlédnout. Podnikatelské subjekty požadují hlavně technicky a odborně vzdělané absolventy.

Jak chceme dosáhnout změny:

• Sloučením či splnutím oborově příbuzných škol.

• Omezením ekonomických studijních oborů na středních odborných školách.

Vzdělávání v ekonomických oborech budou zajišťovat převážně obchodní akademie.

• Na gymnáziích budou studovat žáci odpovídající úrovně.

• Převodem učebních a studijních oborů vytvoříme školy oborově příbuzné.

• Výuku budeme zabezpečovat v budovách, které jsou ve vlastnictví Pardubického kraje. Předpokládána úspora je 18,3 milionu Kč ročně.

Doporučené provedení změn:

Návrh změn by měl být realizován postupně (v souladu se školským zákonem a dalšími legislativními normami – zápis do školského rejstříku, obchodního rejstříku, evropské fondy).

• Neotvírat první ročníky ekonomických oborů a oborů technické lyceum na odborných školách pro školní rok 2011/2012.

• Omezení počtu VOŠ. Předpokladem je spolupráce s univerzitami (Pardubice, Hradec Králové, Ostrava, Praha) pro školní rok 2011/2012.

• Přestěhování Obchodní akademie Pardubice ze současné budovy (majetek Města Pardubice a soukromého vlastníka) do budovy Gymnázia Mozartova, kde je volná kapacita (vlastnictví PK od 1. 7. 2010).

• Splnutí SOŠ a SOU stavebního Rybitví a SOŠ a SOU Poděbradská Pardubice.

• Úpravy oborové skladby na odborných školách 2011–2013 (SPŠ potravinářská Pardubice s učebními gastroobory, ostatní školy oborově příbuzné).

• Splnutí Gymnázia Dašická Pardubice se Sportovním gymnáziem Pardubice.

• Splnutí SOU Svitavy se SŠ technickou a VOŠ Litomyšl.

Pardubický kraj vydal na základě demonstrace uspořádané 23. června na technické škole tiskovou zprávu „Kraj se chová odpovědně, nemůže podlehnout tlaku“. Najdete ji na www.litomysl.cz v Co se nevešle.

Technická škola v Litomyšli

Pedagogický sbor litomyšlské technické školy to nehodlal nechat jen tak a volal „Zachraňte zetešku“! Pod stejným názvem vytvořil petici. Na škole se navíc konala 23. června protestní akce studentů, učitelů, absolventů, rodičů i všech, kteří chtěli školu podpořit.

„PETICE „ZACHRAŇTE ZETEŠKU“

Petice za zachování VOŠ a SOŠT Litomyšl v Litomyšli dle čl. 18 Listiny základních práv a svobod a zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním. My, níže podepsaní, prostřednictvím této petice žádáme, aby byla nadále zachována činnost VOŠ a SOŠT Litomyšl ve stávajících budovách na ulici T. G. Masaryka 659 v Litomyšli.

V tisku jsme se dozvěděli o záměru Krajského úřadu v Pardubicích zrušit Vyšší odbornou školu a Střední odbornou školu technickou v Litomyšli a to tak, že bude sloučena s učilištěm ve Svitavách. Budova má být přenechána jiné litomyšlské škole zcela jiného zaměření, která nemůže využít její špičkové technické vybavení. Veřejnost ví, že „zeteška“ je škola se stáletou tradicí, která vychovala několik generací technických odborníků a která zůstává v povědomí celého východočeského regionu jako škola s dobrou odbornou úrovní.

Stále máme dostatek studentů a naši absolventi nacházejí uplatnění na trhu práce i v současné těžké době.

Vyjádřete prosím svým podpisem podporu, aby škola nebyla sloučena, čímž by prakticky zanikla.“

Podpisové archy jsou v Litomyšli umístěny v Infocentru, Faltysově knihkupectví nebo restauraci na Karlově. (Během 4 dnů nasbíráno 7 600 podpisů, poz. red.)

Ředitel technické školy Ing. Milan Janecký:

„Je pro mě obrovským paradoxem, když se proklama- tivně říká, že podporujeme technické vzdělání nebo obecně, že je zájem podporovat technické vzdělání, a na to se přistoupí k takovému kroku. Se školou, která je pro přípravu technických povolání a technic- kého vzdělávání podle mého soudu v kraji na jedné z nejlepších úrovní, se bude dělat něco takového, jako že by se měla přestěhovat do jiných prostor. Tím samozřejmě musí škola utrpět, ať už uspořádáním, vybaveností, personálním osazením a vším. V tomto případě by šlo všechno jednoznačně dolů. Na škole se hodně udelalo. Všechno ve škole je provázané jedno- ho s druhým a neumím si představit, že by se to všechno - v tomto objemu - podařilo někam přesku- pit. Víím, že se to všechno dá oddělat, ale vzít to a postavit někde, aby to takhle elegantně a přede- vším funkčně a výukově navazovalo jako nyní? To si neumím představit. Rodilo se to, ve škole se kvůli tomu dělali stavební úpravy atd. Pokud zde máme vše vybudované, tak nechápu, proč to chceme zrušit a jít to zkoušet dělat někde jinde.

Rozsype se nám ještě ke všemu kolektiv pedagogů, kteří mě v těchto dnech dostali na kolena. Když jsem šel na poradě, tak se mi kolena klepala. Celá škola tím žije a pak máte přijít a říct: „Nic se neděje.“ To moc dobře nejde a oni o mě vědí, že jsem u toho těch 20 let byl a těch 20 let se na tom všem podílel a že najednou to už nemá být. Jednou ze školky odejde, to beru, ale ať to, co jsme vybudovali, pokračuje! Proč by se to mělo sesypat. Paní učitelky napsaly petici. Teď to chtěly na poradě číst a ono se jim zatáhlo hrdlo. Tam si člověk uvědomuje, že ti kantóri jsou se školou skutečně strosilí. Paní učitelce češtiny může být jedno, že tam máme motor v řezu nebo ho tam nemáme. Konec konců by mohla tu češtinu učit někde jinde, ale tam se ukázalo, že vztah těchto lidí ke škole je obrovský. To jsou věci, které nedáte dohromady ani za rok a mnohokrát ani za 5 let. A to všechno chceme zahodit nebo chtějí oni zahodit!

Já jsem byl asi na dvou zasedáních Kraje, kde bylo řečeno, že se v Pardubickém kraji musí udelat reorga- nizace v oblasti školství, že je to neúnosné s počtem žáků atd. Dobře, tak to udelejme. Pokud ale podporu- jeme technické vzdělání, tak nechápu a nemohu pochopit, proč první na cestě je likvidace jedné školy. Letos asi 78 čtvrtáků odcházelo k maturitě a máme 73 přihlašovacích lístků do prvních ročníků, tak neví- díme, že by tady byl tak nebetýčný pokles. Připravít ale budoucí generace na to, že by měly směřovat spíše k těm technickým vzděláním, není otázka zru- šení školy, ale otázka propagace technického vzdě- lání.

Pokud jde o VOŠ, tak tu jsem už obřecl. Toho už neželím. Vošku zastavili, to mě netíží, ale proč chtějí technickou školu takovým způsobem deklasovat?“

Střední zahradnická škola Litomyšl

V souvislosti s převzetím budov technické školy střední zahradnickou školou se objevily spekulace. Ředitel Ing. Ivo Jiránek uvádí:

„Za posledních 15 let se však počet žáků zvýšil z 85 na zhruba 485 a ze tří tříd bychom od září měli mít tříd 20. Nabíráme dnes žáky z 9 krajů celé republiky. Samozřejmě je to tím, že se na to škola připravuje, a je to tím, že pedagogický sbor pracuje tak, jak pra- covat má. Ten nárůst je velice tvrdě odpracovaný. V žádném případě tady ta škola nikdy nic nedostala zadarmo. A je fakt, že spousta lidí o zahradnické škole ani moc neví.

Ovšem funguje tady spolupráce mezi školami na urči- tém stupni. Strašně se mě dotýkají články, kde se píše o tom, že zahradnická škola nemůže využít kapacitu vedlejší školy. To zas není pravda, protože my ji využíváme. Už v současné době zahradnická škola využívá kapacitu technické školy, a je to ku prospěchu obou škol. Třeba co se týká jídelny. Před- pokládám, že minimálně 50 % stravovaných žáků je z naší školy, takže si představte, kdyby naše škola odešla, jak by to asi vypadalo. Co se týká domova mládeže technické školy, tak si myslím, že tam může

být kolem 50 % našich studentů. My určitě kapacity, které nám vedlejší škola poskytne, určitě po dohodě využíváme. Myslím si, že tato spolupráce je ku pro- spěchu obou škol. Když jsme letos začali řešit nárůst počtu studentů na zahradnické škole, tak první na koho jsem se obrátil, byl pan ředitel Janecký. Šel jsem za ním a ptal jsem se ho, jestli nepotřebuje, aby naše škola využívala jeho kapacitu. Pan ředitel Jane- cký řekl, že v podstatě je plný, že nám nemůže nic poskytnout. Potom jsem požádal město, požádal jsem soukromníky. V současné době to funguje tak, že doufám, že se podaří ubytovat žáky zahradnické školy po končícím finančním úřadu. Nové učebny, které jsem potřeboval, naše škola zajistila přes město na Ropkové ulici. Ano, nabízíme vedlejší škole, že využijeme kapacitu. Pokud ta kapacita není nebo ten zájem není, tak si v žádném případě zahradnická škola nechodí stěžovat, ale vždy si kapacitu sežene- me sami. Měli jsme záměr, který nám bohužel nevy- šel, využít dnes téměř prázdnou budovu bývalého oddělení kožního. Dokonce se nám podařilo sehnat poměrně velkou finanční částku na rekonstrukci té budovy, ale bohužel to nedopadlo. Z toho důvodu jsem potom šel požádat město, jestli by nám pomoh- lo třeba přes ten uvolněný finanční úřad. Vždy se sna- žím s každým spolupracovat, a pokud není místo u pana ředitele Janeckého (jeden rok jsem učil třeba na základní škole u pana Jirsy, teď učíme na Ropkové ulici), budeme učit jinde. Já si ale doopravdy netroufnu školu zabrzdit v jejím rozvoji z jednoho prostého důvodu. Nikdo neví, jestli příští rok nedo- padne ten pokles i na nás. Je to moje škola, je to lito- myšlská škola, a nikdo mi nemůže vyčítat, že se snažíme, aby ta škola byla dobrá a kvalitní a my se snažíme tak, že se ta škola rozvíjí. Co se týká kapacit, tak si dokonce myslím, že v současné době je proná- jem budov pro nás svým způsobem výhodný. I když to zní absurdně, tak když se nad tím člověk zamyslí, zji- stí, že to nemáme zas tak špatně vymyšlené. Ve chví- li, kdy dojde k poklesu počtu žáků, tak pronajaté objekty uvolníme. A budeme zase plní a ekonomicky bude škola v perfektní kondici. Velký areál by nás brzdil.

Podle mě se musí sejít technické školy. Musí se, dou- fejme, dohodnout, jakým způsobem dojde k profilaci technických škol, kde se technické obory zruší, kde se naopak technické obory posílí. Potom musí dojít k dohodě s námi, jakou část areálu jsme schopni zapl- nit. Říkám, my zaplňujeme některé prostory, ale roz- hodně ne situace nestojí tak, že my bychom byly škola, která chce technickou školu likvidovat. Nevím, jestli veřejnost ví, že v říjnu minulého roku jsme vykouplili s pomocí Kraje už druhý objekt v mlékárně. V současné době máme v mlékárně jak část dílen, tak tam je i část internátu. My jsme se v každém případě snažili této situaci vyhnout, abychom vyšší odbornou školu a střední odbornou školu technickou v žádném případě neohrozili. Snažili jsme se rozvíjet jiným smě- rem, jak z hlediska žáků, tak z hlediska oborů, z hle- diska třeba právě prostorů. Pokud nastaly problémy, které vznikly právě díky nedostatku žáků v technic- kých oborech, je potřeba problémy řešit. Nikdo to nemůže dávat za vinu zahradnické škole, protože to mi připadá trošinku nefér a nespravedlivé.“

Absolvent technické školy

Dopis absolventa technické školy v Litomyšli Bc. Michala Zölfla radní Pardubického kraje, zodpovědně za školství, Ing. Janě Pernicová.

Vážená paní Pernicová, tento víkend jsem měl se svými spolužáky setkání po 16 letech od ukončení studia na Střední zemědě- lské škole v Litomyšli, tzv. Zeteše. Informace o praktické likvidaci školy nám všem vzala dech. Cítím jako svoji morální povinnost pokusit se zvrátit Vaše rozhodnutí.

Studoval jsem v letech 1990-1994 a úspěšně jsem absolvoval s vyznamenáním. Po škole jsem studoval na vysoké škole a získal titul bakalář. Deset let jsem pracoval ve firmě Mach drůbež a.s., což jsou jedny z největších lhní kuřat na světě. Tam jsem měl na starosti výpočetní techniku, zahraniční obchod,

zajišťování náhradních dílů a servis ke kompletní technologii, a to především zahraniční. Bez technic- kých znalostí, které mi škola poskytla, bych byl naprosto nepřipraven. Přestože jsem si v době stu- dia nemyslel, že mi škola k něčemu bude, časem jsem musel změnit svůj názor a dát svým rodičům za pravdu. Dnes jsem za jejich rozhodnutí vděčný.

V současnosti již třetím rokem pracuji pro brněn- skou firmu OR-Next a živím se jako Konzultant informačního systému QI, který je orientován pře- devším na výrobní firmy. Mám na starosti analýzu nákupu, prodeje, výroby. A jsem opět u „Zetešky“. Především při analýzách výrobních firem, kdy je nutné se mistrům na dílnách představit, je pouhá zmínka o tom, že mám maturitu na „Zeteše“ brána jako vstupní brána do technického světa výrobních firem. Nebyl jsem jen „kravaťák“, který vidí věci jen jako čísla na papíře. Samozřejmě musím svoje zna- losti obhájit. Žádná škola nedokáže zajistit úspěch pouze svým jménem. Nicméně jako se říká, že titul člověku otevírá vrátka pro získání zaměstnání, absolvování „Zetešky“ překonává minimálně komu- nikační bariéry, a tím přispívá k mnohem větší otev- řenosti a kvalitní práci. O praktických zkušenostech na stovkách kvalitních učebních pomůcek ani nemluvě.

Nedokážu si představit, že by se měla škola „sloučit“ s jinou. Vždyť jméno školy se těžko buduje stejně, jako čest člověka. Pohledem na několik čísel nelze rozhodnout tak zásadní věc.

Pevně doufám, že i za pár let budu moci navštívit prostory „své“ školy stále na stejném místě a pro- hlédnout si ji i uvnitř. Tak jako tomu bylo i tento víkend, kdy nás pan ředitel Janecký po škole a díl- nách provedl. Ten pan ředitel Janecký, kterému jste potvrdila nominaci na Manažera roku 2009. Jak jistě víte, tuto cenu i po zásluze získal. Nechápu, proč by takto schopný člověk měl přijít o svoji školu, pro kterou toho tolik udělal, a na té škole je to i vidět. Její jméno je široko daleko věhlasné a byl bych velmi nerad, aby bylo zničeno. S pozdravem

Bc. Michal Zölfl

Odpověď:

Dobrý den, velmi děkuji za Váš názor, Vaši zkušenost a za chvá- lu pana ředitele. Již jenom to, že námi byl navržen na manažera roku, vypovídá o souhlasu s Vaším názorem. Osobně se domnívám, že pan ředitel Jane- cký je jedním z nejlepších ředitelů ŠŠ.

Je mi líto a věřte, že bych si přála, aby všechny školy mohly zůstat tak, jak jsou - v těchto místech, v těch- to budovách a v tomto pedagogickém složení. Ale demografický vývoj počtu dětí, útlum ekonomic- kých oborů na odborných školách, útlum vyšších odborných škol opravdu povede k nepopulárnímu řešení.

Bylo-li by dostatek finančních prostředků na provoz školy i při polovičním počtu žáků na této škole, k žádné změně by nedošlo. Statistika je bohužel neú- prosná - během dvou let vyšlo ze základních škol o 1000 žáků méně, ale počet budov středních škol zůstává stejný, ekonomické náklady se zvyšují.

Nejedná se o jednoduché rozhodnutí, budeme o tomto jednat s ředitelem školy, hledat jiné cesty a najde -li se jiné řešení, budeme volit jinou cestu. Materiál, který byl předložen Zastupitelstvu Pk 17. 6. 2010 je pouze návrhem řešení, a není to skutečné rozhodnutí.

Věřte, že to nerozhodujeme od stolu, ale naší povín- ností je vytvořit ekonomickou jistotu škol Pk s výhledem alespoň 5 let.

Možná při dalším jednání najdeme jiný způsob řeše- ní této situace. S pozdravem

Ing. Jana Pernicová

Na webových stránkách města www.litomysl.cz v sekci, Co se nevešle naleznete další stanoviska osob, které s technickou školou přišly jakýmkoli způsobem do kon- taktu, a v této nelehké situaci ji podporují alespoň písemně (například Institut vzdělávání a poradenství České zemědělské univerzity v Praze, Regionální agrár- ní komora Pardubického kraje nebo Saint Gobain Vertex a další).

strana 28 >

Nová koncepce školství Pardubického kraje

Kraj navrhuje zrušit technickou školu v Litomyšli

> strana 27

Střední odborné učiliště Svitavy

Ing. Leoš Říha, ředitel:

„Máme jen kusou informaci z návrhu. Jinak s námi ještě nikdo nejednal. Čekáme na vysvětlení a na jednání. Škola má kapacitu na to, aby přijala studenty z Litomyšle. Co se týká počtu učeben a židlí, studenti u nás po změnách mohou být. Studenti technických oborů by tady ale rozhodně neměli takové podmínky jako v Litomyšli. Tam mají dílny vybavené přímo pro jejich odbornost. U nás se učí spíše strojaři.“

Město Litomyšl

Zastupitelé na svém jednání 24. června přijali následující usnesení:

„Zastupitelstvo města Litomyšle (ZaM) s obavami sleduje informace o možném sloučení Střední odborné školy technické v Litomyšli se Středním odborným učilištěm (SOU) ve Svitavách. ZaM vyjadřuje přesvědčení, že škola s technicko-zemědělským zaměřením, a především s takovým personálem a technickým zázemím má v síti škol Pardubického kraje, i vzhledem k tradici, své místo právě v Litomyšli. ZaM žádá krajskou radu Ing. Janu Pernicovou o předložení věcných argumentů, které ji resp. Pardubický kraj vedou k úvahám o slučování právě těchto škol.“

Zastupitelé mimo jiné uvedli, že technická škola má v Litomyšli své místo a město by mělo mít zájem, aby zde zůstala. Zaznělo, že by vedení technické školy mělo vypracovat koncepci, a s tou vejít v jednání jak s krajem, tak se Střední zahradnickou školou v Litomyšli a SOU ve Svitavách. Padl návrh, aby při těchto debatách byli přítomni i zástupci města.

Cyklostezky na Litomyšlsku

Čím více se daří budovat v České republice cyklostezky a nejlépe k Litomyšli je to v tzv. „Cyklo&in-line království“ Regionu Orlicko-Třebovsko, tím více o tom mluví litomyšlští vyznavači volnočasových aktivit.

Já sám jsem byl vždycky propagátor budování cyklo a in-line stezek v okolí Litomyšle. Jelikož je cyklistika moje celoživotní hobby, tak si troufám říci, že tomuto tématu dobře rozumím. Mám projeto mnoho cyklostezek nejen v ČR, ale i v zahraničí. Zvláště ve Skandinávii, kterou navštěvuji každým rokem, má budování sítě cyklostezek dlouholetou tradici (nejvíce ve Švédsku a Finsku, ale i v Rakousku a v Maďarsku). V některých oblastech je to dokonce tak, že s každým budovaným kilometrem silnice je souběžně budována cyklostezka, čímž vzniká bezpečný pohyb cyklistů, in-linistů a zvláště dětí. A zároveň je umožněn motoristům bezpečný provoz po silnicích, a tak nevzniká nebezpečí střetu motorového vozidla s cyklistou, in-linistou a chodcem.

Teď by bylo na místě vysvětlit, co je cyklo in-line stezka a cyklotrasa, protože někteří lidé si tyto pojmy zaměňují. Cyklotrasy vedou i po komunikacích s motorovými vozidly, takže jejich zbudování spočívá většinou jejich vyznačením. Ale cyklo in-line stezky jsou pouze pro cyklisty, in-linisty, případně turisty, běžce a provozovatele čím dál známějšího nordic walkingu (tj. chůze se speciálními hůlkami). Viděl jsem dokonce souběžně s cyklo in-line stezkami vybudované trasy pro jezdecké na koních, přičemž obě stezky byly odděleny živým plotem.

Cyklo in-line stezka musí vést v rovinnaté krajině tak, aby na ni mohli bezpečně nejenom cyklisté, ale i děti na kolech a in-linisté. Proto jsem při svém hledání cyklo in-line stezky vybral trasu Litomyšl – Poříčí. Její využitelnost by byla víceúčelová. Za prvé, hlavně pro Litomyšlany, pro bezpečnou cyklistiku dospělých, dětí a in-linu v krásných přírodních zákoutích podél řeky Desinky (prostředí a příroda jsou též důležité).

A jak jsem výše uvedl pro provozování dalších volnočasových aktivit. Za druhé pro obyvatele obcí, kterými by tato cyklo in-line stezka vedla, jako bezpečná spojnice do práce a dětí do škol. V současné době je pohybovat se na kole z Litomyšle do Osiky, Dolního a Horního Újezdu, Desné, Poříčí a Budislavi a zpět nebezpečné. To vím nejenom z vlastní zkušenosti, ale i z rozhovorů s obyvajícími těchto obcí. A za třetí by tato cyklo in-line stezka sloužila jako bezpečné propojení se sítí cyklostezek v krásném regionu Toulouvcových maštálí a možnost dalšího pokračování do kraje Českomoravské vysočiny. Tam by již samozřejmě nebylo možno pokračovat na in-linech, ale na horských a trekkingových kolech, neboť v Mladochově a Poříčí již jejich značení začíná. Na 99 % cyklotras regionem Toulouvcových maštálí je možno absolvovat i na trekkingových kolech. První mnou navrhovaná trasa Litomyšl – Poříčí a zpět je pro litomyšlské cyklisty, in-linisty či malé cyklisty a rodinky na výžiti vzdálenostně pro začátek dostačující. Dále by tuto trasu bylo možné využívat ke kondičním tréninkům na celou šíři výše uvedených volnočasových aktivit.

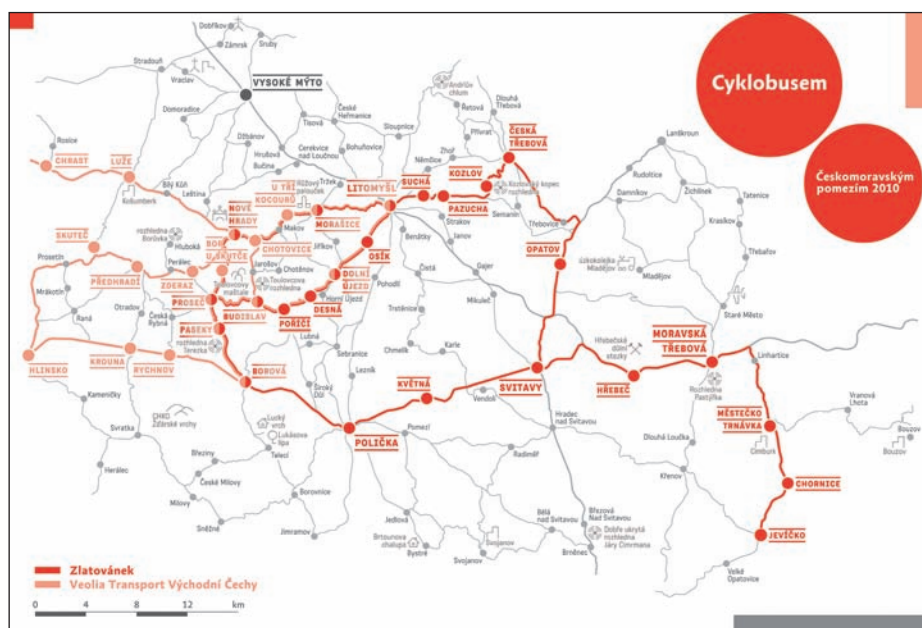
Zbudování této cyklo in-line stezky by mělo být prioritní a prováděné pro její širokou využitelnost. Měli bychom mít nejdříve vlastní cyklostezku a následně se připojovat na okolní, již zbudované, nebo je budovat souběžně. Ve výše jmenovaném „Cyklo&in-line království“ se každoročně otevírá další nový úsek. Sám často tyto cyklostezky navštěvuji se svojí rodinou, přáteli či turisty, takže vím, o čem píši. Daří se jim tak podporovat nejen obyvatele měst a obcí této oblasti ve volnočasových aktivitách, ale i přilákat mnoho turistů do této oblasti, což Litomyšl také nutně potřebuje, protože dnešním turistům k návštěvě města a případně pobytu pouze kultura a památky nestačí, ale stále více hledají nabídky volnočasových aktivit, což mám ověřeno.

Chce to jen vůli a fundovanost lidí, kteří v radě či zastupitelstvu a různých komisích města Litomyšle o těchto věcech rozhodují.

Hubert Stratílek

Cyklobus právě vyjíždí

Cyklobus 680019, 2. 7. – 26. 9. 2010														
Jevíčko – Svitavy – Litomyšl – Proseč – Políčka														
Zlatovánk s. r. o., Starohradská 407, 572 01 Políčka, tel. 461 724 200														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
8:00	8:00	16:00	19:45	19:45	8	8	8	1	od Jevíčko, nám.	pr	7:55	7:55	10:40	19:35
8:06	8:06	16:06			5	5	5	2	Chornice, host.				10:34	19:29
8:15	8:15	16:15			10	10	10	3	Městečko Trávka, kino				10:25	19:20
8:25	8:25	16:25			19	19	19	4	Moravská Třebová, aut. nádr.				10:15	19:10
8:32	8:32	16:32			26	26	26	5	Kocířov, Hřebel, tunel				10:08	19:03
8:47	8:47	16:47	20:10	20:10				pr		od	7:30	7:30	9:55	18:50
8:50	8:50	16:50	20:10	20:10	37	37	37	6	Svitavy, aut. nádr.	pr	7:30	7:30	9:53	18:48
9:01	9:01	17:01			47	47	47	7	Opatov, škola				9:40	18:35
9:16	9:16	17:16			59	59	59	8	Česká Třebová, Terminál J. Pernera				9:25	18:20
9:28	9:28	17:28			69	69	69	9	Česká Třebová, Kozlov, křiž.				9:13	18:08
			20:20	20:20				10	Květná, host.		7:18	7:18		18:13
								11	Janov, Gajer					
9:34	9:34	17:34			74	74	74	12	Litomyšl, Pazucha				9:07	18:02
9:36	9:36	17:36			75	75	75	13	Litomyšl, Suchá				9:05	18:00
9:41	9:41	17:41						pr		od			9:00	17:55
					79	79	79	14	Litomyšl, aut. nádr. spo.					18:00
9:45	9:45	17:45						pr					8:56	17:56
9:54	9:54	17:54			87	87	87	15	Moravice, host.				8:46	17:46
10:04	10:04	18:04			95	95	95	16	Nové Hrády, nám.				8:35	17:35
	9:51				83	83	83	17	Osík, pošta					17:47
	9:55				86	86	86	18	Dolní Újezd, pošta					17:43
	10:01				89	89	89	19	Desná, Obůl					17:38
	10:04				92	92	92	20	Poříčí u Litomyšle					17:35
	10:06				94	94	94	21	Budislav, pošta					17:33
	10:10				96	96	96	22	Proseč, Posekanec					17:30
10:17	10:17	18:17						pr		od			8:25	17:25
					102	102	102	23	Proseč					17:25
10:20	10:20	18:20						pr					8:22	17:22
10:23	10:23	18:23			105	105	105	24	Proseč, Paseky, Jednota				8:17	17:17
10:30	10:30	18:30			111	111	111	25	Borová, žel. st.				8:10	17:10
10:40	10:40	18:40	20:30	20:30	126	126	126	26	Políčka, aut. st. spo.				7:10	17:00

Pozvánka na letní zážitky s borůvkami místními kapelami a dobrým pivem

Na začátku léta začíná dozrávat první ovoce. Jahody, třesně, ale i borůvky. Právě na ně jsme se zaměřili a přichystali jsme pro vás již potřetí za sebou ve dnech 16. a 17. července Borůvkový víkend na Veselce. Budete moci ochutnat sladké i slané gastronomické speciality z borůvek. Nebude chybět borůvkové pivo, koktejly či poháry a samozřejmě blbouni, borůvkové koláče či buchty. V sobotu k nám můžete zavítat již na oběd, otevíráme v 11.00.

V sobotu 7. srpna se s námi budete moci zaposlouchat

na Touloucově náměstí do tónů hudebních skupin z Litomyšle a blízkého okolí. Bude se zde konat akce Litomyšlský pivní festival aneb Litomyšlská napříč hudebními styly. Pivní portfolio bude široké. Ochutnáte piva z pivovarů a minipivovarů pardubického a královéhradeckého kraje. Budete mít možnost zhlédnout kapely různých hudebních žánrů. Z nabídky si jistě vybere každý to své. Nebojte. Hlady rovněž neumíte. Touloucovo náměstí provoní grilované maso a párky z udriny.

Jiří Kohák

Letem světem na zámku v Litomyšli

V sobotu 24. července odpoledne od 13.00 do 18.00 proběhne na II. zámekém nádvoří 1. ročník zábavného poznávání cizokrajných kultur. Co budou moci návštěvníci zažít?

Ukázky různých stylů břišních tanců a miniskoličku břišního tance pro děti. Výstavu indických sárí a fotografií z cest po Indii. Malí i velcí si mohou namalovat mandalu, všichni společně pak vytvoříme na nádvoří mandalu z drahých kamenů pro litomyšlský zámek. Pro všechny bez omezení věku je připraveno malování na obličej, soutěže, prodej šperků, malovaných triček a knih, stánek zdravé výživy, čajů a ochutnávky vegetariánského občerstvení. Celým odpolednem nás budou provázet vystoupení historicko-folkové hudby „Létající pegasové“ z Olomouce.

Všichni naši návštěvníci mohou rovněž navštívit nově otevřený zámecký šenk a ochutnat některou specialitu připravovanou na venkovním grilu.

Vstupné na zábavné poznávání je pro dospělé 50 Kč, děti 30 Kč.

Jana Sehnalová

Setkání přátel komorní hudby a interpretační kurzy

Česká hudební společnost – Sdružení přátel krásných umění ve spolupráci se Základní uměleckou školou v Litomyšli a zámekem Litomyšl pořádá již 36. ročník Setkání přátel komorní hudby (SPKH) a interpretační kurzy. Letošní setkání budeme v Litomyšli už popáté a uskuteční se ve dnech 5. – 16. července. SPKH v Litomyšli je tvůrčí dílnou komorní hudby, a tak jsou vítáni amatérské komorní soubory i jednotlivci. Setkání přátel komorní hudby se uskuteční v již tradičních třídách komorní hry. Interpretační kurzy probíhají v individuální výuce ve všech smyčcových nástrojích, klavíru a příčné flétně. Všichni účastníci si zahrají v komorním orchestru.

Opět jsou připraveny zajímavé večerní koncerty:

• **Úterý 6. července** – Ursula Herrmann – Lom – varhany (J. S. Bach – Goldbergovy variace)

• **Středa 7. července** – Flétnový soubor MAGISTRI – vedoucí Magdalena Tůmová – flétna (Vivaldi, Bizet, Bach, Telemann, Dvořák, Smetana, Chopin, Mozart)

• **Čtvrtek 8. července** – KOMORNÍ ORCHESTR J. KOČIANA – dirigent Bohuslav Mimra, sólisté Čeněk Pavlík – housle, Evžen Rattay – violoncello, František Malý – klavír (Beethoven, Händel)

• **Pátek 9. července** – Leoš Čepický – housle, Hana Forsterová – klavír (Mozart, Mendelssohn, Schumann)

• **Sobota 10. července** – Petr Ries, Tomáš Lom – kontrabasy, Ludmila Čermáková – klavír (Martinů, Marcello, Bottesini)

• **Neděle 11. července** – František Malý – klavír (Mozart, Ravel, Chopin)

• **Pondělí 12. července** – I. a M. Štrausovi – housle, viola, Miroslav Sekeř – klavír, L. Čepický, E. Rattay, T. Lom, H. Forsterová (Martinů, Schubert)

• **Úterý 13. července** – Petra Smolíková – harfa, Luděk Růžička – housle, E. Rattay, M. Tůmová, L. Čermáková (Bach, Sluka, Fauré, Mozart)

• **Středa 14. července** – Závěrečný koncert účastníků

• **Čtvrtek 15. července** – Hu – Hu večer (Humor v hudbě).

Koncerty 6. a 7. července se konají v kostele Povýšení sv. Kříže. Všechny ostatní koncerty se uskuteční v Kongresovém sále na zámku. Začátky všech koncertů v 19.30. Vstupné dobrovolné.

-red-

Hravé dny s Barbie

Letní dílny pro holky a kluky v rámci výstavy Barbie a její svět se uskuteční v Regionálním muzeu v Litomyšli v termínech 14. – 18. a 21. – 25. července. Na každý den bude připravena zábavná aktivita, jako je např. zdobení perníčků ve tvaru Barbie a Kena barevnými cukrovými polevami, veselými posypy a jinými dobrůtkami, výroba šperků, tisk na textil, jednoduché ruční šití šatů pro panenky a kouzlení s papírem (výroba panenek, záložek apod.). Program je vhodný pro školní děti, rodiny s dětmi a všechny, kteří si chtějí zprjemnit volné dny prázdnin a dovolených netradičním způsobem. Program bude probíhat v hlavní budově muzea vždy od 10.00 – 12.00, 13.00 – 16.00. Pomůcky a potřeby budou připraveny v muzeu. Vše pod vedením lektorů z muzea.

Program:

St 14. 7. – Voňavé dárky I. (zvířátka, kytičky s kořením)

Čt 15. 7. – Šperky I. (náušnice, náhrdelníky)

Pá 16. 7. – Malování panenek (prázdninová galerie v muzeu)

So 17. 7. – Šití šatů na panenky typu Barbie (panenku s sebou)

Ne 18. 7. – Kouzlení s papírem I. (masky pro prince a princezny)

St 21. 7. – Voňavé dárky II. (pytlíčky, srdíčka s kořením)

Čt 22. 7. – Šperky II. (prstýnky, ozdoby do vlasů)

Pá 23. 7. – Tisk na textil (připraveny vzorky plátna)

So 24. 7. – Sladké zdobení (perníčky s veselými posypy)

Ne 25. 7. – Kouzlení s papírem II. (větrníky, veselé girlandy).

Renata Kmošková

Výstava Kresby Bedřicha Smetany pokračuje

Do 31. října v rodném bytě Bedřicha Smetany pokračuje úspěšná výstava skladatele Bedřicha Smetany, která jej představuje poněkud překvapivě – coby kreslíře. Jedná se o drobné, většinou příležitostné tužkové kresbičky, kterými zachytil např. bezprostřední dojmy ze svých cest či prázdninových pobytů nebo třeba své vlastní lovecké zážitky. Soubor kreseb krajin a měst z ptáčích perspektiv zaujme neobvyklostí námětů i detailností jejich vypracování. V některých letech opatřil Smetana kreslenými záhlavími i záznamy ve svých zápisnicích. Smetanovy kresby nejsou prozatím příliš známé a svými náměty i provedením zajímavě dokresluje osobnost skladatele.

Renata Kmošková

MEZINÁRODNÍ SMYČCOVÉ KURZY
PROF. MILAN VÍTEK LITOMYŠL, ČR

Zahajovací koncert
31. července 2010 od 19.30 hodin
Zámek Litomyšl

Koncert
7. srpna 2010 od 19.30 hodin
Zámek Litomyšl

Závěrečný koncert
14. srpna 2010 od 19.30 hodin
Zámek Litomyšl

Červnové Jezdecké hry pro děti

V sobotu 19. června proběhly v areálu Jízďárny Suchá tradiční Jezdecké hry pro děti. Počasí nám přineslo v týdnu opět velké množství vody, což nás přinutilo

uspořádat soutěže v kryté hale. Přesto jsme zaznamenali rekordní účasti - proběhlo přes 100 startů! Soutěžilo se tedy až do podvečerních hodin, ale atmosféra soutěží zůstala výborná až do konce. Za to všem rodičům, trenérům a příznivcům dětského jezdeckého sportu děkujeme! Kompletní výsledky soutěží, Pony poháru a Dětského skokového poháru 2010 hledejte na www.stajmanon.cz. Těšíme se 18. září 2010 při finále PP a DSP 2010 nashledanou!

Jízda zručnosti:

1. Eliška Krivková - Zuzanka - JO TJ Primátor Litomyšl
2. Vladimíra Pospíšilová - Barley - Stáj Nováková-Teuner
3. Adélka Hrušešová - Lady - Stáj Nováková-Teuner

Jízda zručnosti se skákáním:

1. Denisa Kavková - Minisex - OS Nořín
2. Denisa Smolová - Janeček - JK Orličky

3. Michaela Zelená - Pik - JPS Vanice
- Parkur 40 cm

1. Anička Slušná - Zuzanka - JO TJ Primátor Litomyšl
2. Sára Finsterle - Viola - Canamipharm Team
3. Štěpán Šanda - Molenhorns Revita - Canamipharm Team

Parkur 60 cm

1. Filip Tošovský - Saša - JPS Vanice
2. Anička Siatková - Kip - JK Orličky
3. Aniška Siatková - Janeček - JK Orličky

Parkur 80 cm, rozeskakování se žolíkem

1. Filip Tošovský - Lady - JPS Vanice
2. Anička Siatková - Kip - JK Orličky
3. Eliška Jandová - Jack - Stáj Dvořák Barchov.

Mirka Skřivanová, foto archiv Jízďárny Suchá

Biskupské věže se šachistům vydařily

Před rokem šachisté Litomyšle zorganizovali k 750 letům od povýšení Litomyšle na město 1. ročník šachového turnaje v rapidu s názvem Biskupské věže. V názvu je zahrnuta jakási nostalgická vzpomínka na slávu našeho města v době panování císaře a otce vlasti Karla IV a slavného litomyšlského biskupa Jana ze Středy. Věže i samotné biskupství již dávno zmizely, město a jeho občané však zůstávají a jsou součástí historické kontinuity našeho hrdého města. Bylo velmi nesnadné udržet v době krize vysokou laťku započaté tradice, ale díky úsilí organizátorů a místních podnikatelů se to podařilo. Turnaj se uskutečnil v prostorách domova mládeže na Strakovské ulici dne 12. června.

Turnaje se zúčastnilo 91 šachistů ze všech koutů naší republiky i ze zahraničí. O vysoké úrovni turnaje svědčí průměrné ELO hráčů 1806, prvních 30 hráčů na startovní listině mělo ELO přes 2000. Hrál se za tropického vedra a turnaj byl rovněž prověrkou fyzických sil. Na prvním místě skončil suverénně mezinárodní mistr Vojtěch Plát (8,5 b, 16 let) z TJ Třinec,

Jakub Nešpor z Litomyšle (11 let) se mezi dospělými neztratil.

který je naší největší nadějí. Na druhé příčce se umístil Marián Sabol z TJ Vysoké Mýto (7,5 b) a na třetím místě skončil Sergej Petuchov z Rapidu Pardubice (7 b). Nejlepší ženou byla Lucie Bartošová z Jiskry Litomyšl (5 b, 30 m.), nejlepším seniorem nad 65 let

byl Josef Jiruše z SK Hradec Králové, nejlepším žákem byl David Sion (5 b) z Poličky. Velikým úspěchem pro domácí je zisk 3,5 b a 72. místa pro teprve jedenáctiletého Jakuba Nešpora. Průběh turnaje řídili naši členové Václav Pekař a Milan Krejčí na výbornou.

V závěru bych chtěl poděkovat všem sponzorům za finanční a věcné dary. Mezi TOP sponzory patří TT Trade s.r.o. a Kolja, děkujeme. Tomáš Janeček senior (jediný sponzor nepodnikatel), Tomáši děkujeme. ZD Dolní Újezd, pane Klejchu, děkujeme. LITEX s.r.o., Rudo, děkujeme. Mezi další sponzory patřily firmy: ORION, Vínárna U Mydláře, textil Anna Kopalová, lékárna Jiří Seidl, Vínotéka Pulkrábek, vínotéka Tašner, Vodovody s.r.o., Město Litomyšl, Fitness club 233, Profistav a.s., Papírnickví Nešpor. Všem děkujeme. Díky patří rovněž vedení VOŠP a SPGS za poskytnutí prostor pro turnaj. Velký dík patří pohostinství Na rovině z Dolního Újezdu za celodenní provoz občerstvení. Potěšilo mě, když jsem u oběda zaslechl poznámky... „sem příští rok pojedeme už kvůli tomu řízku!“ Tak zase za rok.

Text a foto Jaromír Odstrčil

Desáté Cyklo Maštale pozdravila hokejová legenda

V sobotu 12. června se jako každoročně konal cyklistický závod Author Cyklo Maštale. Jedná se o největší sportovní akci v Pardubickém kraji, která letos oslavila deset let své existence.

Pořadatelé z Domu sportu Stratišek Litomyšl a Sdružení obcí Toulavcovy Maštale měli klasicky objednané slunečné počasí. Na startu bylo jako obvykle plno a živo. V 10.00 dopoledne byl odstartován závod na nejdelší trati 100 kilometru a o deset minut později závod na 50 kilometru. Poté následovaly starty mnoha dalších kategorií - předškolních, školních a juniorských, dále na 25 kilometru a specialita závodu kategorie rodinných týmů, ve které startují týmy rodičů s jejich dětmi.

Během závodu se na prosečském náměstí konal doprovodný program, vystoupili například litomyšlští cyklisté z Cyklo Stratišek Sport klubu a jejich kolegové z Proseče v BMX a MTB Freestyle. Se svou freestyleovou show na funboxu (nájezdovém můstku), kteří diváky udivovali skoky, přemety a otočkami různých typů. Opět jako každoročně potěšili diváky i dalšími odvážnými kousky, včetně vlastního stylového moderování za doprovodu hudby. Dále vystoupily taneční skupiny a probíhaly různé soutěže. Celé náměstí bylo zaplněno prodejními stánky s cyklistickými potřebami, různými sladkostmi, pochoutkami, opékánými prasečty, masíčky, klobáskami a dalšími lahůdkami. Dostatek bylo též stánků s nápoji různých typů a v dostatečné míře, takže nikdo netrpěl v tomto slunečném dni žízní. Atmosféra na útulném prosečském náměstí byla jako vždy, velice příjemná.

V průběhu dne byly po dojezdech závodníků v různých kategoriích průběžně vyhlášeny výsledky v jednotlivých kategoriích. Hlavní kategorie na 100 a 50 km dekoroval společně s ředitelem závodu Hubertem Stratiškem čestný host závodu, náš dlouholetý a úspěšný hokejový reprezentant, Vladimír Martinec. Poté následovala na tribuně tombola startujících o cestovní poukazy a špičková kola Author. Moderovaný rozhovor speakerem závodu a Hubertem Stratiškem s Vladimírem Martincem se stočil samozřejmě k pardubickému hokeji a k nedávnému Mistrovství světa v hokeji. Pořadatelé a hlavní závodníci potěšilo Martincovo uznání jejich výkonů.

Při oficiálním ukončení vyjádřil Hubert Stratišek poděkování závodníkům za účast a spolupředatelům za stoprocentně připravený 10. ročník této největší sportovní akce v Pardubickém kraji a samozřejmě

sponzorům. Od závodníků zazněl spontánně příslib účasti na příštím ročníku, který se bude konat 11. června 2011.

Výsledky: Kategorie 300 m - dívky: 1. Schejbalová Bára, 2. Hurychová Šárka, 3. Rytířová Barbora. Chlapci: 1. Češka Andrej, 2. Gerhart Tobiáš, 3. Romportl Filip. Předžáci - 1 km - chlapci: 1. Dolejší Adam (Cyklo Bendl Klub), 2. Dolejší Daniel (Cyklo Bendl Klub), 3. Holec Josef. Dívky: 1. Lettlová Veronika, 2. Doležalová Bára, 3. Oherová Michaela.

Mladší žáci - 10 km - chlapci: 1. Holec Jaroslav, 2. Dvořáček Vojtěch, 3. Tkadlec Jan - starší. Dívky: 1. Součková Dora, 2. Doležalová Markéta

Starší žáci - chlapci: 1. Lehký Roman (Cyklo Bendl Klub), 2. Mayer Daniel (MTB Hlinsko), 3. Dvořáček Adam (Cyklo Sport). Dívky: 1. Remešová Denisa (CK MTB Maraton Hlinsko), 2. Tkadlecová Anna (Vítanov), 3. Jágrová Barbora (JTM)

25 km - 1. Kroupa Miloš (Miltom Team), 2. Ročen Patřík, 3. Pešek Jaroslav (MTB Maraton Hlinsko) 50 km - 1. Rauchfuss Marek (Scott Cycling Team), 2. Doležal Milan (GT CZECH TEAM), 3. Kozel Michal (Merida Biking Team)

100 km - 1. Pilnáček Petr (HSK - CYCLING team), 2. Šťastný Roman (Rock Machine Cyklomax), 3. Dušek Tomáš (Merida Biking Team)

Rodinné týmy - 1. Malí Šampioni (Souček Simon, Souček Radek a Kaloš Martin), 2. Holčíčky (Švandová Barbora, Letenská Petra a Zonáčiková Katka), 3. SK Prima (Holfeuerová Martina, Holfeuer Dan, Semerád Jakub).

-red-, foto Matěj Samek

Tomáš Kabrhel čtvrtý v závodech olympijských nadějí

Úvodní závody v nové sezóně má za sebou triatlonista DTC Litomyšl Tomáš Kabrhel. Letos po přechodu z dorostu startuje prvním rokem mezi juniory a hned o sobě dává vědět. V úvodním závodě sezóny v podniku Rakouského poháru v Linci obsadil v absolutním pořadí mezi muži výborné 16. místo, když v závodě startovalo 380 závodníků z 11 zemí. Začátkem června reprezentoval Českou republiku v mezinárodním závodě olympijských nadějí, který je určen pro mladé nadějně závodníky ze středoevropských zemí. V tomto závodě skončil těsně pod stupni vítězů, když obsadil čtvrté místo. O týden později pak startoval v Poděbradech v závodě Českého poháru, který byl pro juniory i nominac-

ním závodem na Mistrovství Evropy juniorů. Také v tomto závodě si vedl Tomáš velice dobře. Vody jezera opouštěl jako první a byl strůjcem úniku čtyřčlenné skupiny, která již od úvodu cyklistické části zvyšovala svůj náskok na početnou skupinu pronásledovatelů. Také na běhu pak podal dobrý výkon a vybojoval toužený postup na ME. To se skutečně začátkem července v irském Athlone a už samotná účast je obrovským úspěchem, neboť konkurence zde bude vynikající. Tomáš má stále ještě šanci startovat v srpnu také na Olympijských hrách mládeže v Singapuru, když pro tento závod je veden jako náhradník.

Zdeněk Kabrhel, foto Martin Matera

Toulovcův prázdninový pátek s křestem knížky poezie

Jedněmi z protagonistů Toulovcových prázdninových pátků budou Honza Petráš a Libor Štumpf s představením Ať žijí pohádky. Na Touloucově náměstí je uvidíme v pátek 30. července od 18.00. Ovšem kromě interaktivního představení přiveze Honza Petráš také svoji knížku, věnovanou dětem. Během podvečera se pak uskuteční křest tohoto útlého dílka, plného dětské poezie, s názvem Manéž. „Premýšlel jsem, že bych tady mohl pokřtít také svoji druhou knížku. Jde o poezii z cirkusového prostředí, které je dětem blízké,“ vysvětluje Honza Petráš a dodává: „Knička obsahuje krásné barevné, šťavnaté obrázky Jardy Čermáka. Děti určitě zaujmou, že žárlivosti říkám, že možná více, než moje básničky.“ Knička je o tom, jak se děti touží s kamarády nebo rodiči dostat na cirkusové představení. „Pak už tam líčím, co se tam dělo. Je tam třeba úryvek: Táto, mámo, dám vám pusy, pojdte se mnou do cirkusu.“ Kmotří publikace prý jsou překvapením, ale jedním z nich možná bude někdo ze sboru Semafor. Společně se křtem bude spojena autogramiáda. Krom toho, že knížka bude v Litomyšli pokřtěna, také se zde tiskne, a to proto, že již první autorova kniha Osm přístavů aneb... o litomyšlských hospůdkách spatřila světlo světa také ve Smetanově rodní sídli.

A o čem bude samotné představení Ať žijí pohádky? „Napůl to bude maňáskové představení, napůl tam bude velká loutka a na závěr pohádka o veliké řepě,

kde budou účinkovat samy děti. Ty zapojíme pomocí metodického divadla do děje,“ říká Honza Petráš. „Budou představovat řepu, dědka, bábu, tátu, mámu... Inspiroval mě pan Lipský ve filmu Šest medvědů s Cibulkou, kde hraje ženské role. Tak já třeba holčičku převléknu za dědka. Bude mít vousy, fajfku, klobouk...“ prozrazuje Honza Petráš. Honzu Petráša možná někteří z Litomyšle znají. Již dvakrát vystupoval v bývalé Orion aréně a s pořadem kabaret pak bavil děti ve školkách. Je autorem různých písniček, ať už pro Petru Černouckou nebo jiné interprety. V rádiích mu hrají písničku Dirigent v podání skupiny Rebelky. Písnička se dostala i do Německa. S Litomyšlí ho pojí také rodinné pouto v podobě jeho sestry a navíc zde má spolupracovnici Petru Kladiřovou, která pro něj připravuje demo snímky.

Jana Bisová

Prodám byt 2+1 v Litomyšli.
Dohoda. Tel. 732 186 472.

Poskytnu profesionální péči o dítě do 6 let.
Tel. 774 263 365.

PRODEJNA NÁHRADNÍCH DÍLŮ na všechny typy vozidel

Prodej příslušenství, autokosmetiky, olejů a provozních kapalin

SERVIS AUTOKLIMATIZACÍ

Plnění a opravy chladicích systémů

Dezinfekce a čištění ventilačních okruhů a vnitřních prostor vozidla

SAGAR - AUTOSERVIS

Provozní doba: Po-Pá: nepřetržitě
So: po telefonické domluvě

Radomil Kovář • Jana Žižky 699 • Litomyšl • tel. 724 582 510
e-mail: sagarauto@seznam.cz

Zveme vás do nově otevřené prodejny

**SKLO
PORCELÁN
DOMÁCÍ POTŘEBY**

Najdete nás na Smetanově náměstí č.p. 67 (bývalá Lidová restaurace „U Šulky“).

Otevírací doba:

pondělí – pátek 8.30 – 17.00

sobota 8.00 – 11.30

...těšíme se na vaši návštěvu...

Velká cena Města Litomyšl ve střelbě

Dne 27. června od 9.00 se na Černé hoře uskutečnila střelecká broková soutěž na letící terč snázev Velká cena Města Litomyšl. Zúčastnilo se jí 38 soutěžících. Celkem bylo vystřeleno 1 650 brokových nábojů s cílem uspět mezi nejlepšími.

Na nejvyšší stupínek se prostřílel p. Zaccal, druhý byl p. Mrkvička a třetí byl zástupce okresu Svitavy p. Erbes, který poprvé ve své střelecké kariéře zasáhl plný počet asfaltových holubů.

Celou akci organizovalo Okresní myslivecké sdružení Svitavy, střelecký klub Černá hora. Již tradičně tato soutěž probíhala pod záštitou Města Litomyšle, za přítomnosti pana starosty Michala Kortyše. Město Litomyšl přispělo nemalou finanční částkou na tento velký závod, kterého se účastnili střelci nejenom z Pardubického kraje.

Děkujeme všem sponzorům a především Městu Litomyšl za finanční i morální podporu.

Bohumil Kalivoda, předseda střelecké komise

Sokolské soustředění

Sokolské soustředění osekých dětí se uskutečnilo ve dnech 5. - 7. června. Hned poté, co jsme dorazili do tábora, nás čekalo velké překvapení. Na hrázi místního rybníka nám předvedli hasiči z litomyšlského dobrovolného sboru dvě auta s vybavením, mohli jsme si všichni vyzkoušet stříkání z hadic i z velkého děla. Oblékli jsme si přilby a běhali s kyslíkovou maskou. Na naše všetečné otázky nám hasiči ochotně odpovídali. I když jsme druhý den měli nabitý program netradičními hrami, procházkou a soutěží, stejně bude pro nás páteční odpoledne nezapomenutelné. Za to bychom chtěli poděkovat Sboru dobrovolných hasičů v Litomyšli - JPO II. Litomyšl. **Nikola Gířáková, Osík** Touto cestou děkujeme hasičskému dobrovolnému sboru v Litomyšli za ukázkové předvedení hasičské techniky, které proběhlo v rámci soustředění osekých dětí na Budislavi.

Kamila Petrašová, Marcela Quaiserová, Sokol Osík, foto Kamila Petrašová

Kam za sportem

Jízdárna-Hřebčín - Suchá

Ne 4. a Po 5. 7. od 9.00 - IV. Mistrovství ČR jízdy v dámském sedle. Nedělní program: Drezurní kvalifikace, Skoková kvalifikace - parkur do 80 cm, Jízda Elegance - přehlídka dam v kostýmech od gotiky až po současnost. Od 21.00 Noční gala show - přehlídka jezdeckého umění, drezúry, ukázky Španělského ježdění (Kapriola, Leváda, Piaf, Pasáž) a spoustu dalších krásných vystoupení při hudbě a uměleckém osvětlení. Pondělní program: Skokové finále - parkur 1 m vysoký, Šampaňská výzva, Jízda zručnosti - pro začínající dámy a Kur - drezurní finále v nádherných kostýmech. Vstupné pro dospělé je 100 Kč, děti zdarma.

www.staj-machovi.cz

So 24. 7. od 10.00 - Malá cena Litomyšle 2010, Mistrovství ČR veterinárních lékařů - parkurové soutěže ZM - S. Zároveň proběhne i dvoukolové mistrovství ČR veterinárních jezdců.

St 28. 7. od 10.30 - Kritéria mladých koní - chovatelské soutěže za účasti jezdců a koní z celé republiky.

www.stajmanon.cz

Stiga-hokej - sál DDM

každé úterý od 17.30 Litomyšlská Stiga-liga (během letních prázdnin v klubovně restaurace v Benátkách).

So 3. 7. od 14.00 - Litomyšlský pohár 2010 ve stiga-hokeji - 7.kolo (v DDM Litomyšl).

www.litomyisl.cz/ddm

Billard centrum - Lidový dům

10. 7. od 13.30 - Turnaj dvojic v petanque, prezentace 12.30, startovné 50 Kč/družstvo

17. 7. od 13.00 - Turnaj v nohejbale - dvojice, prezentace 12.30, startovné 60 Kč/družstvo

31. 7. - 1. kop v 15.15 - Penaltý před Lidovým domem, team - 2 hráči, přihlášky - restaurace Lidový dům/herna, prezentace ve 14.30, losování 15.00, startovné 100 Kč/družstvo, 140 Kč na místě.

www.bclit.org

Výstavba inženýrských sítí

LBtech a.s.

Firma LBtech a. s., Moravská 786, Litomyšl
tel. 461 353 501, mobil: 603 832 253

prijme

STAVBYVEDOUČÍHO
pro výstavbu inženýrských sítí

Požadujeme: řidičský průkaz skup. B,
VŠ nebo SŠ vzdělání, praxe v oboru

NABÍZÍM DLOUHODOBÉ I OBČASNÉ

HLÍDÁNÍ DĚTÍ

V RD SE ZAHRADOU V LITOMYŠLI
- ZÁHRADÍ, PŘÍPADNĚ U VÁS DOMA.
TEL. 605 430 875

a-kart arena
Litomyšl

Půjčovna motokár a bar. Nově i PIZZA

pořádání závodů
firemních prezentací
rautů a oslav

www.akartarena.cz info@akartarena.cz
731 587 944 nebo 603 496 056

Otevřeno: Po-Čt 13-22h
Pátek 13-24h
Sobota 10-24h
Neděle 10-22h

Pizzerie

Přijďte ochutnat pravou a čerstvou pizzu. Žádné mražené suroviny. Vše přímo před Vašima očima připraví mistr kuchaf do deseti minut. Rozvoz po Litomyšli zdarma tel : 731 587 944 nebo 603 496 056

16.7.2010 od 18 hodin

**Vás zveme na řízenou
degustaci vín v kartaréně
vinařství Tomáš Krist
Milotice u Kyjova**

cena: 250,-Kč

v ceně je zahrnuto občerstvení i odvoz na náměstí
Vstupenku je možné zakoupit v Kartaréně, nebo ve vinotéce ullet.cz
Po předložení vstupenky získáte slevu 50% na půjčení motokáry

Jaromír Romančík vede mistrovství juniorů i po druhém závodě

Na dráze v jihočeských Horažďovicích pokračoval o víkendu domácí šampionát juniorů a opět se dařilo jezdcům z litomyšlské stáje Orion Jaromíru Romančíkovi, sedlajícího stroj Suzuki.

V první jízdě nedal svým konkurentům šanci a cílem projel na první pozici. V následující rozjíždě se však hned po startu zapletl do kolize, a čelo tak musel dohánět s velkou ztrátou. Jarda je ale velký bojovník. Postupně předjížděl své soupeře a nakonec doslova vydřel třetí příčku, když z vítězství se radoval tentokrát Roman Hanousek z družstva MK Málkov. Navíc musíme brát v potaz, že Romančík má stále nedoléčené rameno. Musí si proto dávat pozor, aby nespádl, a tomu asi podřídí letošní strategii závodění.

Jinak to nakonec celkově pro náš tým v Horažďovicích dopadlo ještě dobře. Zlato bral po součtu dvou jízd Hanousek, druhý skončil Romančík a na bronzovou medaili dosáhl překvapivě dobře jedoucí Maďar Patrik Huguycz. Průběžně po dvou odjetých podnicích Mezinárodní mistrovství České republiky (MMČR) juniorů

vede stále hlavní třídu MX2 stále Romančík, dokonce si ještě trochu navýšil náskok a nyní má k dobru 14 bodů na, v pořadí druhého, Hanouska. Třetí je Michal Bárta z FH Teamu. Mistrovství pokračuje 11. července dalším kláním na trati v Březové nad Svitavou

Petr Kovář, foto archiv 69 deSign s.r.o.

KAMENICTVÍ

Precizní práce za nejlepší ceny!

Litomyšl

nově

Zhotovujeme:

- Urnové pomníky (žula)
- Nápis (zlato, stříbro)
- Desky do kuchyní a koupelen
- Jednohroby, dvojhroby (žula)
- Lucerny, vázy
- Desky na grilování
- Panelové hroby + výkop
- Schránky na urny
- Broušení terasových dřív

Široký výběr materiálů a řešení dle katalogů nebo vlastních nákrešlů!

Vladimír Knap ml.
Nádražní 406, Litomyšl

tel. **775 138 777** www.kamenictvi-litomysl.webnode.cz

Úspěchy i neúspěchy leteckých modelářů

Letecko-modelářský klub v Litomyšli sdružuje lidi, kterým se stalo koníčkem soutěžní nebo rekreační létání. Klub má 23 členů z Litomyšle a okolí. Soutěžní létání zastupují kategorie: volné modely, F3F a F3J. Volné modely (cenově dostupné) – Členové letecko-modelářského klubu Litomyšl začali letošní sportovní sezónu již 9. ledna. Ve Svitavách se létal 30. ročník Zimní ligy házedel. Již pět roků se této zimní nelehké soutěži zúčastňujeme. Náš tým se skládal z pěti žáků a tří seniorů. Vzhledem k tomu, že se jedná o volné létající modely házené z ruky, bylo počasí po pět kol více než milosrdné. Slabý vítr a dostatek sněhu dávaly soutěži pravý zimní ráz. Poslední kolo se letělo 27. března. Úspěch našich žáků stojí za povšimnutí. David Votroubek se umístil druhý a třetí příčku získal Jaroslav Halouska (žáci 5. třídy Základní školy (ZŠ) Cerekvice nad Loučnou). I další místa stojí zato zmínit. Andulka Votroubková byla šestá, Tomáš Lochman sedmý a Martin Votroubek ze Základní školy v Litomyšli osmý. Martin létal pro nemoc pouze dvě kola z pěti. První soutěž velkých modelů a házedel volné létajících jsme absolvovali za velmi těžkého, větrného a deštivého počasí v Chocni 21. března. V házedlech byli naši čtyři žáci až v druhé polovině výsledkového pole. Nejlepší umístění na 9. místě si odnesl Jarda Halouska. V kategorii F1H (modely s rozpětím téměř 1,5 m) obsadil Jarda Halouska 1. místo, Tomáš Lochman byl druhý. Jediná soutěžící žena, naše slečna Pavla Mikulecká, obsadila 4. místo. Další soutěž se uskutečnila 18. dubna v Litovli. Foukal silný vítr až 8 m/sec, ale i tak se našemu družstvu, se složením: Jarda Halouska, Dan Jiruška (ZŠ Litomyšl) a Tomáš Lochman, v kategorii F1H podařilo stát na stupních vítězů. Naše Pavla obsadila 6. místo. Dne 24. dubna se v řetězci soutěží létala soutěž v Ústí nad Orlicí. Za příznivého počasí jsme v žácích byli úspěšní, 2., 4. a 5. místo s výbornými výkony v kategorii F1H. V seniorech byla Pavla Mikulecká dvanáctá. Naše paní Hana Votroubková v závěsu třináctá. V kategorii menších modelů A3 byla naše nejmladší soutěžící, Andulka Votroubková, třetí. V házedlech pro nás v žácích zůstala druhá polovina startovního pole. O víkendu 25. dubna se létal 31. Putovní pohár města Chocně. Teplé jarní počasí naplnilo větším počtem soutěžní pole. V nejvíce obsazené kategorii F1H (A1) si Jarda Halouska odnesl 3. místo. David Votroubek byl pátý a Tomáš Lochman šestý. V seniorech byla Pavla Mikulecká šestá a Hana Votroubková osmá. Na mě zbyla dvanáctá příčka. Andulka Votroubková se v kategorii A3 dělila o 2. – 3. místo, Jarda Halouska byl šestý a Tomáš Lochman osmý. V sobotu 1. května jsme létali v Poličce, kde slabou

Nástup soutěžících žáků, kteří byli oceněni na Memoriálu bratrů Klejchů 1. května v Poličce. Foto Milan Dvořák.

účast na Memoriálu bratrů Klejchů ovlivnilo nevhodné počasí přes páteční noc. V házedlech na 3. místě zazářila dětská tvářička Jardy Vostřela (4 roky, jeho první křest). Jeho starší sestríčka Gábinka (7 roků) skončila na místě čtvrtém (také její první soutěžní křest). V seniorech byl tatka Jarda Vostřel třetí a Pavla pátá. V kategorii F1H Pavla obsadila v silné konkurenci 6. místo. Láďa Hloušek, který tuto soutěž letěl poprvé, se umístil na zaslouženém 3. místě. Veškerá naše příprava směřovala k nominaci na Krajský přebor mládeže Pardubického kraje, konaný 15. května v Ústí nad Orlicí. Nominovalo se 5 žáků, ale nemoc dovolila, aby létali jen dva. Dá se konstatovat, že naše příprava byla dokonalá. Dan Jiruška ze ZŠ v Litomyšli se umístil na 3. místě, a tím si zajistil účast na mistrovství republiky žáků. Dalším úspěšným soutěžícím byl Jarda Halouska ze ZŠ Cerekvice nad Loučnou, který získal nominaci na mistrovství republiky žáků ve dvou kategoriích - F1H na 5. místě s dostatkem bodů a na místě druhém, kategorii F1A (A2 – cca dvoumetrové rozpětí křídel). Na mistrovství republiky žáků pojedeme 11. září do Všechnova v Sezimově Ústí na bývalé vojenské letišti. Poslední předprázdninová soutěž se konala v rodišti hudebního skladatele Leoše Janáčka v Hukvaldech na Moravě. V mladších žácích Jarda Hloušek obsadil ve sdruženém pořadí 2. místo v F1H a v F1A místo třetí. Sám jsem snad vše ještě nezapomněl, a tak mi příslušelo v F1H 1. místo a v F1A místo druhé. Takto se nám, kteří i s žáky létáme volné létající modely, dařilo i nedařilo v první polovině roku. Náš soutěžní tým volné létajících modelů čítá třináct členů, z toho sedm žáků. Modelářská soutěžní kategorie F3F bezmotorových, rádiem řízených modelů. Jedná se zpravidla o speciál-

ní celokompozitové modely s rozpětím 2 - 3 metry. Létá se na svahu mezi dvěma bázemi 100 m od sebe vzdálenými. Kdo nalétá dříve 1 000 m (10 průletů), je lepší. Musí být odlétána nejméně čtyři kola. Pořadatel má vyhlásit tolik soutěžních kol, kolik podmínky a čas dovolí.

V letošní sezóně, která začala již v říjnu loňského roku, náš klub pořádal dvě nominální soutěže pro kvalifikaci na Mistrovství České republiky v kategorii F3F. První závod se konal v první polovině listopadu na svazích poblíž Jimramovských Pavlovic. Povedlo se úspěšně obsadit první dvě místa na stupních vítězů. Druhý závod se uskutečnil letos v dubnu. Létalo se na severním svahu v Libchavách u Ústí nad Orlicí. Tento závod se také povedl, podařilo se nám v jednom dni odlétat 13 kol. Na podzim nás jako pořadatele čekají ještě dvě soutěže.

Minulý měsíc se konalo ve Francii od 8. do 15. května neoficiální Mistrovství světa heroicky nazvané Viking Race 2010. Viking Race je soutěž svahových modelů F3F, která se koná jednou za dva roky na různých místech světa. Naši republiku mělo reprezentovat šest nominovaných soutěžících, bohužel dva nejlepší kluboví piloti Radovan Plch a Václav Vojtíšek odstoupili ještě před začátkem konání z rodinných a zdravotních důvodů. Nakonec je zastoupili náhradníci. Mistrovství se zúčastnilo celkem 70 pilotů z jedenácti zemí světa. Létalo se na jihu Francie poblíž městeček St. Feriol a Laurac. Zdejší členitá krajina, tvořená skalnatými kopci, nám zpříjemňovala celou dobu našeho pobytu. Našemu týmu se na tomto klání příliš nedařilo. Hlavním důvodem byl asi odlišný styl létání a naše pomalá aklimatizace na nové podmínky. Svou úlohu sehrálo samozřejmě i štěstí, které se od nás na celý týden trochu odvrátilo. A přes neúspěch v mistrovství se ale nevzdáváme a doufáme, že cenné nabyté zkušenosti kladně zúčastníme v dalších mezinárodních soutěžích. V kategorii F3J (modely využívající pro let stoupavých proudů) zahájil tým ve složení bratrů Jardy a Vlasty Vostřelových sezónu v měsíci dubnu. První soutěž se konala v Poříčí nad Sázavou, kde se umístili s minimální bodovou ztrátou na 4. a 5. místě.

Druhá soutěž sezóny se létala ve slovenském Holíci jako Světový pohár. Ze sedmi evropských států se sešlo 70 startujících. V této soutěži si v silné mezinárodní konkurenci odnesl Vlasta Vostřel 5. místo a cenné body do světového poháru.

Další soutěž se konala nedaleko italského Milána, kam vycestoval pouze Vlasta Vostřel. V závodě, kterého se zúčastnilo 137 soutěžících, se umístil v těžkém terénu a deštivém počasí na 14. místě se ztrátou 4 bodu na finálové účastníky.

Zatím poslední soutěž se konala v Podhořanech u Časlavi. Oba bratři se probojovali do finálových letů a získali 4. a 5. místo. Čeká je ještě 11. července dvou-denní soutěž mistrovství republiky v nedalekém Lanškrouně. Úspěch v této soutěži je podmínkou pro výběr reprezentace na Mistrovství Evropy v roce 2011.

Jindřich Krčmář (text o volných modelech),
Zdeněk Tmej (text o kat. F3F)
a **Jaroslav Vostřel st.**, náčelník klubu (text o kat. F3J)

Česká reprezentace na Viking Race 2010. Zleva stojí: Jiří Souček, Zdeněk Tmej, Jaroslav Vojta, Miroslav Trsek, Filip Kalenský, Tomáš Winkler. Foto Tomáš Winkler.

Inzerce

Informace pro inzerty: na základě rozhodnutí Redakční rady Zpravodaje Města Litomyšle Lilie jsou otiskovány pouze dva řádkové inzerty běžného rozsahu od jednoho inzerenta. Ostatní budou zařazeny do internetové rubriky „Co se nevešlo“.

Prodám posilovací lavici Kettler DELTA za 8900Kč, nakládací činky a závaží Kettler. Tel. 733641739 • Prodám Škoda Felicia combi 1,6, r. v. 1996, červená metaliza, najeto 149 000 km, STK do 9/2010, slav dobrý, odpovídá stáří a najetým km. Výbava: airbag, ABS, šíbr, střešní nosiče, ráfky z lehké slitiny, náhr. kompletní sada kol, závěs, rádio. Nutno provést výměnu náplní a rozvodového řemene. Cena 35 000 Kč. Tel.: 602 654 046. • Prodám motocykl Simson - skútr, r. v. 1989, propadlá STK, motocykl funkční, možno provést STK. Výbava: základní, mnoho náhradních dílů, téměř celý rozdělaný druhý motocykl. Cena dohodou, asi 10 000 Kč. Tel.: 602 654 046. • Účastník mezinárodní dílny animace hledá samostatně zařízené bydlení (podnám v Litomyšli od začátku července do začátku září. Ideální by bylo finančně nenáročná hlídání nemovitosti po dobu prázdnin. Daniel Bartoš, tel.: 736 409 238. • 32 let – mladík

z HK, příjemný vzhled – tichá povaha – hledá slečnu, 24 – 30 let. Z Litomyšle a vesniček v okolí. Tel. – mobil: 732 838 620. • Prodám kuchyňskou lavici, stůl a dvě židle, rozkládací gauč 11/2 lůžka a dvě křesla. Tel.: 461 614 876. • Prodám telefon na pevnou linku oranž. kulatý, dveře vnitřní plně 60/197, hudební skříň Humoreska - rádio, gramofon, barový pult mahagon, dřevěnou poličku - vhodná na chalupu, cep z r. 1940, chodský komp. kávový servis z r. 1960 (černý podklad, polní květiny), starožitný plyšový koberec s modrými květy, mušelinový přehoz přes manž. postele, bílé damaškové povlečení + bavln. prostěradla, drané nepoužité peří, stůl kovový do dílny, dřevěný žebřík, kruhadlo na zelí, umyvadlo bílé - délka 40 cm + sifon, pákovou nerez baterii - rozeť 10 cm + šroubení. Tel.: 607 744 568. • Nabízím krásný starožitný porcelánový servis - 6 šálků, podšálků, mléčenka, cukřenka, konvička, starý Chodov, cca rok 1910 s emblémem jelena za 1 200 Kč. Tel.: 739 307 646. • Nabídněte do sbírky starou panenku i různé doplňky, brože, spony, kabelky, oblečení, proutěný kočárek, nábytek. Možné i panenky krojované či panenky z bývalých států soc. tábora. Pomozte vytvořit pro Litomyšl muzeum panenek a otevřít tento svět pro všechny děti. Jára Stratílek, Komenického nám. 1047, 57001 Litomyšl. Tel.: 739 307 646.

Sport – cvičení

Sport areál s.r.o., tel. 461 613 923

Tenis, squash, bowling:

Po - Čt 10.00-22.00

Pá 10.00-23.00

So 8.00-23.00

Ne 8.00-22.00

• více na <http://sport-tenis.litomysele.net/>

Cvičební sál Veselka, tel. 775 998 869

Časový rozvrh cvičení platný do 1. 7. do 31. 8.:

Fitbox - Út a Čt 19.00-20.00

• více info na www.samuraiklub.cz

Spinning Centrum Stratílek, tel. 724 033 548

Hodinové lekce o letních prázdninách, rezervace na tel. 724 033 548

Po 17.00, 18.30

Út 16.00, 17.45

St 17.00, 18.30

Čt 16.00, 17.45

Pá 17.30

Ne 18.00

• www.stratilek.cz

K2 HIKING, tel. 776 288 774

K2 HIKING Indoor walking aktivita - více info a rezervace lekcí na tel. 776 288 774 (tenisová hala Sport s.r.o. Litomyšl).

Rozvrh hodin o letních prázdninách (dovolená v termínech: 4. 7.-11. 7. a 8. 8.-15. 8.):

Po 8.30 a 18.30

Út 16.30 (speciální lekce pro seniory) a 18.00

St 8.30, 17.30 a 19.00

Čt 19.30

Pá 8.30

Ne 18.30

www.jandikova.cz

Koupaliště

denně 8.00-20.00 - bazén 50 m, bazén 25 m, tobogán, plážový volejbal, občerstvení

Kurty za sokolovnou, tel. 777 947 718

Antukové kurty - tenis, nohejbal, volejbal.

Hřiště na petangue. Občerstvení.

Po-Pá 15.00-21.00

So-Ne 10.00-21.00 (dle počasí)

Mimo uvedenou dobu dle domluvy na tel.: 777 947 718.

Dobrovolní hasiči z Horní Sloupnice zvou na oslavu

Srdčně vás zveme na oslavu 130. výročí založení sboru dobrovolných hasičů (SDH) v Horní Sloupnici, která se koná 17. července.

Program:

9.30 - příjezd a přivítání pozvaných sborů s technikou a zástavami (parkoviště u katolického kostela)

10.00 - zahájení oslav v místním kostele sv. Mikuláše (kde proběhne žehnání přítomných zástav)

10.30 - slavnostní průvod obcí k hornosloupenské hasičské zbrojnici za doprovodu dechové hudby a položení věnce u pomníku padlých a fotografování zúčastněných sborů

12.00 - slavnostní schůze, kterou zahájí starosta obce Sloupnice, kde budou předána ocenění členům našeho sboru

14.00-18.00 - ukázka současné i historické hasičské techniky, praktická ukázka hasičských sborů v mimořádných situacích. Zábavné odpoledne a hry pro děti

20.00 - taneční zábava - hraje MIX Sebranice
Přípraveno bude bohaté občerstvení po celou dobu konání oslav (selátko na rožni, steaky a jiné grilované dobůtky). Na vaši účast se těší SDH Horní Sloupnice.

dům barev

Smetanovo nám. 85, 86
Litomyšl
tel.: 461 612 509

MÍCHACÍ CENTRUM Architectural Coatings EMEA

- Vysoce kvalitní fasádní barvy a omítky za super ceny
- na počkání vypočítáme spotřebu a cenu dle m² Vaší fasády
- Tónované malířské barvy dle moderních trendů
- Velký výběr lazurovacích laků
- Každý měsíc slevové akce

KERAMICKÉ OBKLADY A DLAŽBY

- Od českých, španělských a polských výrobců

TAPETY

- Samolepící, vinylové, vliesové a papírové
- Nové módní vzory – výběr z 6 katalogů různých firem

www.autoskolalitomysl.cz

- výcvik všech skupin
AM-A1-A-B-BE-C-CE-D-T
- školení řidičů profesionálů
i referentů

Mgr. Vítězslav Fila, mobil: 731508282

Zdeněk Škacha, mobil: 605215707

Nádražní 526, Litomyšl (proti vlakovému nádraží)

SNÍŽENÍ STAVEBNÍCH NÁKLADŮ

Zajistíme strojní a ruční bourací práce, odvoz sutí, výkopy, revitalizaci. Možnost výpočtu dotací

Tel. 733 667 733

Volejbaloví elévové přeborníky Pardubického kraje

Jako poslední z mužských složek skončili svou volejbalovou sezónu elévové - ročníky 1997 a mladší. První červnovou neděli se konalo v odbíjenkárském areálu ve Svitavách poslední kolo přeboru Pardubického kraje. To jenom potvrdilo jednoznačný triumf hráčů VK Litomyšl, kteří v celé sezóně zaváhali pouze jednou, a to ještě ve značně oslabené sestavě. Zaslouženě proto získali přebornický titul, s ním i pohár a zlaté medaile. Litomyšlský hráč Marek Šulc byl navíc vyhodnocen trenéry všech týmů, coby nejlepší hráč této kategorie. Tento úspěch snad

přiláká další zájemce o tento populární sport, který má v našem městě dlouhou, dnes už sedmdesátiletou tradici.

Svěřenci trenéra Pavla Šulce tak letos následovali muže A-týmu, kteří získali titul již v dubnu. Spolu s bronzovými medailami starších žáků, jsou tyto úspěchy potvrzením příslušnosti litomyšlského klubu k úzké špičce v celém Pardubickém kraji.

Hráči - přeborníci: Šulc Marek, Frank Michal, Chadima Vojtěch, Šulc Radim, Kapoun Michal, Krejbych Daniel, Toman Vojtěch, Ondráček Daniel, Kládivo Jan, Šelever David.

Břetislav Fiala,
foto Eva Šmejcová

Mistrovství Evropy s účastí hráčů Stiga HC Benátky

O prvním červnovém víkendu se sjela elita evropské Stigy do švédského městečka Överum na 5. Mistrovství Evropy (ME). Přestože zájem reprezentantů členských zemí ITHF byl menší, než se očekávalo, což bylo způsobeno studijními povinnostmi mnoha hráčů a nevhodným umístěním turnaje, hráči devíti zemí bojovali o 8 sad pohárů a medailí. Nezkoušení pořadatelé sice museli za pochodu měnit harmonogram, takže plány na využití volného času záhy braly za své, ale jinak byli jako všichni Švédové velmi vstřícní a pohodoví, což se na atmosféře turnaje kladně projevovalo.

Klub Stiga HC Benátky vyslal na reprezentační akci své hráče vůbec poprvé a velké cíle si nekladl. Patrik Petr se kvalifikoval do soutěží juniorů i open, Michal Boštík s ním hrál juniorské soutěže a Ivan Halama nastoupil za veterány. Ti také svou soutěž odehráli nejdříve. Už v pátečním podvečeru po dlouhé cestě nastoupili veteráni k základní části a hned nám udělal velkou radost Václav Píkl, který ji vyhrál a jako jediný Čech postoupil do play-off. V sobotu bohužel vypadl hned ve čtvrtfinále a skončil 5. Ivan obsadil poslední 20. místo, zvítězil Janne Kokko (Finsko). Junioři (25) začínali také v pátek a nejlépe si z Čechů vedl Patrik, který se dostal až do B-finále a obsadil 10. místo. Michal skončil 18., zlato zís-

Open proti Finům.

kal Matiss Saulitis (Lotyšsko). V týmových soutěžích měli junioři i veteráni po pátku šanci na medaile, ale jen dříve narození ji v sestavě Ivan Halama, Václav Píkl, Zbyněk Pilař, Antonín Šurýn dokázali zúročit, když v sobotním semifinále oplatili Švédům porážku ze základní skupiny. V euforii z medaile pak až do konce proti Rusům usilovali o zázrak, který však nepřišel (2:6). Junioři se hráli základ ještě lépe, když prohráli jen s Rusy, jenže

vyhecované play-off naprosto nezvládli. Podlehli Lotyšům a poté i Finům, na které si tak věřili. Titul brali Rusové. Hlavní soutěže open se zúčastnilo 82 hráčů, včetně deseti Čechů. Ze základních skupin jich mezi 60 postoupilo 7, mezi 42 pak už jen 3, včetně Patrika, který tím mile překvapil. To ale byla pro Čechy konečná, protože do play-off nejlepších 16 se už žádný nedostal. Antonín Šurýn skončil 33., Michal Zunka 36. a Patrik 42.

Ve finále vyhrál Ahti Lampi (Finsko) nad Alexeyem Zaharovem (Rusko) 4:0 a obhájil titul z Rigy 2008! V týmové soutěži naši v play-off nastoupili proti Finům a po prohře 8:14 obsadili 5. místo. V napínavém finále dokázali Švédové porazit Rusy 11:10. V soutěži žen (15) jsme zastoupení neměli, a tak pouze konstatujeme, že zvítězila Maria Yalbacheva (Rusko) a její tým ve finále porazil Lotyšky 4:3. Hodnocení zemí suverénně vyhrálo Rusko, Česko skončilo až páté.

Všichni, kdo tam byli a nasáli atmosféru velkého turnaje, už nyní myslí na MS Helsinky 2011. Jenže k němu vede velmi dlouhá a tvrdá cesta, dlážděná tréninkem, účastí na turnajích, šetřením na cestu a zejména u studentů plněním školních povinností. Hráči klubu Stiga HC Benátky jsou však už dnes mezi těmi, kteří vědí, že to za to stojí!

Text a foto Jindřich Petr

Velkou cenu Litomyšle vyhráli Zwinger a Al Campo

V areálu u Primátorské hráze se za účasti české elity uskutečnila od 11. do 13. června tradiční Velká cena Litomyšle v parkurovém skákání, která byla současně čtvrtým kvalifikačním kolem Českého skokového poháru 2010.

Pro hlavní soutěž stupně T připravil brněnský stavitel Robert Smékal obtížný kurs, se kterým si v základním kole bez trestného bodu poradily jen tři dvojice. K velké radosti publika byli mezi nimi i reprezentanti domácí Stáje Manon Jiří Skřivan a Mercedes 1, dále pak Jan Zwinger a Al Campo (JK Mustang) a Aleš Opatrný - Quorum G (JS Opatrný Hořovice).

Ve finále, které bylo určeno pro deset nejlepších, dokázal bezchybnou jízdu zopakovat jen Zwinger, který Al Campa suverénně provedl všemi nástrahami, včetně kolmého skoku vysokého 159 centimetrů. Stal se nejmladším vítězem Velké ceny Litomyšle

v historii, prvenství na Českém skokovém poháru oslavil premiérově. S jednou chybou ve finále obsa-

Miroslava Skřivanová a Afrodita.

dili druhé místo Opatrný a Quorum G, Jiří Skřivan dovedl Mercedes na třetí pozici, rovněž s jedním shobením a navíc byl ještě sedmý se svým druhým koněm Kallisto.

Součástí programu bylo i osm početně obsazených rámcových soutěží. V zahajovacích dvoufázových skákáních postupně zvítězili Martin Šoupal - Lapentti (SK Olympia), Kateřina Veselovská - Avena (JK Hřebčín Suchá) a Jiří Skřivan - Mercedes 1 (Stáj Manon). V sobotním programu byli jako vítězové dekorováni Kristina Stonjeková - Vidina (JK Marengo), Vladimír Malák - Kashmir/Casandro (JK Vsetice) a Jiří Luža - Land Rebel S (Jezdecká stáj Schneider). V předprogramu samotné Velké ceny pak další soutěže vyhráli podruhé Kristina Stonjeková - Vidina (JK Marengo) a Jan Zwinger - Sisi (JK Mustang).

Radek Halva, foto Petr Šilar

ukrajinská
RESTAURACE

U KOLJI

Klimatizovaná restaurace s bezbariérovým přístupem vhodná pro firemní jednání, rodinné oslavy, večírky, svatby, obědy i večere pro skupiny. Pravidelná polední menu.

TÝDEN NA OHNI 12. - 18. 7. 2010

GRILUJEME, PEČEME, UDÍME ZA KAŽDÉHO POČASÍ

ČERVENEC: 12.7. - 18.7. Pilsner Urquell 0,5l za 22,-Kč

Restaurace U Kolji, Mařákova 365, 570 01 Litomyšl
tel: +420 461 618 196, e-mail: ukolji@ukolji.cz, www.ukolji.cz

Vyšel almanach, mapující 100 let litomyšlského fotbalu

V sobotu 26. června se uskutečnil turnaj ligových mužstev o pohár města Litomyšle. Během této akce, pořádané v rámci oslav stoletého výročí fotbalu v Litomyšli, se konal i slavnostní křest almanachu „100 let fotbalu v Litomyšli. Autor publikace, Zdeněk Vandas, prozradil:

■ **Jak dlouho jste na almanachu pracoval?**

Je nutno předeslat, že tento almanach je již čtvrtý v pořadí, vždy po deseti letech. Takže ta léta dávno minulá nebyla problémem, to bylo zmapováno již z dřívějšíka. Psal jsem o tom samozřejmě z nového pohledu a doplnil o další získaná fakta. Samotná práce trvala nejvýš měsíc, v průměru vždy jeden odeslaný mail denně do tiskárny.

■ **Kde jste sháněl podklady, fotografie, historické informace?**

Léta předválečná jsem měl k dispozici v pozůstalosti svého otce, který zde do fotbalu dělal až do února 1948. Pak už se stáhl do ústraní, což jsem pochopil až po letech. Někdy v roce 1970 jsem začal vést kroniku, dnes to jsou dvě velké knihy textů a fotografií. Letos dopíšu a dolepím poslední stránky té druhé z nich a předám vše někomu mladšímu.

■ **Zmiňoval jste, že v publikaci je obsaženo mnoho fotografií, z nichž mnohé nebyly ještě nikde publikovány. Jak jste se k nim dostal a jak zjišťoval, kdo vlastně na snímcích je?**

Fotografií tam je asi padesát. Cením si zejména těch hodně starých a děkuji panu Pavlišovi z tiskárny H.R.G., že z nich „vytáhl“ maximum, zejména hned ta první z roku založení (1910) tam vypadá nádherně. Snažil jsem se do této čtvrté knížky dát i ty skutečně dosud nikde neotištěné, takže jsem je poněkud pracně odlepoval právě z kroniky a pak je tam lepil zase zpátky. Jsou zde převážně mužstva z jednotlivých období, nejen „áčka“, ale i dorosty, B mužstva, jak šel prostě čas.

■ **Bylo nějaké období v té stoleté historii, které vám „dalo zabrat“, a naopak období, o kterém bylo informací dostatek?**

Nejmenší problémy jsem měl v období zhruba od r. 1960 do 1995, kdy jsem byl přímo do dění v klubu převážně u I. mužstva zapojen a podařilo se dát dohromady přesnou statistickou evidenci.

Nejvíce zabrat mi dalo paradoxně posledních sedm let, neboť od r. 2003 působím ke své plné spokojenosti v sousedních Sebranicích. V těchto sezónách jsem musel poněkud „detektivně“ výsledky a střelce zjišťovat v novinách, opisovat doslova tajně z vývěsní skřínky, zejména přátelské zápasy, co do sestav a střelců, byly problém. Když jsem chtěl přesnou statistiku dotáhnout až do dnešních dnů, nebylo vyhnouti.

Vlevo autor publikace Zdeněk Vandas při křtu knihy

■ **Na co v knize jste pyšný?**

Nejvíce si cením právě oněch statistických dat za padesát let existence stadionu. Vždyť I. mužstvo za tu dobu sehrálo 2 340 zápasů, vystřídalo se v něm 423 hráčů, kteří nastříleli 5 138 gólů.

■ **Co všechno milovník fotbalu, a nejen on, v publikaci nalezne?**

Menší část textů byla publikována na pokračování ve Svitavském deníku a v jiné podobě zde v Lilii. V almanachu je vše pochopitelně rozšířeno, například o seznam majitelů klubových pamětních diplomů, o některé perličky a o již zmíněná podrobná statistická data či fotografický materiál.

■ **Spolupracoval s vámi někdo na knize?**

Nespolupracoval nikdo. Po pravdě řečeno nikoho jsem o to ani nežádal. I když mi je tím pádem jasné, že se to může obrátit proti mně. Vyskytnou se jistě hlasy, že tam mělo a nemělo být to či ono, jiné fotky atd.

■ **Kde bude publikace k dostání a v jakém nákladu vyšla?**

To si rozhodoval fotbalový výbor. Podle mých informací měl být náklad 400 či 500 výtisků. Předpokládám, že knížka bude k dostání v místních trafikách a knihkupectvích.

Ptala se Jana Bisová

Oslavy 100 let litomyšlského fotbalu zahájeny atraktivním turnajem

strana 1 >

O přestávce během druhého zápasu došlo na slavnostní křest v pořadí čtvrté knížky, mapující litomyšlskou fotbalovou historii. Stejně jako v letech 1980, 1990 a 2000 je jejím autorem Zdeněk Vandas. O křest se postarali starosta Michal Kortyš a předseda fotbalového oddílu Jiří Coufal. Na fotbalovém svátku v Litomyšli byli přítomni i další významní hosté ze sportovního a společenského života v regionu.

Ovšem, jak již bylo řečeno, oslavy nekončí. V úterý 28. září je naplánován Den fotbalu v Litomyšli, za účasti

fotbalistů NW Roden z Holandska. „Počítáme s turnajem všech vlastních litomyšlských družstev, kdy bychom se chtěli celý den věnovat kopané. Rádi bychom ovšem pozvali také partnerská fotbalová družstva z Rodenu a Levoče. S Levočí jsme navázali spolupráci teprve letos,“ prozrazuje Jiří Coufal a dodává: „Na sobotu 30. října se chystá slavnostní večer s programem, kam bychom chtěli pozvat bývalé fotbalisty, kteří pro Litomyšl něco znamenali a hodně toho udělali.“ V závěru roku, přesněji 18. prosince, se uskuteční Vánoční turnaj mužů v hale.

Radek Halva a Jana Bisová, foto Petr Šilar

**žáci
školáci
studenti
POZOR**

SLEVY ZA VYSVĚDČENÍ

**při předložení vysvědčení v Domě sportu Stratílek
v 1. poschodí v oddělení Cyklo, 2. poschodí oddělení Sport
výši slevy určí personál dle Vašich výsledků**

CYKLO
kola, obuv, oblečení, díly, cyklo doplňky a vše pro cyklistiku

SPORT
vybavení pro léto, dovolenou, sport, turistiku a volný čas

www.stratilek.cz

Smetanovo nám. 91 Litomyšl tel.: 461 615 766, 121
ul. Vrchlického 127 Polička tel.: 461 722 268
email: cyklo@stratilek.cz, sport@stratilek.cz

Lilie

Zpravodaj Města Litomyšle. Vychází 1x měsíčně, vydává Město Litomyšl. Kontaktní osoba ing. Michaela Severová, 461 653 311, michaela.severova@litomysl.cz. Redakce: Smetanovo nám. 72, Mgr. Jana Bisová, tel. 461 615 969, lilie@litomysl.cz, www.litomysl.cz/lilie. Články opatřené značkou a neoznačené materiály jsou dílem redakce. Příspěvky dopisovatelů mohou být otištěny pouze pod celým jménem a nemusejí vyjadřovat názory redakce. Uzávěrka podkladů je vždy k 20. předchozího měsíce. Zpravodaj neprochází jazykovou úpravou. Povoleno RMK ČRE 12017. Grafická úprava a tisk H.R.G. Litomyšl. Náklad 4450 výtisků. Do litomyšlských domácností a integrovaných obcí zdarma, ostatní 8,- Kč.